

Dijital Biz

MART 2019 SAYI: 04 / FİYAT: 20 TL

dijitalbiz.com

Bilişim, Ekonomi, İş Dünyası Dergisi

Yapay Zekaya Giden Yol: Robot Yazılımlar

Gelecekte Bilişim Konferansı
Geleceğin Akıllı Dünyasına
Işık Tutacak

KVKK Başkanı: “Kişisel
Verilerin Korunması
Noktasında Tüm Sektörlere
Yol Gösteriyoruz”

KVKK'da Şirketleri
Rahatlatacak Lisans
Kiralama Dönemi Başlıyor

Milli Girişimler Sahneye Çıktı

Dijital Dönüşüm;
Blockchain Zirvesi 26 Nisan'da
İstanbul'da Gerçekleşecek

Güvenlik Sektörünün En Prestijli
Buluşması 13-15 Mart Tarihleri Arası
Ankara'da Gerçekleşecek

Dosya Konusu:
**Perakende
Sektörü**

Dosya Sponsoru:
Vatansever Bilişim

**TANUSU
YEĞEN**

UiPath Türkiye
Genel Müdürü

Diğer Röportajlar:

İbrahim ELBAŞI - Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM)

SMART
FUTURE
FORUM

GELECEKTE BİLİŞİM KONFERANSI

"Gelecek geliyor!"

27 Nisan 2019

SETA, İstanbul Konferans Salonu

Geleceğin konuşulduğu bu konferansta, sektörü daha yakından tanır, üst düzey networking imkanı bulur, son teknolojileri yakından görür ve deneyimleme şansı elde edersiniz.

Bilişimciler
bilisimdernegi.org

BİLİŞİM GRUBU
bilisimgrubu.org

Dijital Biz

smartfutureexpo.com/gelecektebilisim

Dijital Biz

DİJİTAL BİZ DERGİSİ
MART 2019 SAYI: 04 / FİYAT: 20 TL

VATANSEVER BİLİŞİM A.Ş. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
(SORUMLU)
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

EDİTÖR
Sema Vatansever
sema.vatansever@dijitalbiz.com

GÖRSEL YÖNETMEN
Gökhan Ünlü
gokhan.unlu@dijitalbiz.com
Most Idea

BARINDIRMA
Vatansever Bilişim & Bulutistan

REKLAM VE PROJE
reklam@dijitalbiz.com

ABONELİK
www.dijitalbiz.com/abone
abone@dijitalbiz.com

BÜLTEN GÖNDERİMİ
bulten@dijitalbiz.com

YAYIN TÜRÜ
Aylık, Süreli Yayın

Dergide yayınlanan yazılardan kaynak gösterilmesi koşuluyla alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan makale ve röportajlarda yer alan fikirler yazarlarına ve röportaj veren kişilere aittir, dergimiz için bağlayıcı değildir.

dijitalbiz.com

Mart 2019

Dijital Biz

Editörden

Şenol
VATANSEVER

Kişisel Verilerinizin Hesabını Sorun!

Kişisel Verileri Koruma Kurumu web sitesinde son birkaç aydır yoğun biçimde kamuoyu duyurusu olarak veri ihlali bildirimleri görüyoruz. Bankacılık sektörünün güvenliğe ciddi önem vermesinden hareketle, özel bir bankanın da veri ihlali bildiriminde bulunması acaba kişisel verilerimiz yeterince güvende değil mi konusunu tekrar gündeme taşıdı. Üstüne üstlük ihlal açıklamasına göre verileri çalınanların büyük çoğunluğu ilgili bankanın müşterisi bile değil, yani sizin de kişisel verileriniz çalınmış olabilir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamına kişisel verisi işlenen gerçek kişiler, yani vatandaşlar olarak her birimiz giriyoruz. Kanun gerçek kişilerin verilerinin korunmasını isterken, tüzel kişilere ait verileri kapsam dışında tutuyor. Tüzel kişiye ait verilerin gerçek kişiyi belirlemesi ya da belirlenebilir kılması durumu da kanun kapsamına giriyor ve bu verilerin de korunması gerekiyor.

KVKK veriyi işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişileri veri sorumlusu olarak kabul ediyor. Kanun verinin elde edilmesi noktasından başlayarak açık rızanın varlığını arıyor. Söz konusu rıza alınırken vatandaşların aydınlatılmış olması gerekiyor. İrk, etnik köken, cinsiyet, siyasi görüş, felsefi inanç gibi açıklanması durumunda ilgili kişinin ayrımcılığa veya zarara uğraması muhtemel verileri özellikli kişisel veri sayıyor ve bunların işlenmesini gerektiren her işlemde ayrıca rıza talep ediyor. Bu arada her türlü işlemin yapılması vb. şeklindeki genel geçer nitelikli rızalar da geçersiz kabul ediliyor.

Verisi işlenen tüm vatandaşlar şirketlerin ya da kurumların veri sorumlularına başvurarak; kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, yapılan işlemlerin kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme haklarına sahip. Ek olarak işlenen verilerin otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme gibi çok geniş haklara sahip. Vatandaşlar kişisel verileri konusunda sahip olduğu hakların farkında olmalı ve harekete geçerek şirketlerin ya da kurumların verileri rızaları olmadan saklamalarına ya da kullanmalarına izin vermemeli.

Vatandaşların haklarını aramak için öncelikle ilgili şirketin ya da kurumun veri sorumlusuna yazılı olarak başvuru yapması gerekiyor. Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırmak zorunda. Yazılı olarak cevap verilecekse, on sayfaya kadar başvuru ücreti alınmıyor. Veri sorumlusu talebi kabul edebiliyor veya gerekçesini açıklayarak reddedebiliyor. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde, veri sorumlusunca gereği yapılmak durumunda. Vatandaşlar, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz gün içinde Kurula şikâyet edebiliyor. Aynı zamanda veri sorumlusuna karşı doğrudan yargı yoluna giderek tazminat talebinde bulunabiliyor.

KVKK sebebiyle para ve hapis cezalarıyla yüzleşmek durumunda kalan şirketlerin ya da kurumların son pişmanlığı fayda etmiyor. Kurulun verinin işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına kadar çok geniş yetkileri var. Şirketlerin ya da kurumların sürecin mağduru olmaması için vatandaşlardan gelen talepleri hızlı ve doğru biçimde cevaplaması gerekiyor. Bu alanda bazı yerli, milli ve ekonomik çözümler var. T.C. kimlik numarası, cep telefonu numarası, kredi kartı bilgileri, banka hesap bilgileri ve tanımlanan diğer bilgileri tüm sistemlerde arayıp bulabilen, raporlayabilen, taşıyabilen, anonimleştirilebilen, silebilen çözümleri kullanmaları risklerini azaltabilir. Tabi yapılan işlemlerin mahkemede delil olarak kabul edilebilmesi için şirketlere ve kurumlara alacakları çözümlerin ilgili logları elektronik imza ve zaman damgası ile kaydettiğinden emin olmalarını öneriyoruz.

www.kvkk.gov.tr ve www.dijitalbiz.com/kvkk adreslerinden gelişmeleri takip edebilirsiniz. Kişisel verilerimize artık hak ettiği değer veriliyor. Kişisel verilerinizin hesabını sorun!

- 14 Gelecekte Bilişim Konferansı Geleceğin Akıllı Dünyasına Işık Tutacak
- 18 KVKK Başkanı: "Kişisel Verilerin Korunması Noktasında Tüm Sektörlere Yol Gösteriyoruz"
- 20 KVKK'da Şirketleri Rahatlatacak Lisans Kiralama Dönemi Başlıyor
- 22 Milli Girişimler Sahneye Çıktı

- 28 Dosya Konusu: Perakende Sektörü
- 30 Değişim Yönetimi ve Endüstri 4.0
- 32 2019 Yılında Türkiye'deki Teknoloji Harcamaları 17,1 Milyar Dolara Ulaşacak
- 36 2019 Yılıının Öne Çıkan 6 Teknoloji Trendi

- 38 Dijital Paranın Kaderi Kurumsallaşmaya Bağlı
- 40 İş Gücünde Dijital Yetkinliğin Artırılması Avrupa'da Büyümeyi Canlandırabilir
- 42 Robot Kuryeler Şehirleri Dönüştürecek
- 44 Silikon Vadisi'nin Tahtı Sallanıyor

- 52 Siber Suç Karaborsaları Yıkıcı Endüstriye Dönüştü
- 54 Siber Suçlular 2018'de Basit DDoS Operasyonlarından Vazgeçti
- 56 E-Posta Dolandırıcılarına Göz Açtırmayın
- 60 Uzay Teknolojileri İçin İş Birliği
- 62 Türk Şirketten ABD'de Uzay ve Havacılık Yatırımı
- 64 Yapay Zekâ ve Blockchain ile Sahtecilik Tespiti
- 66 Veri Analizinde Lider Olmak?
- 68 Türkiye'de Y Kuşağının Yüzde 73'ü Online Tehdide Maruz Kalıyor

- 70 Çocuklar Kontrol Bende Programıyla Bilinçleniyor
- 72 Ekran Karşısında Geçirilen Zamanı Azaltmak İçin 8 Öneri
- 74 Türkiye'de Elektrik Piyasasının Gelişimi ve Bilişim
- 78 Oyun Severler 4 Gün Boyunca Oyun ve Dijital Eğlenceye Doydu
- 82 Türk Oyun Devi Yeni Oyunlar ve Teknolojiler İçin Ekibini Genişletiyor
- 84 Siber Hippiler
- 86 Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri Sergisi Kapılarını Açıyor
- 90 "A Ticket For Your Future" Programı Başvuruları Başladı
- 92 Avrasya'yı Buluşturan Nesnelerin İnterneti Zirvesi Yeniden İstanbul'da!

- 96 Güvenlik Sektörünün En Prestijli Buluşması 13-15 Mart Tarihleri Arası Ankara'da Gerçekleşecek

TURKCELL TÜRK TELEKOM
DERGİLİK'TE E-DERGİ'DE

Yapay Zekaya Giden Yol: Robot Yazılımlar

Tansu YEĞEN

UiPath Türkiye

Genel Müdür

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1985 yılında Alman Lisesi'nden mezun oldum. 1989 yılında ise Boğaziçi Üniversitesi Elektronik Mühendisliği Bölümü'nü bitirdim. Daha sonra Marmara Üniversitesi'nde işletme yüksek lisansı yaptım. Çok iyi derecede İngilizce ve Almanca biliyorum.

Profesyonel çalışma hayatıma 1991 yılında Digital Equipment'ta başladım. Kariyerime 1994 yılında Hewlett Packard Türkiye'de Satış ve Pazarlama Müdürü olarak devam ettim.

HP Türkiye'nin; PC, dizüstü bilgisayar ve sunucu bilgisayarları pazarında, birinci sırada konumlanmasında rol oynadım.

1998 yılında Microsoft Türkiye bünyesine Pazarlama Müdürü olarak katıldım. Bu şirketteki görevimi 1999 yılı itibarıyla Genel Müdür Yardımcısı olarak sürdürdüm.

Yedi yıl çalıştığım Microsoft Türkiye'de, ekibimle birlikte gerçekleştirdiğim KOBİ'lere yönelik 2000

Projesi" ise Microsoft'un dünya çapındaki 245 projesi arasından "en iyi uygulama" seçildi.

Daha sonra sırasıyla Apple, Turkcell Ukrayna, Turkcell Avrupa ve IBM'de üst düzey yöneticilik yaptım. 2013 yılında Samsung Türkiye'de başkan yardımcısı olarak atandım.

2018 Ağustos itibarıyla UiPath Türkiye'de Genel Müdür olarak başladım ve Ocak 2019 yılı itibarıyla de Doğu Avrupa, Rusya, Türkiye ve İsrail'den oluşan 30 ülkeden oluşan bölgenin başkanı olarak görevimi sürdürüyorum.

Genç Yönetici İş Adamları Derneği (GYİAD) tarafından 1998 yılında yapılan araştırmada "Türkiye'nin 50 başarılı iş adamı" arasında gösterildim. Capital dergisinin 2001 ve 2002 yıllarında gerçekleştirdiği iki araştırmada ise "Türkiye'nin en iyi 25 pazarlama yöneticisi" arasında yer aldım.

Kariyerimde birçok ödül aldım. 2008 yılında Stevie Awards tarafından Avrupa'da yılın CEO'su seçildim.

Şirketiniz, sektörünüz ve faaliyet alanlarınız ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

2005 yılında Daniel Dines ve Marius Tırca tarafından Romanya'da kurulan UiPath'ın merkezi New York olup, bugün itibariyle 15 ülkede faaliyetlerini sürdürüyor.

UiPath platformu, kurumsal robotik süreç otomasyonu pazarında lider konumunda olup, dünyada 2.700 civarında özel ve kamu kurumunda çalışan 200.000 kişi tarafından kullanılıyor. UiPath, dünyada her gün ortalama 6 yeni kurumu müşteri olarak kazanıyor.

UiPath'ın 2018 verilerine göre yıllık cirosu yaklaşık 200 milyon dolara ulaştı ve 2 yılda gerçekleştirmiş olduğu bu ciro ile şirket kurumsal yazılım tarihinin en hızlı büyüyen yazılım şirketi haline geldi. Şu anda 2.300 çalışanı bulunuyor.

Dünyada 250.000'nin üzerinde UiPath sertifikalı uzmanıyla UiPath, kurumların dijital dönüşümünü en etkin şekilde destekliyor.

UiPath, Ekim 2018 itibariyle Amerika'da çalışanların en mutlu olduğu 6. şirket olarak yer alıyor.

Günümüz itibariyle Pazar değeri 3 milyar dolara ulaşan UiPath, robot yazılımlarına daha fazla yapay zekâ ve makine öğrenimi algoritmalarını ekliyor.

UiPath'ın eğitimi ve tam sürüm ürünleri deneme amaçlı ücretsiz olarak UiPath Akademi adlı eğitim sitesinde sunulmakta olup bu sayede çalışanlar, ürünü kullanıp kendi robotlarını kolayca üretebiliyor. Ücretsiz olan UiPath Akademi sitesinden her gün 2.000'nin üzerinde diploma veriliyor.

Şirketinizin planları nelerdir?

Ülkemizdeki kurumların dijital dönüşüm alanında yapmış oldukları çalışmaların sonuçlarını çok hızlıca almalarını sağlayan ve yapay zekâyı tam olarak kurumlarının içine entegre etmeleri açısından Robotik Süreç Otomasyonu (RPA) çok önem kazanıyor. Ülkemizde faaliyete başladığımız günden beri çalışmalarımızı 3 grupta sürdürüyoruz. Öncelikle kurumlara birebir bu çözümü ve faydalarını anlatmak, bu konuda

yanımızda olacak iş ortaklarımızı belirlemek ve UiPath sertifikalı mühendisler geliştirmek. Bu 3 alanda da kısa zamanda çok önemli sonuçlar elde ettik. Birçok kurumda projelere başladık ve 25'e yakın ülkemizin öncü kurumları ile iş ortaklığı anlaşmaları imzaladık.

Özellikle verimliliği artırmak tüm kurumların önceliği ve önceliği olmalı, bu konuda UiPath çok hızlıca ve çok uygun maliyetlerle çözüm sağlıyor. Bu yüzden verimlilik konusu sık sık işleyeceğimiz bir konu olacak. Ekim ayında kuruluşunu yaptığımız ülkemiz ofisi, 15 kişiye ulaştı ve artmaya devam edecek ve 'her çalışana bir robot' hedefimizi sık sık paylaşacağız.

UiPath'te 30 ülkeyi kapsayan ve merkezi İstanbul olan bölgenin başına geçtiniz, bu konuda neler söylemek istersiniz?

İçlerinde Türkiye, Rusya, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, İsrail, Litvanya ve Ukrayna'nın da bulunduğu 30 ülkeyi kapsayan bölgenin başına getirilmekten tabi ki çok mutluluk duydum. Ama beni asıl mutlu eden 30 ülkeden oluşan bölgenin merkezinin İstanbul olması.

UiPath olarak müşterilerimize ve iş ortaklarımıza daha yakın destek olabilmek için, yeni bir bölge içinde farklı ülkelere genişliyoruz. UiPath, halihazırda Romanya, Türkiye ve Rusya'daki faaliyetlerine daha da kuvvetli bir şekilde devam

edecek. Birçok ülkedeki ekibimle birlikte yakın çalışarak, yapay zekâ destekli yazılım robotlarımızla yeni bölgemiz içindeki özel ve devlet kurumlarına hızlanmaları, verimlilik kazancı, müşterilerinin ve çalışanlarının memnuniyetlerinin artışı için önemli katkılarda bulunacağız.

Robot yazılımlardan ne anlıyoruz ve kurumlara etkisi hakkında bilgi paylaşır mısınız?

RPA, kural bazlı bir süreci ve işi tamamlamak için dijital sistemler ve uygulamalar kullanan insanı, birebir taklit ederek, el ve göz ile yaptıklarını onun yerine, hızlı ve hatasız bir şekilde gerçekleştirilmesi için yapılandırılan ve 'ROBOT' olarak isimlendirilen yazılım teknolojisi.

RPA robot, çalışanların katma değersiz işlerini dijital asistan olarak üzerine alır ve ortalama olarak %50 vakit harcadıkları bu rutin, sıkıcı ve kural bazlı işleri onların adına gerçekleştirir ve çalıştıkları kuruma ek kapasite kazandırır. Bu sayede çalışanlar, duygusal zekâ, empati, kavramsal beceri, müşteri ile iletişim gerektiren ve insan zekasına ihtiyaç duyulan katma değerli işleri gerçekleştirir.

Bu teknolojik yatırımın geri dönüşü ortalama 6 ayda gerçekleşiyor ve kurumlara kullanım alanlarına göre %20-%70 arası verimlilik kazandırıyor.

Robot yazılımlar getirdiği çözümle 4. Endüstri Çağı olarak nitelendirilen bu dönemdeki büyük veri, nesnelerin interneti, süreç optimizasyonu gibi gelişmeleri tamamlayan en önemli teknoloji olup, kurumların dijital dönüşümüne en hızlı ve etkili katkıyı yapıyor.

Aynı zamanda 'Yapay Zekâ' (AI) ve 'Makine Öğrenmesi' (ML) destekli Akıllı Otomasyon'a (IA) giden yolda köprü görevi gören çok önemli bir teknoloji. Bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin stratejileri doğrultusunda, 2 yıl içinde yazılım robotlarının tamamen yapay zekâ robotları olması öngörülüyor. Bu sayede robotlar insanlardan devamlı öğrenen, tahminlerde bulunan, kendilerine sorulan sorulara cevap verebilen ya da önceden uyarın özelliklere sahip olacak ve RPA'ın kullanım alanları daha da genişleyecek.

Çok farklı süreçleri otomasyona geçirebildiği için dünyada birçok işletme tarafından tercih edilen robot yazılımlar, şirketlerin dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırırken; aynı zamanda rekabet avantajlarını da artırarak, yapay zekanın yoğun kullanılacağı yakın geleceğe de hazırlıyor.

En son yapılan araştırmalara göre %70'e yakın kurum gelişmiş ülkelerde RPA kullanımına geçti ve yılda ortalama %50 ek kapasite kazandı. Yani daha önce 100 kişi ile yaptıkları işi aynı süre içinde hiç çalışan almadan bir bakıma 150 kişi ile gerçekleştirmeye başladılar. Aynı zamanda bu %80 kurumda çalışan memnuniyeti ciddi oranlarda artış sağladı.

Robot yazılım pazarı hakkında bilgiler paylaşır mısınız?

İlk yaklaşımımız şirkette en fazla kişinin kullandığı, en fazla adım gerektiren ve de en uzun süreci çok hızlıca bulmak oluyor. Bu tarz süreçler genelde finans ya da insan kaynakları bölümle-

rinde kolayca bulunuyor. Daha sonra bir örnek çalışma yapıyoruz ve o süreci saatler içinde robot yazılıma aktarıyoruz. Mesela bir şirketin satın alma bölümünde sadece bir süreci robota aktararak 9 kişiye bedel bir zaman sağladık. Bir başka kurumda haftalık rapor hazırlama sürecini 10 saatten 6 dakikaya düşürdük. Kurumlar bu saatler içinde sağladığımız verimlilikten çok etkileniyor ve hızlıca alıma geçiyor ve de diğer süreçlerini de robot yazılımlara aktarmaya başlıyor.

Dünyada Pazar çok hızlı bir büyüme içinde. Forrester RPA Araştırmasına (Ekim, 2018) göre pazar büyüklüğü (\$milyar):

- 2017: 0,51 milyar dolar
- 2018: 1,20 milyar dolar
- 2019: 1,95 milyar dolar
- 2020: 2,65 milyar dolar
- 2021: 3,30 milyar dolar

Ülkemizde önümüzdeki yıl pazarın 30 milyon dolar ve 5.000 robotluk olmasını bekliyoruz.

Robot yazılımlarınızın ne gibi etkilerinin olması bekleniyor?

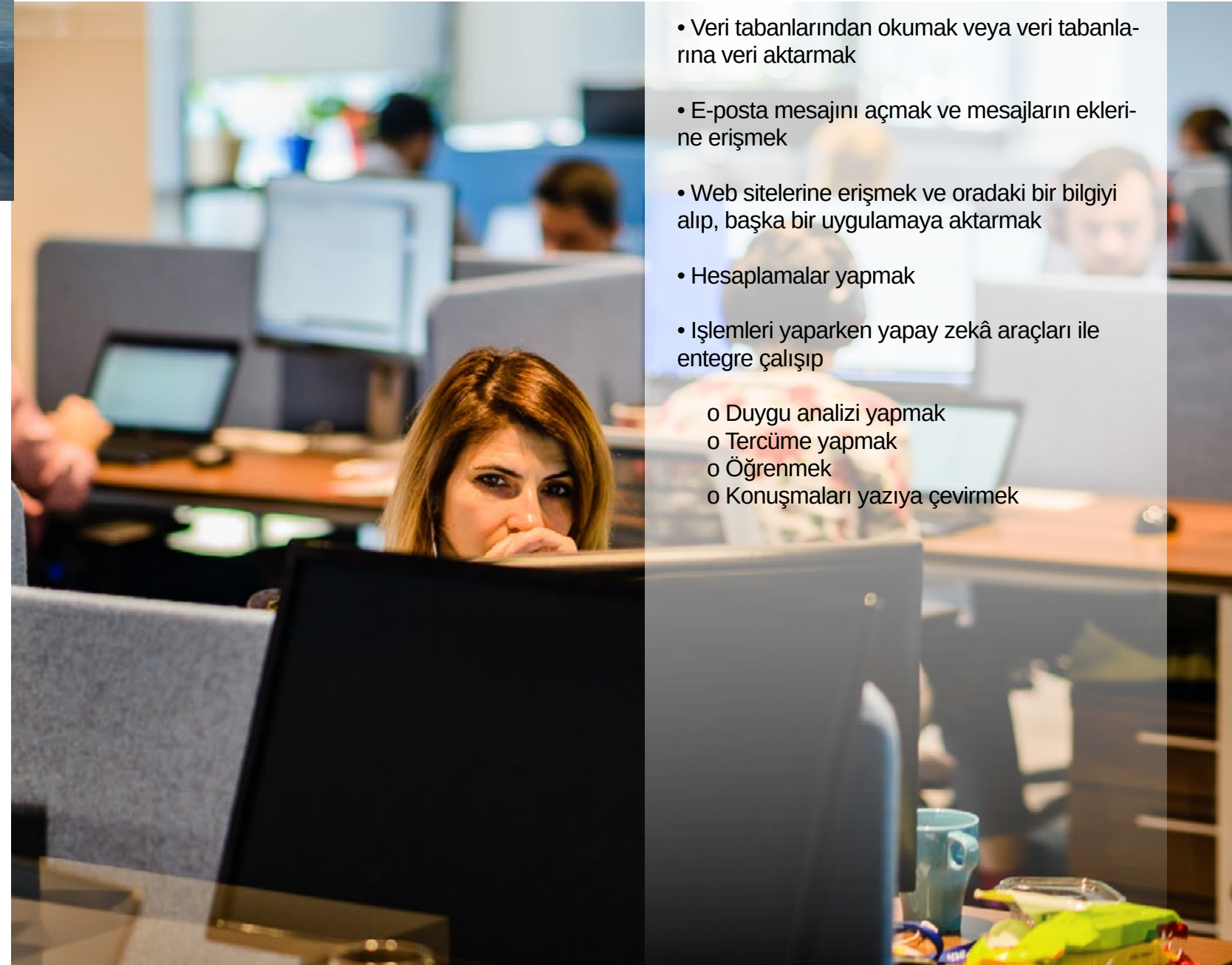
Robot yazılımlar dünyada kamu sektöründen finans sektörüne kadar çok ciddi sayıda sektörü etkiliyor. En önemli nokta kurumları hızlandırıp yapay zekâ teknolojilerini kolayca kullanıma sunarken, çalışanları da tekrarlanan görevlerden kurtarıp daha katma değerli işlerle şirketlerine katkıda bulunmalarını sağlamak. Robot yazılımlar kesinlikle çalışanların işlerini elden almayı hedeflemiyor. Meslek ve o mesleği gerçekleştirmek için yapılan işleri birbirinden ayırmak gerekiyor. Tekrarlanan işleri üstlenecek robot yazılımlar, çalışanlara insan becerisi gerektiren işleri bırakacak.

Hangi süreçler otomasyona daha kolay geçebiliyor?

Robot yazılımların insanların dijital ortamda yaptığı çalışmaların önemli bölümünü taklit ederek bu süreçleri otomasyona geçirebiliyor.

Örnek:

- Bir uygulamayı çalıştırmak, kullanıcı adı ve şifreyle o uygulamaya erişmek
- Veriyi kopyalamak ve yapıştırmak
- Dosyalarla ve klasörlerle işlemler yapmak
- Dokümanların, PDF dosyaların, e-postaların ve formların içinde bulunan verilere erişmek
- Veri tabanlarından okumak veya veri tabanlarına veri aktarmak
- E-posta mesajını açmak ve mesajların eklerine erişmek
- Web sitelerine erişmek ve oradaki bir bilgiyi alıp, başka bir uygulamaya aktarmak
- Hesaplamalar yapmak
- İşlemleri yaparken yapay zekâ araçları ile entegre çalışıp
 - o Duygu analizi yapmak
 - o Tercüme yapmak
 - o Öğrenmek
 - o Konuşmaları yazıya çevirmek

Robot yazılımlar kurumlarda departman bazında hangi işleri üstlenebilir?

Fazla aşamalı işlem gerektiren, kural bazlı ve tekrarlayan süreçler başlangıç olarak otomasyon için en iyi hedefler.

İnsan Kaynakları

- Yeni işe başlayan veya işten ayrılanlar için yapılması gereken adımlar
- Bordro üretilmesi
- İşe alım süreçleri
- Sunulan ek menfaatlerin çalışanlara verilmesi
- Çalışanın regülasyona uyumlu raporlanması
- Çalışanların performans değerlendirmeleri
- İzin sürelerinin sistemlere işlenmesi ve ödemelere yansıtılması

Finans ve Muhasebe

- Satın alma
- Faturaların üretilmesi ve sistemlere işlenmesi
- Aylık ve yıllık kapanışlar
- Tahsilat süreçlerinin kontrolü ve gerekli uyarı epostalarının gönderilmesi
- Ödeme talimatlarının akışı
- Siparişlerin yönetimi
- Birlikte çalışılan şirketlerin yönetimi
- Yönetim için standart raporların hazır tutulması
- Faturaların 2-3 kaynaktan doğrulanması
- Vergilerin planlanması

Üretim Zinciri

- Stok yönetimi
- Arz ve talep yönetimi
- Sevkiyat emri
- Mal çıkışı ve iade kabulü
- Fatura ve kontrat yönetimi
- İade yönetimi
- Nakliyat yönetimi

Bilgi İşlem

- Yazılımların çalışanlara kurulması
- Sunucu ve uygulamaların yönetimi
- Düzenli sistemin incelenmesi (indirilen dosyalar, veri akışı.)
- Lisanslı yazılımların denetlenmesi
- Yeni kullanıcı kabulü
- Şifre yenileme, üretme
- Yedekleme ve yedekten indirme

Satış ve Pazarlama

- Müşteri bilgileriyle yapılan işlemler
- Yeni müşteriler için yapılması gerekenler
- Mevcut müşterilerle düzenli iletişim
- Teklif üretilmesi
- Sosyal medya taramaları
- Pazar hakkında araştırma (rekabet vs.)

GELECEKTE BİLİŞİM KONFERANSI GELECEĞİN AKILLI DÜNYASINA IŞIK TUTACAK

Gelecekte Bilişim Konferansı, "Gelecek Geliyor" sloganıyla 27 Nisan 2019 tarihinde SETA İstanbul Konferans Salonu'nda gerçekleşecek. Türkiye'nin en kapsamlı dijital dönüşüm platformu olan Smart Future Forum'un düzenlediği konferansta dijital ve akıllı sistemler, IoT, yapay zekâ, bulut bilişim, siber güvenlik ve büyük veri gibi geleceğin dünyasını şekillendiren teknolojiler konuşulacak.

Türkiye'nin en kapsamlı dijital dönüşüm platformu olan Smart Future Forum, dönüşüm ve iş liderlerini geleceğin dünyasını şekillendiren teknolojileri tartışmak üzere 27 Nisan 2019 tarihinde "Gelecek Geliyor" sloganıyla İstanbul'da buluşturuyor.

Gelecekte Bilişim Konferansı, dijital dönüşüm ve değişimi bilişim sektörü perspektifinden değerlendirerek dijital teknolojiler konusundaki farkındalığın artırılması, alanında uzman konuşmacıların sektöre vizyoner bir bakış açısı kazandırması ve gelecek vizyonu çizmesini hedefliyor.

Gelecekte Bilişim Konferansı ile Dijital Dünyaya Bağlanın Türk bilişim sektörünün en geniş tabanlı düşünce topluluğu Bilişimciler ve Bilişim Grubu desteği ile Smart Future Forum tarafından düzenlenecek Gelecekte Bilişim Konferansı'nda; dijital ve akıllı sistemler, IoT, yapay zekâ ve robotların desteklediği dönüşümün sonuçları, ülkemizde ve bölgemizde her geçen gün artan çok yönlü güvenlik ihtiyacı ve bilişim alanında yerli üretimin önemi gibi başlıkların bugünü ve geleceği konuşularak, bu alandaki fırsatlar değerlendirilecek.

Yaşanan dönüşüm birçok sektörde olduğu gibi bilişim sektöründe de bir paradigma değişimine neden oluyor. Bu paradigma değişimi sektördeki araçlardan, iş yapış modellerine nasıl etkileyeceği, bu alandaki fırsat ve tehditlerin belirlenmesi, geleceğe güvenle bakmak adına zamanında doğru aksiyonların nasıl alınması gerektiği gibi farklı konu başlıkları ekseninde konunun uzmanları tarafından tartışılacak.

Türkiye ve dünyada teknolojinin geldiği konumu ve gelecek hedeflerini sektörün önemli isimlerinden keşfetmek ve dijital dünyaya bağlanmak için sizde hemen smartfutureexpo.com/gelecektebilisim adresinden yerinizi ayırın.

Smart Future Forum Başkanı Murat Karataş şu açıklamaları yaptı: "Gelecek yeniden şekilleniyor, otomasyon sistemleri, veri alışverişleri ve üretim teknolojilerini içeren bu yeni devrim her bir verinin toplanmasına ve iyi bir şekilde izlenip analiz edilmesine olanak sağlayarak daha verimli iş modelleri ortaya çıkaracaktır.

Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke bu konuda kendi konseptlerini geliştirmekte ve geleceği kendi bakış açıları üzerinden kurmayı istemektedir. Bu amaçla mevcut teknoloji firmaları ve yeni girişimciler marifetiyle geleceğin dijital teknolojilerinin geliştirilmesine çalışılmaktadır. Türkiye'de bu yeni çağda daha önce yaşanan devrimlerde olduğu gibi sadece tüketici değil üreticide olabilmenin çabası içindedir. Bu dönüşümde hak ettiğimiz çıktıları elde edebilmenin ön koşulu yaşanan dönüşümü anlayarak fırsatları ve tehditleri doğru tespit etmekten geçiyor.

Özellikle KOBİ'ler başta farklı boyuttaki işletmelerin bu dönüşümün kendi iş ve sektörlerine olan etkilerini değerlendirmeleri, bu konuda hazırlık yapmaları gerekmektedir. Smart Future Forum İstanbul'un dijital dönüşümün global lideri olması vizyonuyla, ekosistemi bir araya getiren ve bilgi/içerik oluşturan bir platform olarak hareket etmektedir. Sektörün önde gelen sivil toplum kuruluşlarından Bilişimciler ve Bilişim Grubu destekleriyle organize edilen Gelecekte Bilişim Konferansı ise bu amaca hizmet eden ve bilişimin liderlerinin sektörün geleceğini tartıştığı bir etkinlik olacaktır." dedi.

Bilişimciler ve Bilişim Grubu Başkanı Şenol Vatansever konferans hakkında şu açıklamalarda bulundu: "Konferansımızın ana teması "Gelecek Geliyor." Eylül 2018'de gerçekleştirdiğimiz ve tüm çevrelerden olumlu geri bildirimler aldığımız Bilişimciler Gelecek 5.0 Zirvesi 2018'den sonra yapacağımız büyük kapsamlı ilk konferans. Smart Future Forum'un sektörümüze kazandırdığı birbirinden başarılı zirvelerde ortaya koyduğu performansına ve tecrübesine çok güveniyoruz. Smart Future Forum organizasyonunda yine çok ses getirecek bir konferansa imza atacağız.

Bildiğiniz üzere Endüstri 4.0 Almanya ile anılan, Toplum 5.0 Japonya ile anılan bir yaklaşım. Biz de Türkiye ile anılmasını ve markalaşmasını istediğimiz 'Gelecek 5.0' yaklaşımını ortaya koyduk. Gelecek 5.0 yüksek teknoloji, mutlu insan ve dünya barışı temelli bir yaklaşım. Türkiye savunma sanayinde ve askeri teknolojilerde önemli çalışmalar yapıyor. Konferansta 'Gelecek Geliyor' temasının alt bileşenleri olarak yapay zekâ, robotlar, blockchain, siber güvenlik gibi birçok alanı beraber değerlendireceğiz.

Bilişimciler ve Bilişim Grubu üyeleri anlık mesajlaşma uygulaması üzerinden de sürekli iletişimde olan Türk bilişim sektörünün tartışmasız en etkin grupları durumunda. Konferansın içeriğinin kaliteli olmasına ne kadar önem veriyorsak üyelerimiz arasındaki iletişim ve samimiyetin de en üst seviyeye taşınmasını sağlayacak bir ortam yaratılmasına en az o kadar önem veriyoruz. Kendisinden çok bahsedilen ve büyük memnuniyetle tamamlanan zirveler yapmamızın başarısının arkasında bu yaklaşımımız yer alıyor. Herkesin en az 40-50 kişiyle tanışıp kartvizit alışverişi yapmasına imkân sağlayacak sürpriz bir networking planlaması yapmayı da düşünüyoruz. Bilişimciler ve Bilişim Grubu üyeleri olarak bir araya geleceğimiz 27 Nisan 2019 Cumartesi gününü heyecanla bekliyoruz."

SMART FUTURE FORUM HAKKINDA

Gelişen akıllı teknolojiler ve dijital dönüşüm ile bizleri çok farklı bir gelecek bekliyor. Bu gelişim ve dönüşümler ile her alanda paradigma değişimleri yaşanıyor. Yaşanan bu dönüşümü doğru şekilde ön görebilenler ise artık bir adım daha önde.

Smart Future Forum, Geleceğin Akıllı Dünyası'na ışık tutma vizyonuyla hareket eden bir düşünce platformudur.

Akıllı Gelecek kavramı ışığında, reel sektörü, akademiye, sivil toplumu ve kamuyu bir araya getirdiği konferans, zirve ve fuarları, sektör liderlerini buluşturan vizyon ve network toplantıları, haber içerik platformu ve dijital akademisi ile Smart Future Forum, geleceğin etkileşimli dünyasının bir prototipini de ortaya koyuyor.

SMART FUTURE FORUM *Gelecek Geliyor!*

KVKK Başkanı: “Kişisel Verilerin Korunması Noktasında Tüm Sektörlere Yol Gösteriyoruz”

Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından II. Kişisel Verileri Koruma Sempozyumu bugün İstanbul’da düzenlendi

Açılış konuşmasını Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı Prof. Dr. Faruk BİLİR’in yaptığı programda Kişisel Verileri Koruma mevzuatı, dijital ve elektronik ortamda kişisel verilerin korunması ve kişisel verilerin korunması alanında uluslararası uygulamaların incelenmesi gibi konular ele alındı.

Başkan BİLİR konuşmasında kişisel verilerin korunmasının önemi ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu’nun yapmış olduğu çalışmalardan bahsetti.

2018 yılında dünyadaki en önemli ikinci küresel riskin, veri güvenliğine karşı yürütülen faaliyetler olduğunu belirterek, büyük veri, yapay zekâ, nesnelerin interneti, blokzinciri teknolojisi, dijital dönüşüm ve endüstri 4.0 gibi kavramların hayatımıza girdiği bir noktada teknolojiye soyutlanmış bir hayat düşünülmemesi gerektiğini belirtti.

Başkan BİLİR konuşmasında, kişisel verilerin korunmasının temel amacının, kişinin özel hayatının gizliliğini güvence altına alarak aslında kişiyi korumak olduğunu ve bu bilinçle görev yapan Kişisel Verileri Koruma Kurumu’nun Anayasa’da öngörülen kişi temel hak ve hürriyetlerini en üst düzeyde koruduğunu ve gelişmesine katkı sağladığını, toplumsal bir farkındalık oluşturduğunu, aynı zamanda kişisel verilerin korunması ilke ve esaslarını içselleştirerek bu ilkelerin ne şekilde hayata geçirileceği noktasında tüm sektörlerle yol gösterdiğini ifade etti.

Başkan Bilir’in konuşmasının ardından geçilen sempozyumun ilk oturumunda Kişisel Verileri Koruma

Kurumu 2. Başkanı Sayın Cabir BİLİRGEN moderatörlük yaptı. Bu oturumda konuşmacılar başta temel hak ve hürriyetler ekseninde olmak üzere Ceza Hukuku, İş Hukuku alanında kişisel verilerin korunması mevzuatı konusunda görüşlerini katılımcılarla paylaştı.

Programın öğleden sonraki bölümünde Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şeref SAĞIROĞLU’nun moderatörlüğünde Dijital ve Elektronik Ortamda Kişisel Verilerin Korunması başlıklı oturumda konuşmacılar büyük ve açık veri, unutulma hakkı, siber tehditler ve elektronik ticarete kişisel verilerin korunması hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu üyesi Sayın Şaban BABA moderatörlüğünü yaptığı Kişisel Verilerin Korunması Alanında Uluslararası Eksen başlıklı 3. oturumda kişisel verilerin hukuka uygunluk halleri, veri sorumlularının yükümlülükleri, Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) ile ulusal ve uluslararası bağlamda kişisel veri aktarımı konuları tartışıldı.

KVKK'da Şirketleri Rahatlatacak Lisans Kiralama Dönemi Başlıyor

Vatansever Bilişim, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında sağladığı uçtan uca anahtar teslimi çözümlerle ilgili yeni bir dönem başlatıyor. Para ve hapis cezalarıyla karşı karşıya kalma riski taşımasına rağmen ilk yatırım maliyetleri sebebiyle henüz KVKK'ya uyum çalışması yapamamış şirketleri rahatlatacak lisans kiralama modelini duyurdu.

Vatansever Bilişim Yönetim Kurulu Başkanı Şenol Vatansever, KVKK'da ilgili kişiyle tüm vatandaşların ifade edildiğini belirterek, "Verisi işlenen herkes ilgili şirketin veri sorumlusuna başvurarak, kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme haklarına sahip." değerlendirmesini yaptı.

Şenol Vatansever, kanun çerçevesinde kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilerin bilinmesi, kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmesi halinde bunların düzeltilmesi, kişisel verilerin silinmesinin veya yok edilmesinin talep edilmesi gibi haklara sahip olunduğunu kaydetti.

Herkesin kişisel veriler konusunda haklarının farkında olmasını isteyen Şenol Vatansever, bu konuda öncelikle şirketin veri sorumlusuna yazılı olarak başvuru yapılmasının zorunlu olduğunu bildirerek, "Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en geç otuz gün içinde sonuçlandırmak zorunda. Veri sorumlusu buna göre talebi kabul edebilir veya gerekçesini açıklayarak reddedebilir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi halinde veri sorumlusunca gereği yapılmak durumunda." ifadelerini kullandı.

Şenol Vatansever, KVKK çözümleriyle ilgili şirketlerden gelen yoğun lisans kiralama taleplerini karşılamak için model oluşturduklarını

belirterek, "Artık şirketlerin ilk yatırım maliyetlerini dert etmelerine gerek yok. 36 aylık lisans kiralama modeli ile sistemlerini KVKK'ya uyumlu hale getirebilecekler. Türkiye'deki tüm şirketlerin bu imkandan yararlanmasını isteriz." dedi. Türkiye'nin her yerine çözüm götürebilmek için İstanbul dahil tüm illerde lokal iş ortaklarıyla beraber çalışacaklarının altını çizdi. Hukuk bürolarını ve bilişim şirketlerini iş ortaklığı başvurusu yapmaya davet etti: <https://www.vatanseverbilisim.com/is-ortakligi-basvuru-formu/>

KVKK'da yaptırımlarla yüzleşmek durumunda kalan şirketlerin son pişmanlığının fayda etmediğini belirten Vatansever Bilişim Direktörü Sema Vatansever, "Kurulun şirketler karşısında verinin işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına kadar çok geniş yetkileri var. Şirketlerin sürecin mağduru olmaması için ilgili kişilerden gelen talepleri hızlı ve doğru biçimde cevaplaması gerekiyor. Vatansever Bilişim olarak dağıtıcısı olduğumuz yerli ve milli çözümümüzle buna uygun teknoloji altyapısı sağlıyoruz. T.C. kimlik numarası, cep telefonu numarası, kredi kartı bilgileri, banka hesap bilgileri gibi bilgileri işletim sisteminden bağımsız olarak dosyaların içerisinde, taranmış dokümanlarda, yazılımlarda, veri tabanlarında ve bunları kullanan uygulamalarda; arayıp bulabiliyoruz, raporlayabiliyoruz, taşıyabiliyoruz, silebiliyoruz." diyerek, ayrıca henüz KVKK'ya uyum çalışması başlanmamış şirketlere stratejik iş ortaklarıyla beraber hukuk danışmanlığı dahil uçtan uca anahtar teslimi çözüm oluşturabildiklerini belirtti.

Vatansever Bilişim KVKK Çözümü Genel Özellikleri Nelerdir?

- Komut satırından çalışır. Arayüz gerektirmez, esnektir, script ve batch içinde kullanılabilir. Aynı zamanda kolay kullanıcı arayüzüne de sahiptir.
- Kullanıcı bazlı yetkilendirmeye sahiptir. Yani BT, İK, Finans, Satış vb. bölümlerde çalışanların sadece kendi sorumlu oldukları alanlarda tarama yapmasına imkân verir.
- Standart olarak tanımlı olan kişisel verilere ek olarak yeni kişisel veriler de tanımlamanıza imkân verir.
- Tanımlı olan tüm sistemlerde bulunan tanımlı olan tüm kişisel verileri tek tuş tıklamasıyla tarayabilir.

- Kelime bazlı tarama yapabilir. Aynı anda birden fazla kelime tarayabilir. Örneğin; kişisel verileriyle ilgili talepte bulunan 100 kişi varsa, her biri için tek tek arama yapmak yerine 100'ü için de aynı anda tarama yapılabilir.

- Regex bazlı tarama yapabilir. Aynı anda birden fazla regex tarayabilir.

- Sadece değişen dosyaları tarama özelliği vardır. Böylece zaman tasarrufu sağlanabilir.

- Admin paylaşımları (Administrative Shares) ile uzaktan tarama yapabilir.

- Kendi zamanlayıcısı ile belirli periyotlarda (her saat, iki saatte bir vb.) çalışabilir. Microsoft Windows Task Scheduler ile de çalışabilir.

- Dosya taramada yapılan silme ve taşıma işlemlerinin raporlarının imzalı olarak saklanmasını sağlar.

- Vatansever Bilişim SIEM çözümü ve diğer SIEM çözümleri ile entegre olabilirsiniz.

Vatansever Bilişim KVKK Çözümü Neleri Destekler?

- Dosyalar
 - o Adobe Acrobat Reader (PDF)
 - o Şifrelenmiş Adobe Acrobat Reader (PDF)
 - o Microsoft Word
 - o Microsoft Excel
 - o Comma-separated values (CSV)
 - o Text
- Tagged Image File Format (TIFF)
- Çeşitli Resim Biçimleri
 - o The Joint Photographic Experts Group (JPEG)
 - o The Graphics Interchange Format (GIF)
 - o Portable Network Graphics (PNG)
- Outlook Data File (.PST)
- CRM çözümleri
 - o SugarCRM vb.
- ERP çözümleri
 - o SAP
 - o Uyumsoft
 - o Logo
 - o Mikro vb.
- Veri tabanları ve bunları kullanan uygulamalar
 - o MS SQL
 - o Oracle
 - o MySQL
 - o PostgreSQL
 - o SQLite
 - o H2

Milli Girişimler Sahneye Çıktı

Türkiye Teknoloji Takımı (T3) Vakfı tarafından düzenlenen ve T3 Girişim Merkezi'nin yürüttüğü Girişim Hızlandırma Programı'nda yer alacak milli girişimler belirlendi. 2 Şubat Cumartesi Günü Zemin İstanbul'da jüri önüne çıkan 44 girişim projesi, 100 bin liraya kadar yatırım fırsatı, ofis, eğitim ve uzman desteği kazanmak için sahneye çıktı.

Türkiye Teknoloji Takımı (T3) Vakfı'nın "1001 Teknoloji Girişimi Projesi" kapsamında desteklediği yüksek teknolojlili milli girişimler belirlendi. Finale kalan 44 girişim, 2 Şubat 2019 Cumartesi günü Beyoğlu'nda bulunan İBB'ye ait Zemin İstanbul'da jürinin önüne çıktı.

100 BİN LİRA YATIRIM

T3 Girişim Merkezi tarafından yürütülen 'Hızlandırma Programı' kapsamında destek almaya hak kazanan girişimleri büyük fırsatlar bekliyor. Erken aşama teknoloji girişimlerine yönelik altı ay süreli hızlandırma programında, girişimlere 100 bin liraya kadar yatırım desteği, ofis alanı, girişim atölyesi, eğitim, uzman ve usta (mentor) desteği veriliyor. Ayrıca T3 Vakfı'nın yatırımcı ağı ve kurumsal firma kümelenmesi sayesinde girişimler potansiyel yatırımcı ve müşterilerle bir araya getiriliyor. Potansiyel melek yatırımcıların da katılımıyla, başarılı girişimler yatırımcılarla biraraya gelme fırsatı yakalıyor. Seçilen girişimlerin, 100 bin TL'ye kadar yatırım alması mümkün olabilecek.

400'DEN FAZLA PROJE BAŞVURDU

T3 Girişim Merkezi Program başvuruları 05 Kasım-21 Aralık 2018 tarihleri arasında yapıldı. Başvurular tamamlandıktan sonra 400'ün üzerinde çalışan prototip aşamasındaki girişim başvurusu, sekiz kişiden oluşan değerlendirme kurulu tarafından tek tek değerlendirildi. Oluşan puanlama sonucunda değerlendirme kurulu bir araya gelerek kısa listeye kalacak 44 girişime karar verdi.

44 GİRİŞİM FİNALDE

Zemin İstanbul'da 2 Şubat 2019 Cumartesi günü yapılacak sunum gününe davet edilen 44 girişim, T3 Vakfı ustalarına, T3 Vakfı Yönetim Kuruluna ve diğer davetlilere girişimlerini anlattı. Ustalar ve yönetim kurulu tarafından değerlendirilen 44 girişim arasından T3 Vakfı Girişim Merkezi'nin 2019 yılında destekleyeceği girişimler belirlenecek.

5 FARKLI ALAN

Türkiye'nin rekabet gücünü artıracak kritik önemdeki alanlarda teknolojiyle katma değer oluşturacak girişimlerin öncelikli olduğu programda, girişimler Otonom Teknolojiler, Yapay Zekâ ve Makine Öğrenmesi, Nesnelerin İnterneti, Akıllı Ağlar ve Eğitim Teknolojileri başlıkları altında yarıştı.

AKILLI TARIM MAKİNESİNDEN İNSANSIZ ARAÇLARA

Bu yıl finale kalan milli girişimler arasında bitki

yetiştiren akıllı tarım makinesi, insansız kara ve deniz araçları, deniz kirliliğinin robotlar ile kontrol altına alınması gibi fikirler yarıştı. Sunum gününe kalmaya hak kazanan girişim fikirleri arasında ise yüksek kapasiteli cep telefonu bataryası, akıllı şehirler için tanımlanan otopark ve araç takip projesi, zorlu şartlarda ve bozuk altyapıda çalışarak hem kazaları engelleyen hem de yakıt tasarrufu sağlayan kısmi otonom sürüş sistemleri ile inşaat firmalarında işçi sağlığı ve güvenliği için çözümlerin yer aldığı günlük hayatımızı kolaylaştıracak projeler de yer aldı.

PARKİNSON HASTALARINA GİYİLEBİLİR CİHAZ

Terörle mücadele ve sınır güvenliği alanlarına yönelik fikirlerin de bulunduğu girişimler arasında Parkinson hastalarına uygulanan tedaviyi verimli hale getiren giyilebilir cihaz ve mobil aplikasyon, üç boyutlu akciğer navigasyon sistemi ile radyologlara karar destek sistemi sağlayan yapay zekâ yazılımı gibi tıbbi fayda sağlayacak projeler de yer aldı.

YÜKSEK TEKNOLOJİ, YERLİ GİRİŞİMLER

Milli Teknoloji Hamlesi hedefi doğrultusunda yüksek teknolojili ürün ve hizmet geliştiren girişimleri destekleyen T3 Vakfı'nın girişim programına başvurular yıl boyunca devam ediyor. Yılda iki kez düzenlenen girişim seçme günlerinde ön değerlendirme aşamasında başarılı olan girişimler, jürinin karşısına çıkıyor.

Bulut Bilişim 3 Yılda 130 Bin Kişiyeye Yeni İş Fırsatları Yaratacak

İstanbul Bilgi Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü'nün, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) iş birliğiyle hayata geçirdiği konferansta konuşan Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan, "Öngörülerimize göre bulut bilişim, 2022 yılına kadar Türkiye'de 130 binden fazla kişiye yeni iş imkânı sunacak" dedi.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü'nün, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) iş birliğiyle Ankara BTK Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen "Bulut Bilişim ve Veri Dolaşımı Konferansı"nda, veri temelli ekonomi ve endüstri 4.0 kapsamında bulut

bilişimin sağladığı katma değer ile dünyadaki trendler masaya yatırıldı. Konferansın açılış konuşmasını yapan Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Faruk Sayan, bulut bilişimin iş dünyasında maliyetleri düşürmesi, e-ticaretin gelişimine katkıda bulunması ve istihdama etkisi nedeniyle büyük şirketlerin ve devlet yönetimlerinin bilgi politikaları arasında öncelikli bir yeri olduğunu belirterek, "Öngörülerimize göre bulut bilişim, 2022 yılına kadar Türkiye'de 130 binden fazla kişiye yeni iş imkânı sunacak" dedi.

Yeni meslekler hayatımızın merkezine yerleşecek

Bulut teknolojilerinin çeşitli iş alanlarını etkisiz hale getirdiğiyle ilgili yanlış bir algı bulunduğunu vurgulayan Sayan, şöyle devam etti:

BTK & İstanbul Bilgi Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü Ortak Etkinliği

Bulut Bilişim ve Veri Dolaşım Konferansı

12 Şubat 2019, Salı
BTK Konferans Salonu, Ankara

Bilgi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü

"Bulut bilişim uzmanlığı, büyük veri analistliği, ortak kullanılan araç şoförlüğü, sürücüsüz araç mühendisliği gibi yeni meslek dalları hayatımızın merkezine yerleşecek. Buradaki hassas nokta, iş dünyasıyla hızla ilerleyen bulut bilişime yetişmek. Yeni ve dijital becerileri öğrenmek ve dönüşen mesleklere adapte olabilmek için iyi bir eğitim almak gerekiyor."

Toplantıda konuşan İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitü Müdürü Doç. Dr. Leyla Keser, bulut bilişim ve veri dolaşımında kullanıcının özellikle veri koruması hukuku kapsamındaki haklarının etkisi, bulut bilişime ilişkin olarak hizmet sunan sağlayıcıların uymaları gereken teknik ve güvenlik kriterleri ile standartların belirlenmesinin önemini vurguladı. Doç. Dr. Keser dünyadaki veri dolaşımına ilişkin

engelleyici düzenlemelere hâkim yaklaşımlar hakkında bilgi verdi.

Başarı hikâyeleri anlatıldı

Konuşmalarının ardından bulut bilişimle yaratılan ortak değer ve başarı hikâyeleri paylaşıldı. Bulut bilişim hizmeti sağlayan ve bulut hizmeti alan firmaların temsilcileri, bulut bilişim sayesinde yaratılan güvenlik, gizlilik, mali tasarruf gibi ortak değer ve avantajları kendi kurumsal hikâyeleri üzerinden aktardı. Sağlık Bakanlığı bünyesinde sağlık verileri özelinde kurulan sistem hakkında da bilgilerin paylaşıldığı konferansın son oturumunda bulut bilişime ilişkin güncel eğilim ve yaklaşımlar tartışıldı.

Dosya Konusu:

Perakende

Sektörü

Bahadır KUMRALLAR
Atasay
Bilgi Sistemleri Direktörü

Rekabeti ancak Perakende 4.0 ile aşarız!

Yıllar geçtikçe Perakende de rekabet artıyor ve buna bağlı olarak satış kanalları ve teknoloji kullanımı artıyor. Peki bu rekabette nasıl bir adım öne geçeceğiz? Bunu ancak Perakende 4.0 dediğim Müşteri deneyimi ve Personel deneyimini bir arada kullanarak yapabiliriz. Şöyle bir geçmişi hatırlarsak Perakende 1.0 eski mahalle bakallımızın, nmanavın, kasabın bizle olan samimi muhabeti ve daha biz birşey istemeden her zamankinden deyişi akla geliyor. Perakende 2.0 ile GSM operatörleri hayatımıza girmeye başladı ve kampanyalar arama ve SMS ile gelmeye başladı. Perakende 3.0 ise İnternet, eticaret, omnichannel kurgularının çok fazla olduğu bir seviyeydi. Ancak git gide yükselen teknolojiyle birlikte samimiyeti yitirdik yani 1.0'ı uygulayamaz olduk. Bu durumda 4.0'da tamamen müşteri ve personel deneyimini gerçekleştirmemiz gerekiyor. Bunun için de personel deneyimi öncelikle şart ve ardından Real time, loglanabilir ve monitör edilebilir sistemler kullanmak gerekir.

Arzu TUFAN
Mobit Bilişim / CASIO
IT Yöneticisi

Teknolojinin Perakende Sektöründeki Olumlu Etkisi

Teknolojinin hızla gelişmesi ve ilerlemesi ile birlikte Perakende sektörünün iş yükünü azaltacak teknolojik adımlar atılması hem üretici hem de tüketici açısından olumlu geri dönüşler sağlamaktadır. Ürünlerin hızlı stok bilgisi, kayıp kaçak durumları ve ürün satış hızını online takip etmek mümkündür. RFID tag ile 20 TL ve üzeri ürünlerde depo girişi rafta sergilenmesi ve satış sırasındaki süreçten kasadan çıkışına kadar olan sürece kadar, takibi teknolojinin sunmuş olduğu olumlu gelişmeler sayesinde kolaylaşmaktadır. Ayrıca ürünlerin üzerindeki kare kod ile ürünün hikayesi takip edilebilir, olması ürünün üretim sürecinden içindeki karışımına kadar her şeyi tüketicinin görebilmesi sağlanmaktadır. İleri teknolojiler, perakende sektörünü daha hızlı ve daha ileriye güvenli bir şekilde taşıyacaktır.

Serdal DİNÇER
Solutera Teknoloji

Bir perakendecinin yapabileceği en akıllıca yatırımlardan biri, RFID'nin faydaları.

Üretim alanlarından depolara ve mağazalara kadar tüm tedarik zinciri boyunca doğru verilerin gerçek zamanlı ve tam olarak görülmesi ile hem konvansiyonel yöntemlere göre işlem sürelerinde ve işçilikte kayda değer azalmalar sağlanacak hem de tedarikçiler tedarik zinciri süreçlerinde iyileştirme ve dönüşüm fırsatları yakalayacaklardır.

Barkod teknolojisine göre çok sayıda avantaja sahip olan RFID teknolojisinin perakendecilere sağlayacağı faydalar saymakla bitmez ama bu faydalardan bazılarını aşağıda sıralayalım:

- Daha iyi müşteri hizmeti
- Mağaza operasyonlarında verimlilik artışı
- Envanter yönetiminde yüksek doğruluk
- Lojistik operasyonlarda maliyet düşüşü
- Daha kısa tasarım, üretim ve stoklama döngüsü
- Tercih edilen özelliklere (beden, renk..vb) göre yapılmış daha iyi kat planları
- Daha yüksek güvenlik

RFID'nin çözülmesi gereken bazı sınırlamaları olsa da daha pek çok faydası göz önünde bulundurulduğunda perakendeciler için en ideal çözüm olmaya devam edecek gibi görünüyor.

Uçtan Uca

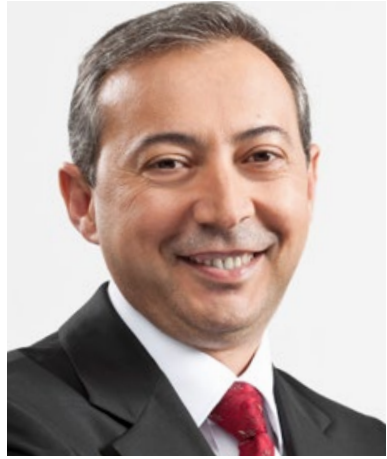
Anahtar Teslimi

Çözümler Üretiyoruz

Vatansever
Bilişim

+90 850 460 0 886 (VTN)

www.vatanseverbilisim.com

Prof. Dr. Güner GÜRSOY
İstanbul Okan Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

Değişim Yönetimi ve Endüstri 4.0

Dinamikleri hızlı bir şekilde farklılaşan iş dünyası yenilikler rüzgarını ya arkasına ya da önüne alma gibi bir seçeneği var. İdeal olan teknolojik değişimlerin ve özellikle de paradigma kırılımlarının öngörülmesi olarak farkına vararak bilinçli bir şekilde kendilerini konumlandırmak olmalı. Profesyonel yaşamda olup da Endüstri 4.0 kavramını duymamışların sayısı çok azalmışken, hala bunun neler getirebileceği ve götürebileceğine yönelik farklı bilinç düzeyleri var. Önemli olan husus, bunun bizi, yaşamımızı, çevresel faktörlerimizi ve iş yapış modellerimizi değiştireceği bilinciyle, işletmelerimizin değişimini yönetmek zorunda olduğu gerçeğidir. Bu değişimi aşağıdaki safhalarda yönetebiliriz:

1. Değişim ihtiyaç analizi: Her şirket kendi SWOT analiziyle birlikte endüstri 4.0 uyum seviyelerini sorgulamalı ve mevcut durumunu şeffaf bir şekilde tanımlamalıdır. Bu tanımlama ne kadar gerçekçi olursa, değişim stratejilerinin oluşturulabilmesi ve başarılı bir şekilde yönetilebilmesi mümkün olabilir. Bu bağlamda Endüstri 3.0 sürecini tamamlamak için dijitalizasyon yetkinlik seviyesi her şirket için belirlenmeli ve buradaki eksiklikler değişim yönetimi içerisinde öncelik alınmalıdır. Değişim ihtiyaçlarının tanımlanmasındaki temel değişken Endüstri 4.0 konseptine uygun bir şekilde belirlenecek yeni şirket vizyonudur. Bu vizyon şirketin sahip olması gereken yetkinliklerin belirlenmesi için hayati bir rol oynayacaktır. Mevcut yetkinlikler ile hedeflenen yetkinlikler arasındaki açıklık (gap) bizim ihtiyaç analizimizin esasını oluşturacaktır. Değişim ihtiyaç analizi ile nerelerde değişim yapmamız gerektiğini belirlemiş olacak ve ikinci safhaya geçeceğiz.

2. Değişim stratejisinin belirlenmesi: Değişim ihtiyaç analizinden elde edilen esaslar çerçevesinde vizyon olarak belirlenen ana ve alt hedeflere ulaşabilmek amacıyla yetkinlik gelişim ve kazanımına yönelik strateji uygun bir şekilde tanımlanmalıdır. Strateji tanımlanırken, ulaşılabilecek yeni konum, mevcut kaynakların kullanım ve ihtiyaç duyulacak yeni kaynakların temini, uygulama plan ve programlarıyla değişim yol haritasının çizilmesi, denetim ve kontrol amaçlı KPI temel ölçüm kriterlerinin belirlenmesi planlama safhasının başarısı için önemlidir. Stratejileri belirleme ve değişim planları hazırlama süreci kapalı odalarda uzmanlarla ve bu alanda tecrübesi olan kişiler ile sınırlı kalmayarak, geniş katılımlı bir şekilde yürütülerek, endişelerden kaynaklanacak değişime direncin önüne geçilebileceği gibi değişim stratejisinin daha iyi anlaşılması temin edilebilir.

3. Değişim stratejisinin uygulanması: Değişim stratejisinin ve ilgili plan ve programların uygulanması, dinamik sorgulamalar ile kontrollü ve tüm ilgili birimlerin uyumu içerisinde yürütülmelidir. Burada sadece süreç ve yatırımlara odaklanmayıp, aynı zamanda da insan kaynaklarının yetkinliklerinin geliştirilmesine ve kurum kültürünün yeni vizyona göre uyumlanmasına da özel bir önem vermek gerekir. Dünyada da örnekleri çok yaygın olduğu gibi strateji planlamada başarılar yüksek olmasına rağmen, uygulama başarıları düşüktür. Robert Kaplan'ın strateji uygulama mükemmeliyet modeli bu süreçte bizlere ışık tutabilir. Değişim sürecinin uzun süreceği gerçeği dikkate alındığında yatırım planlamada mevcut kaynakların etkin kullanımı ve akılcı bir şekilde yeni yetkinliklerin kazanımının

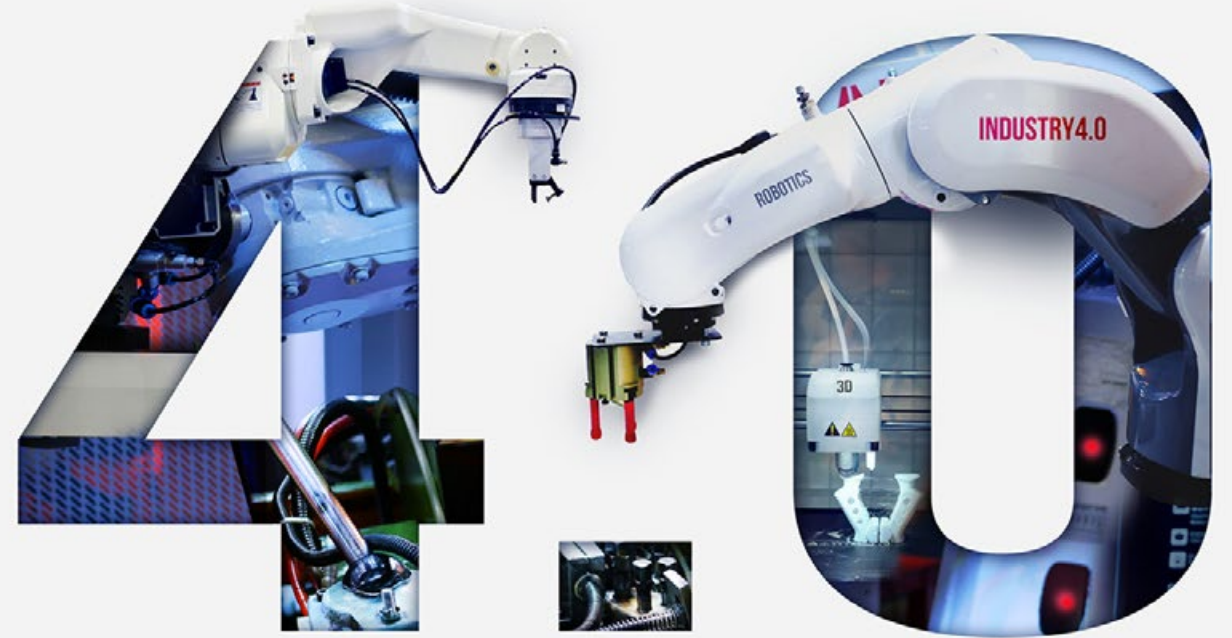
uygun bir şekilde zamana yayılarak yönetilmesi gerekebilecektir. Ancak bu noktada yetkinlik kazanım öncelikleri belirlenerek, mevcut eski yatırım planlarının da buna göre revize edilmesi ve hatta bazı yatırımların batık maliyet kavramı gözetilerek iptal edilmesi gerekebilir. Zamanın kritik bir kaynak olduğu unutulmayarak vakit kaybedilmemelidir.

4. Değişim sonuçlarının takibi ve değerlendirilmesi: Değişim yolculuğunda hedeflenen ile varılan nokta birbirinden farklı olabilmektedir. Bu nedenle her alt safhada ve ana hedeflerin gerçekleştirilmesi noktasında samimi bir şekilde değişimin genel performansı değerlendirilmelidir. Çünkü değişim yönetimsel zafiyetler yaratabilir ve bu zafiyetlerden kaynaklanabilecek risklerin en aza indirgenebilmesi için bu kontrollü değişim

yönetimi hayatidir. Özellikle bu noktada kültürel değişimdeki durum ile değişime olan direncin şiddeti ve kaynakları iyi tahlil edilmelidir.

Sonuç olarak ya bizler kendimizin yönettiği değişim ile uğraşacağız ya da değişim rüzgarı bizi önüne katacak ve bu rüzgârda savrulurken değişeceğiz. Mevcut ekonomik durum, mali ve insan kaynakları yetersizlikleri vb. gibi gerekçelerin arkasına saklanarak değişimi yok sayamayacağımız bir noktadayız. Gelin hep birlikte en azından değişim ihtiyaç analizlerimizi yapalım ve nereye hedeflediğimizi tanımlamaya çalışalım bugünden. Gelecek bir gün gelecek...

Not: Bu arada 1 Mart Gelecek günü ve bunu fütüristler derneği ile kutluyor olacağız.

Dipnot:

Mevcut ekonomik durum, mali ve insan kaynakları yetersizlikleri vb. gibi gerekçelerin arkasına saklanarak değişimi yok sayamayacağımız bir noktadayız.

2019 Yılında Türkiye'deki Teknoloji Harcamaları 17,1 Milyar Dolara Ulaşacak

International Data Corporation (IDC) analistleri tarafından hazırlanan 2019 IDC Türkiye Öngörülleri raporu yayınlandı. IDC Türkiye Öngörülleri raporuna göre ekonomideki bazı belirsizliklere rağmen dijitalleşme tüm kurumlarda önemli yatırımlarla sürüyor. Telekomünikasyon, finans, kamu, üretim ve perakende en çok BT harcaması yapan sektörler olarak öne çıkarken, özellikle telekom operatörleri dijital servis sağlayıcı olma yönünde kayda değer yatırımlar gerçekleştiriyor.

IDC'nin ilk kez ülkemizde düzenlediği "Dijital Dönüşümün Liderleri" de bu etkinlik kapsamında açıklandı.

IDC Türkiye tarafından düzenlenen 2019 IDC Türkiye Öngörülleri etkinliği, 7 Şubat'ta Microsoft Türkiye ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Dördüncü kez düzenlenen IDC Türkiye Öngörülleri etkinliğine bu yıl da IDC Türkiye Ülke Direktörü Nevin Çizmecioğulları, IDC Türkiye analistleri, önde gelen kurumların CIO'ları ve lider BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) tedarikçileri katıldı. Rapora göre 2019 yılı içinde Türkiye'de kurumların gerçekleştireceği bilişim ve iletişim teknolojisi harcamalarının 17,1 milyar Amerikan Doları büyüklüğüne ulaşması öngörülüyor.

Genel seçimlerin ardından özellikle yılın ikinci yarısından sonra etkisini arttıran makroekonomik zorlukların Türkiye'nin BİT harcamalarını gözle görülür şekilde etkilediğini belirten IDC Türkiye Ülke Direktörü Nevin Çizmecioğulları, rapora yansıyan gelişmeler hakkında şunları söyledi:

"Global harcama ve istihdam tedbirleri, artan rekabet ve kârlılık baskısı; yerelde Türk Lirası'nın ABD Doları karşısında hızlı değer kaybı ve dalgalanması, kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren kurumların BT yatırımlarını tekrar gözden geçirmelerine ve ötelemelerine yol açtı. Tüm olumsuzluklara rağmen, Türkiye pazarında kalıcı yer edinmek isteyen ve uzun vadeli düşünen işletmelerin teknolojiye yatırım yapmaya devam ettiklerini gözlemliyoruz. Bu belirsizlik ortamında şirketler için dijital dönüşümün önemi çok daha net bir şekilde ortaya çıkıyor. Önümüzdeki dönemde büyüyen startup ekosisteminin de katkısı ile, blokzinciri, siber güvenlik, 5G, robotik süreç otomasyonu gibi yeni teknolojilerde birçok işbirliğinin, yeni yatırımların ve projelerin hayata geçmesini öngörüyoruz".

IDC, 2019 yılında, Türkiye telekom servisleri haricinde kalan BT pazarının 8,3 milyar dolar seviyesinde olmasını bekliyor. Donanım ağırlıklı pazarda, BT hizmetleri ve yazılım alt kırılımları, IDC'nin öngördüğü tahmini yüzde 3,8'lik yıllık büyüme oranlarıyla en hızlı büyüyen alanlar olarak öne çıkıyor.

Telekomünikasyon, finans, kamu, üretim ve perakende en çok BT harcaması yapan sektörler olarak dikkat çekerken, özellikle telekom operatörleri dijital servis sağlayıcı olma yönünde kayda değer yatırımlar gerçekleştiriyor. Finans sektörü ise yatırımlarını bir yandan regülasyon uyumunu sağlama çerçevesinde şekillendirirken, diğer yandan blokzinciri, Open API gibi yeni teknolojilerle müşteri deneyimini iyileştirmeye ve operasyonel verimliliğe odaklanıyor.

IDC analistlerine göre 2019 ve ötesi için beş kapsayıcı eğilim Türkiye'nin bilişim portresini çizecek

- Yenilikçilik (inovasyon) ve işletmeye sağlanan değer Türkiye'deki CIO'ların en kritik önceliği haline gelerek gelecekteki BT yatırımları üzerinde etkili olacak.
- Şirketler daha yenilikçi ve çevik olmak adına teknoloji girişimleri ile çok daha fazla etkileşime girecek.
- Robotik süreç otomasyonu şirketlerin işgücü maliyetini düşürmek ve operasyonel verimliliğini artırmak için en önemli çözümlerden birine dönüşecek.
- Büyük veri ve analitik alanında artan yatırımlar veri mimarisinin önemini ortaya çıkartacak.

- Bulut servisleri sağladığı esneklik ile dijital dönüşüm projelerinin en mühim bileşenlerinden biri haline gelecek.

Son dört yılda olduğu gibi, bu yıl da etkinliğe ev sahipliği yapan Microsoft Türkiye Genel Müdürü Murat Kansu, konuşmasında geleceğin teknolojilerine yön veren yöneticilerle birarada olmaktan duyduğu memnuniyeti şu sözlerle dile getirdi:

“Tam 25 yıldır, Türkiye'nin dijital dönüşüm sürecinde, dünyada en ön saflarda yer alması için, bilişim ekosistemini destekliyoruz. Bu amaç doğrultusunda 400'e yakın çalışanımız ve 10 binin üzerindeki iş ortağı ağıımız ile Türkiye'de bulut bilişimle iktisadi ve sosyal kalkınmanın arkasındaki itici güç olmak için çalışıyoruz.

Bugün burada, yatırımları ve çalışmaları ile sektöre örnek olan IDC'nin Danışma Kurulu üyeleri ile birarada olmaktan dolayı çok mutluyuz. Türkiye'nin dijital dönüşümüne sunulan katkılar bizi heyecanlandırmaya devam ediyor. Bu açıdan, IDC'nin ufuk açıcı araştırmaları ve öngörülleri hepimiz için çok değerli. Şu açık ki, yeni bir dijital çağın içindeyiz ve gelişim için dönüşümü tetikleyecek bir anlayış şart. Buna paralel olarak, teknoloji alanında yetenekli ve yenilikçi liderlere duyulan ihtiyaç, son olarak Davos'ta da gündeme geldi. Böyle yenilikçi bir ortamın sağlanması için öncelikle teknoloji konusunda yetenek açığının kapanması gerekiyor. Araştırmalar gösteriyor ki, buluta yatırım yapan şirketler, gelecek 5 yıl içinde 15 milyar dolar net yeni gelir elde edebilecek. Teknoloji harcamalarının yanında IT alanında istihdam da artacak. IDC araştırmasına göre 2022 yılında bulut bilişimle ilgili 130 bin yeni iş imkânı doğacak. Bugün, teknolojiye dayalı meslekler işgücünün yüzde 50'sini oluştururken bu oran önümüzdeki on yılda yüzde 77'ye çıkacak. Şu an, dünyada işverenlerin yüzde 45'i ihtiyaç duydukları yetenekli elemanları bulamıyor. Türkiye özelinde, işverenlerin yüzde 66'sı ise mevcut iş pozisyonlarını doldurmakta zorluk çekiyor. Biz de, Microsoft olarak, öğrencilerin yeteneklerini artırması ve iş hayatına hazırlanan gençlerin güçlenmesi için Microsoft Cloud Society programını geliştirdik. Geleceğin teknolojinin bulut üzerinden çalışacağı gerçeğini göz önünde bulundurarak, bu girişimle isteyen herkesi bulut uzmanı olmaya davet ediyoruz. Yatırımlarımız, yeni iş ortaklıklarımız ve tüm operasyonlarımızla, Türkiye'nin dijital dönüşümünde önemli bir oyuncu olmaya devam edeceğiz.”

“IDC Dijital Dönüşüm Ödülleri” ilk kez İstanbul'da sahiplerini buldu

Bu yıl ülkemizde ilk defa düzenlenen IDC Dijital Dönüşüm Ödülleri için 54 kurumdan gelen ve birbirinden değerli toplam 95 proje yarıştı. Yarışma kapsamında Tüm projeler CIO'lar ve üst düzey yöneticiler oluşan jüri tarafından ayrıntılı bir şekilde

değerlendirildikten sonra 39 proje ödüle değer bulundu.

İş dünyasının önde gelen kurumlarında görev yapan CIO ve üst düzey yöneticilerden oluşan 50 kişilik jüri ekibinin oylarıyla belirlenen ve 2019 yılında ödül alan projeler şu şekilde sıralanıyor:

En İyi Dönüşüm Lideri

Koç Topluluğu Dijital Dönüşüm Programı, Dr. Murad Ardaç, Koç Grubu

En İyi Çoklu Deneyim Mücidi Projesi

Everest: Müşteri Deneyiminde Zirve Yolu, TeknoSA

En İyi Bilgi Vizyoneri Projesi

Madencilikte Büyük Veri-Nesnelerin İnterneti Projesi, Demir Export A.Ş. FOÇA, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

En İyi İşletme Modeli Projesi

Dijital Fabrika, Ford Otomotiv San. A.Ş. En İyi Yetenek Hızlandırıcı Projesi Yetiştirilmiş Bilişim Personeli İhtiyacına Liseden Çözüm, Doğa Koleji Code.YapıKredi- API Portal, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

2019 Yılıının Öne Çıkan 6 Teknoloji Trendi

10. Deloitte Teknoloji Trendleri Raporu yayınlandı. '2019 Teknoloji Trendleri: Dijital Sınırların Ötesinde' adıyla yayınlanan rapor, akıllı ara yüzlerin olduğu fakat sunucuların olmadığı NoOps, DevOpsSec gibi en son teknolojik gelişmelerin yanı sıra dönüşümün merkezinde müşteri deneyimi, bulut bilişim, analitik, blok zinciri, yapay zeka, sanal gerçeklik, teknoloji ve iş birimlerinin entegrasyonu, ana sistemlerin modernizasyonu ve siber güvenlik olmak üzere dokuz makro trende odaklanıyor. Rapor, gelecek 18-24 ayda kurumsal şirketleri ve kamu organizasyonlarını yeniden şekillendirecek 10 yıllık bir teknolojik değişimi inceliyor.

Deloitte teknoloji trendleri raporu '2019 Teknoloji Trendleri: Dijital sınırların ötesinde' adıyla yayınlandı. Rapor, teknolojik güçler ile yeni teknolojilerin yakınsamasının endüstrilerdeki yıkıcı etkisini araştırıyor. Bu yeni teknolojiler; gelişmiş

ağları, sunucusuz bilgisayarları akıllı ara yüz ve dijital deneyimleri içerirken, bilişsel ve bulut teknolojilerini de içeren teknolojik güçleri kapsıyor.

Deloitte, 10 yıl önce, akıllı telefonlar ve mobil uygulamalar yoğun şekilde tüketicilerin ilgisini çekmeye başladığında ve 'Bulut Bilişim' ve 'Nesnelerin İnterneti' gibi teknolojiler ortaya çıktığında 'Teknoloji Trendleri Raporu'nun ilkinin yayınlamıştı. Deloitte, dijital çağın ortaya çıkardığı gelişmeleri, şirketleri yeniden tanımlayan teknolojinin değişen rolünü ve bu alanda hali hazırda çeşitlenerek artan trendleri çok daha uzun zamandır takip ediyor. Bazı şirketler, Deloitte'un 2010 yılında ortaya koyduğu trendleri yeni keşfetmeye başlarken bazıları ise hızlı bir şekilde bu konuda gelişim gösteriyor.

Deloitte Türkiye Ortağı ve Teknoloji Lideri Gökhan Arıksoy; "2010 yılında yayınlanan ilk versiyonundan itibaren Teknoloji Trendleri raporu akıl almaz hızla gelişen teknolojik

inovasyonları araştırıyor. 10 yıl önce şirketler yeni gelişmekte olan bu teknolojileri benimseyerek rekabet avantajı elde edebiliyordu. Ancak bu reaktif yaklaşım artık yeterli değil. Rekabette birinciliği korumak için şirketler metodolojik olarak yeni inovasyonları ve hatta olasılıkları sezmeli. Teknoloji yalnızca etkin bir işlev değil, günümüzün evrensel dilidir. Değişimin hızı arttıkça, teknoloji artık iş stratejisine öncülük ediyor. Özetle; teknoloji trendleri, işletmelerin neler başarabileceğini yeniden tanımlamak için, CIO, CDO, CFO, CEO, tüm yönetim ekibi ve toplantı gündemlerine taşıyor. Bu yılki rapor akıllı ara yüzlerin olduğu fakat sunucuların olmadığı en son teknolojik gelişmelerin yanı sıra teknolojik gelişmelerin belkemiğini oluşturan 9 makro trende odaklanarak okuyucuları dijital teknolojilerin sınırlarının ötesine götürüyor.

'2019 Teknoloji Trendleri: Dijital Sınırların Ötesinde' raporu, müşteri deneyimi, bulut bilişim, analitik, blok zinciri, yapay zekâ, sanal gerçeklik, teknoloji ve iş birimlerinin entegrasyonu, ana sistemlerin modernizasyonu ve siber güvenlikten oluşan dokuz makro güç tarafından oluşturulan yıkıcı değişimin 10 yıllık yansımasıyla başlıyor. Rapor, yeni işletim modellerine yol açan, işin doğasını yeniden tanımlayan ve Bilgi Teknolojilerinin işletmeyle olan ilişkisini ve rolünü çarpıcı biçimde değiştiren altı trendi ortaya koyuyor.

2019 yılının öne çıkan 6 teknoloji trendi:

- **Yapay Zekâ destekli kurumlar:** Önde gelen şirketler; makine öğrenimi, doğal dil işleme, robotik süreç otomasyonu (RPA) ve bilişsel teknoloji gibi sistematik olarak hızla olgunlaşan teknolojileri sadece temel iş süreçlerinde değil; ürün, hizmet ve endüstrilerinin geleceğini kurgularken de kullanıyor. Bu kuruluşların yapay zekâ kullanımına bakış açısı 'Neden?'den 'Neden olmasın?'a doğru bir dönüşüm yaşıyor.

- **Sunucusuz dünyada NoOps:** Bulut bilişiminin gelişiminde bir sonraki aşamaya gelindi. Teknik kaynaklar tamamen soyutlandı ve yönetim görevleri gittikçe otomatikleştirildi.

Sıradan sorumluluklardan kurtulan Bilgi Teknolojileri yeteneği, işletme sonuçlarını daha doğrudan destekleyen faaliyetlere odaklanabilir.

- **Yarının bağlanabilirliği:** 5G, örgüsel ağlar ve sınır bilişim gibi teknolojiler, iş alanlarını dünyanın en uzak köşelerine, en küçük alanlara kadar genişletiyor. Gelişmiş ağ iletişimi, görünmez bir kahraman gibi yeni ürün ve hizmetlerin gelişimini yönlendirerek işlerin nasıl yapıldığını değiştiriyor.

- **Akıllı ara yüzler:** Günümüzde insanlar, insan merkezli tasarım teknikleri ve ileri teknolojiyi bir araya getiren; bilgisayar vizyonu, konuşma sesi, işitsel analitik, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi ara yüzler aracılığı ile teknolojiyle etkileşime giriyor. Bu teknoloji ve teknikler bir arada çalışarak makineler, veriler ve birbirimizle iletişim biçimimizi yeniden şekillendiriyor.

- **Pazarlamanın ötesinde - Deneyim yeniden tasarlandı:** Bugünün müşterilerinin beklediği oldukça kişiselleştirilmiş, belli bir konu etrafında kurgulanmış deneyimleri sunmak için, bazı pazarlama yöneticileri, kendi CIO'larıyla daha yakın ortaklıklar kurarken uzun süredir devam eden, geleneksel ajans ilişkilerinden uzaklaşıyor. Kişiselleştirilmiş, bağlamsal ve dinamik deneyimlere odaklanan yeni nesil pazarlama araçları ve teknikleri sayesinde, CIO'lar ve CMO'lar müşteri ihtiyaçlarını ve isteklerini en etkin şekilde karşılayabilecek.

- **DevSecOps ve siber zorunluluk:** DevSecOps temel olarak siber, güvenlik, gizlilik ve risk yönetimini, uyumluluk temelli faaliyetlerden (tipik olarak geliştirme yaşam döngüsünde geç kalınan) ürün yolculuğundaki temel çerçeveleme zihniyetine dönüştürüyor.

Raporun sonunda ise modern işletmelerin dijital dönüşümü nasıl yönlendirebileceği; doğru teknolojileri, teknikleri, yetenek ve yönetici desteğini içeren bir yol haritası oluşturularak inceleniyor.

Dijital Paranın Kaderi Kurumsallaşmaya Bağlı

KPMG'nin hazırladığı son rapor, kripto varlıkların gerçek potansiyellerine ulaşmaları için önceliklendirdikleri en büyük sorunun 'kurumsallaşma' olduğunu gösteriyor. Rapora göre küresel ekonomide devrim yaratma potansiyeline sahip olan dijital paralara karşı güven oluşturulması için 'kurumsallaştırılmaları' şart.

Uluslararası vergi, denetim ve danışmanlık firması KPMG'nin 'Kripto Varlıkların Kurumsallaştırılması' raporu medyanın, analistlerin, yatırımcıların ve hükümetlerin ilgi odağındaki kripto varlıkların geleceğine ayna tutuyor. Rapor hakkında bilgi veren KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Sinem Cantürk, "Finansal ekosistemde kripto varlıkların kurumsallaşması, mevcut ve yeni ortaya çıkan oyuncuların, kripto piyasasına tam anlamıyla katılımıyla sağlanabilir. Kriptoya karşı güven oluşması ve büyümesi için kurumsallaşma çok önemli" dedi.

Cantürk, kripto varlıklarla ilgili güncel bilgileri şöyle sıraladı:

- Piyasa kapitalizasyonu en büyük kripto paraların başında Bitcoin geliyor. 2009'da kullanılmaya başlanan Bitcoin'in 15 Şubat 2019 itibarıyla değeri 3 bin 575 dolar civarında.
- Kripto varlıkların toplam piyasa değeri yaklaşık 211 milyar dolar.
- Kripto varlık platformlarında faaliyet gösteren kullanıcı sayısı 30 milyonu aşmış durumda.
- Halihazırda 2 bini aşkın kripto varlık çeşidi bulunuyor.
- Ağustos 2018 sonu itibarıyla ilk dijital para arzlarının toplam değeri 14,2 milyar dolar iken, bu rakam 2018 yıl sonu itibarıyla 17 milyar dolara yükseldi.
- Risk sermayedarları sadece 2018'de blok zinciri ve kripto firmalarına 3,9 milyar dolar yatırdı. Rapora göre kripto varlıkların kurumsallaştırılmasının önündeki zorluklar altı ana başlıkta toplanıyor:

Düzenleyici yükümlülüklerle uyum: Kripto varlıklarla ilgili günümüzde birtakım düzenlemeler bulunuyor. Ancak mali suçlarla mücadele için kripto varlıkların tam anlamıyla yasalarla ve düzenlemelerle uyumlu hale getirilmesi gerekiyor.

Çatallaşma yönetimi: Çatallaşma, bir kripto blok zincirinin iki farklı zincire bölünmesi durumunda ortaya çıkıyor ve kripto ticareti üzerinde etkileri bulunuyor. Çatallaşmaların başarılı olması için sistemin tüm kullanıcıları tarafından kabul edilmesi ve uygulaması gerekiyor. Bu noktada ortaya çıkan teknik, operasyonel ve mali etkilere karşı nasıl bir yol izleneceği büyük önem taşıyor.

Müşterilerin tanınması ve kripto varlıkların kaynağı: Kripto varlık sahipleri isimleri ya da hesap numaraları yerine kriptografik adreslerle tanımlanıyor. Bu adresler herhangi bir kişi tarafından herhangi bir zamanda,

Müşterilerin tanınması ve kripto varlıkların kaynağı: Kripto varlık sahipleri isimleri ya da hesap numaraları yerine kriptografik adreslerle tanımlanıyor. Bu adresler herhangi bir kişi tarafından herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde oluşturulabiliyor. Bu yatırım danışmanlarının müşterilerin risk toleransı, yatırım bilgisi ve finansal durumları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayan 'KYC' (Müşterini Tanı) formu için büyük bir sorun yaratıyor.

Kripto varlıkların güvenliği: Kripto varlık işletmeleri ve müşterileri siber suçluların ana hedeflerinden birisi haline geldi. Bu noktada kripto işletmelerin varlıklarını korumaları için geliştireceği siber güvenlik programları büyük önem kazanıyor.

Muhasebe ve finansal raporlama: Kripto varlıklar, geleneksel mali raporlama sınırlarını zorluyor. Bu varlıkların hesaplarının tutulması yeni gelişen bir alan ve bu alanda son derece sınırlı bir rehberlik imkânı bulunuyor.

Vergi uygulamaları: Kripto varlıklara yönelik vergi düzenlemeleri günümüzde son derece sınırlı. Bu alanda hizmet veren firmaların kripto satışlarına ilişkin vergi yükümlülükleri bulunması gerekecek.

'Bir sonraki devrim'

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Sinem Cantürk, "Kripto varlıklar, küresel mali ekosistemde devrim yaratma potansiyeline sahip. Küresel ekonomideki 'sürtünme' kripto varlıkların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu 'sürtünme' aynı zamanda kripto varlıkların nasıl ve ne kadar 'gündemde kalacağını' da tanımlayacak" dedi.

Cantürk, "Kripto varlıkların kurumsallaştırılması güven tesisi, işlemlerin kolaylaştırılması, erişilebilirliğin artırılması ve büyümenin sürdürülebilmesi için bir sonraki önemli adım olacak" diye konuştu.

İş Gücünde Dijital Yetkinliğin Artırılması Avrupa'da Büyümeyi Canlandırabilir

Uluslararası danışmanlık ve denetim şirketi EY tarafından hazırlanan Avrupa Yatırım Çekiciliği Araştırması'na göre; Avrupalı şirketler dijital alanda tecrübeye sahip çalışanların işe alımı ve şirket bağlılığı konusunda güçlük çekiyor. Şirketlerin yaklaşık yarısı siber güvenlik, yapay zekâ ve robot teknolojisi vasıflarına sahip çalışan eksikliği yaşıyor.

Dünyanın lider danışmanlık ve denetim şirketlerinden EY, kıta genelinde 200 üst düzey yönetici ile yapılan görüşmeler sonucu oluşturulan Avrupa Yatırım Çekiciliği Araştırması sonuçlarını açıkladı. Araştırma sonuçlarına göre; Avrupa'da dijital alanda yaşanan yetenek eksikliği şirketlerin büyüme beklentilerini aşağı çekerken, kıta ekonomisinin büyüme görünümünü de olumsuz etkiliyor. Araştırmaya katılan yöneticilerin yaklaşık yarısı (%48) siber güvenlik, yapay zekâ ve robot teknolojisi (robotik) alanlarında vasıflı çalışan bulmada güçlük çekiyor.

İş gücünün dijital alanda eğitime yatırım yapılması gerekiyor

EY Türkiye Danışmanlık Bölümü Başkanı Gökhan Gümüslü, araştırma sonuçları ile ilgili şu değerlendirmede bulundu:

“Yeni teknolojilerin etkisiyle inovasyon çok daha yüksek bir hızda gerçekleşiyor. Ancak şirketler insan kaynağı anlamında bu hıza yetişemiyor; yeni teknolojileri uygulamalarını sağlayacak yetenekleri istihdam etmede zorlanıyorlar. Dijitalleşmenin hızlı yükselişi, iş gücü piyasasında dijital yeteneklere sahip uzman eksikliği ve diğer alanlarda ise ihtiyaç fazlası oluşmasına neden oldu. Avrupa'nın iş gücüne dijital beceri kazandırılması için kapsayıcı bir bakış açısı benimsenmesi gerekiyor. Mevcut çalışanların eğitimi ve gelişimine yatırım yapılması ile yeni çalışan istihdamı birlikte yürütülmesi gereken süreçler olarak öne çıkıyor.”

Dijital yetkinlik, üretkenlik ve büyümeyi destekliyor

Araştırmaya katılan yöneticilerin %60'ı iş stratejileri doğrultusunda dijital bir dönüşüm sürecinden geçtiklerini ifade ediyor. Yöneticilerin %57'si ise dijital dönüşüm gündemlerinin bir parçası olarak iş gücü stratejisi oluşturduklarını belirtiyor. Yöneticilerin %54'ü ise şirketlerinde bir Dijital Yönetici (CDO) veya Bilişim Teknolojileri Yöneticisi (CITO) olduğunu söylüyor. Buna karşın araştırma sonuçlarına göre; bu üç unsura birden sahip olup dijital açıdan yetkin nitelendirilen şirketlerin oranı yalnızca %17. Araştırma sonuçlarında dijital olarak yetkin şirketlerin verimlilikte ve büyümede ilerleme kaydettikleri ifade ediliyor. Araştırma sonuçlarına göre; Avrupalı şirketlerin %89'u yeni ve mevcut çalışanlarının dijital becerilerini geliştirmeye yatırım yapıyor. Ancak şirketlerin yalnızca %43'ünün uzun vadeli bir insan kaynakları (İK) stratejisine sahip olduğu görülüyor.

Robot Kuryeler Şehirleri Dönüştürecek

KPMG'nin perakende sektörüyle ilgili hazırladığı 'Otonom Teslimat' raporu, teknolojinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan robot kuryelerin sadece müşteri alışkanlıklarını değil, şehirlerin altyapısını da değiştireceğini ortaya koydu.

Uluslararası vergi, denetim ve danışmanlık firması KPMG'nin yaptığı yeni araştırma, teknolojinin perakende sektörüne etkisini inceledi. Hazırlanan rapor, teknolojiyle birlikte ortaya çıkan otonom araçların, tüketicilerin alışkanlıklarını radikal biçimde dönüştürdüğünü gösteriyor.

Raporda otonom teslimat teknolojisinin, müşteri davranışlarında devrim niteliğinde değişiklikleri beraberinde getireceği vurgulanıyor. Müşteri davranışlarındaki ilk değişikliğin e-ticaret alanında görülmeye başladığı belirtilen raporda, mağazaya gitmek yerine online siparişi tercih eden tüketici sayısının mevcut düzeni sarsacak şekilde arttığına dikkat çekildi.

Maliyet düşecek, ürün yelpazesi genişleyecek

KPMG Türkiye Perakende ve Tüketici Ürünleri Sektör Lideri Emrah Akın, otonom teslimat araçlarının yollara çıkmasıyla bağlantılı ticaretin daha çok ön plana çıkacağını söyledi. Akın, "Sürücüsüz araçlar sayesinde teslimatlar, şu ana kadar gördüğümüzden çok daha hızlı ve düşük maliyetli olacak. Müşteri talebinin daha net bir şekilde öngörülmesine imkân sunan teknolojiler ve bağlantılı tedarik zinciri, müşteri deneyimini şu anda hayal edilemeyecek ölçüde dönüştürecek ve daha geniş ürün seçeneğini beraberinde getirecek" dedi.

Yeni iş alanları doğacak

Rapora göre tüm bu gelişmeler, yalnızca perakende değil, otomotiv ve taşımacılık

sektörlerini de etkileyecek. Otonom araçların hizmete sunulması, bakım, temizlik, yedek parça, sigorta ve lisans gibi pek çok alanda yeni işletmelere ihtiyaç yaratacak. Ayrıca yeni teslimat sisteminin devreye sokulması için şehirlerde kapsamlı altyapı değişiklikleri (otonom araçlara özel şeritler, park alanları, depolar, teslimat merkezleri vs.) gerekecek.

Rapordan öne çıkan bazı satır başları şöyle:

- İngiltere'de market siparişi de dahil e-ticaret siparişi ve teslimatı son 10 yılda 3 kat arttı.
- Çin'de JD.com ve Alibaba gibi e-ticaret devleri otonom teslimat konusunda büyük yatırımlar yapıyor.
- ABD'de e-ticaret son 10 yılda 2 katına çıktı, gelecek 5 yılda da en az 2 kat daha artacak.
- E-ticaret, 2040 yılında ABD'de market ziyaretlerini yüzde 30 ila 50 oranında azaltacak.
- ABD'deki AVM'lerin yüzde 20-25'i 2022 yılına kadar kapanacak.
- Amazon ve Netflix, kargo teslimatı, internetten indirme ve online yayınların görünümünü değiştiriyor.
- Kroger, Costco ve Walmart gibi önde gelen perakendeciler, yapay zekâ ve akıllı antrepo gibi teknolojilere yatırım yapıyor.

Silikon Vadisi'nin Tahtı Sallanıyor

KPMG'nin gerçekleştirdiği 'Küresel Teknoloji Endüstrisi' araştırmasına göre teknoloji liderlerinin yarısından fazlası, Silikon Vadisi'nin gelecek 4 yıl içinde dünyanın teknolojik inovasyon merkezi olma unvanını kaybedeceği görüşünde. Yeni teknoloji merkezi adayları listesinde yer alan 15 şehirden 7'si Uzakdoğu ve Asya'dan.

Uluslararası vergi, denetim ve danışmanlık firması KPMG'nin yaptığı "Küresel Teknoloji Endüstrisi İnovasyon Araştırması", 2023 yılına kadar dünyanın yeni teknoloji merkezinin kıta değiştireceğini gösterdi. Teknoloji liderleri, milyar dolarlık şirketlerin beşiği Silikon Vadisi'nin Doğu'dan yükselen potansiyele rekabet edemeyeceğini düşünüyor. Dünyanın yeni teknolojik inovasyon üssü Asya'dan çıkacak.

KPMG'nin her yıl düzenlediği araştırmaya bu yıl küresel teknoloji sektörüne yön veren 740'ı aşkın sektör lideri ve yönetici katıldı.

Araştırmaya katılan liderlerin yaklaşık yüzde 60'ı, teknoloji inovasyon merkezinin, gelecek 4 yılda silikon Vadisi'nden dünyanın başka bir köşesine kayacağına inandıklarını belirtti.

Sidney gitti, Paris geldi

Araştırmada bu yıl Fransa'nın başkenti Paris ilk kez, olası yeni teknoloji merkezi adayları listesinde arasında yer aldı. Araştırmada, listede uzun süredir adı geçen Almanya'nın başkent Berlin'in ise hala potansiyelinin altında değerlendirildiği yorumu yapıldı. Geçen yılki listede yer alan Sidney, Toronto ve Şenzen gibi kentler ise bu sene liste dışında kaldı. Listede Ortadoğu'dan sadece Tel Aviv'in yer alması dikkati çekti.

İşte KPMG'nin araştırmasına göre, 2023 yılına kadar dünyanın yeni teknoloji merkezi olmaya aday 15 ülke:

1. New York (ABD)
2. Pekin (Çin)
3. Tokyo (Japonya) ve Londra (Birleşik Krallık)
5. Şaghay (Çin) ve Taipei (Tayvan)
7. Singapur (Singapur)
8. Seul (Güney Kore)
9. Boston ve Austin (ABD)
11. Berlin (Almanya)
12. Hong Kong (SAR)
13. Washington DC (ABD)
14. Paris (Fransa)
15. Tel Aviv (İsrail)

Fark kapanıyor

Araştırma, teknoloji alanında ön plana çıkan ülkelerin, sektörün lideri konumundaki ABD ve Çin'le arayı kapatmaya başladığını gösterdi. Araştırmaya katılan liderlerin yüzde 23'ü, teknolojik inovasyon alanında en fazla ümit vadeden pazar olarak ABD'yi gördüklerini belirtti. Bu oran geçtiğimiz yılki araştırmada yüzde 34 seviyesindeydi. Geçen yılki listede yüzde 26 ile ikinci sırada yer alan Çin, bu yıl yerini korusa da yüzde 17'ye geriledi. İlk beşte yer alan diğer ülkeler ise sırasıyla Japonya, Singapur ve Hindistan oldu.

Nobel'den ilham alıyorlar

KPMG Türkiye İş Ortakları Fonksiyon Lideri Dr. Yasemin Yücel Karasu, dünyanın önde gelen şehirlerinin, teknoloji merkezi olmak için yaptığı yatırımların, New York Üniversitesi'nden Paul Romer'in, 2018'de Nobel Ekonomi Ödülü'ne layık görülen teorisine dayandığı yorumunu yaptı. Karasu, "Romer'in teorisi, teknolojik inovasyona, bilgi ekonomisine ve insan sermayesine yapılan yatırımların, uzun vadede ekonomik büyümeye yön vereceğini öngörüyor" dedi.

Karasu, Türkiye gibi genç nüfusa ve yatırım potansiyeline sahip bir ülkenin de, geleceğin teknoloji merkezi olma potansiyeli taşıdığını vurguladı.

İşin sırrı 10 kriterde

KPMG, olası yeni teknoloji merkezi adaylarını belirlerken, 10 kriterden yararlandı. Bu kriterlere uyan kentlerin, gelecek 4 yılda teknoloji adlarından daha fazla söz ettireceği düşünülüyor:

- Yetenekli iş gücünün bulunması
- Milenyum Kuşağı için cazip bir şehir olması
- Pozitif demografik trendler
- Araştırma ağırlıklı üniversitelere ev sahipliği yapması
- Teknoloji parklarına sahip olması
- Başarılı start-up'ların kurulmuş olması
- Teknolojiyi destekleyen düzenleyicilerin bulunması
- Vergi ve hükümet destekleri olması
- Yatırım fonları bulunması
- Başta yüksek hızlı internet olmak üzere modern bir altyapısı olması.

Dijital Dönüşüme Katkı Sağlayacak Yenilikçi Fikirlerin Adresiyiz

İbrahim ELBAŞI
Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM)
Direktör

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM) Direktörü İbrahim Elbaşı, startupların yıkıcı iş modelleriyle pazara girdiğini belirterek, “Yenilikçi iş modellerini takip etmek ve dijital stratejiler belirlemek artık bir zorunluluk” dedi.

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme (Suny-Dual Diploma) mezunuyum. State University of New York'ta lisans eğitimimi tamandıktan sonra Strateji Bilimi, Bilim ve Teknoloji Stratejileri üzerine yüksek lisans yaptım. Daha sonra Marmara Üniversitesi Yönetim ve Organizasyon programında doktora programına devam ettim. Girişimcilik, inovasyon, stratejik yönetim, örgütsel davranış ve yenilik stratejileri üzerine çeşitli çalışmalar yaptım. İş hayatına öncelikle Pricewaterhouse Coopers'da Şirket Birleşmeleri alanında başladım. Sonrasında İstanbul Ticaret Üniversitesi Avrupa Birliği Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde çalışmalar gerçekleştirdim ve Rektörlük Proje Ofisi'nde

Müdür olarak görev yaptım. Şu an halen İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) bir iştiraki olan Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'nde (BTM) Direktör olarak çalışmalarımı sürdürüyorum. Aynı zamanda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde (TOBB) Meclis Üyesi ve İstinye Üniversitesi'nde Yönetim Kurulu Muhasip Üyesiyim.

Kurumunuz, sektörünüz ve faaliyet alanlarınız ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından kurulan, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) tarafından desteklenen, girişimcilik ekosistemindeki kuluçka mekanizmaları ve hızlandırma programlarını barındıran multi-fonksiyonel bir girişimcilik merkezi. Teknopark İstanbul ve İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin paydaşı olduğu BTM, aynı zamanda 81 meslek komitesi ile 430 bine yakın üyesi olan İTO iştiraki olması sebebiyle organik bir yatırım ağına sahip. Bu da bizi farklı kılan en önemli unsurların başında geliyor. Burada herhangi bir sektör ayrımı yapılmaksızın, yenilikçi iş fikirlerini destekleyerek hayata geçmelerini sağlıyoruz.

ISTANBUL
CHAMBER OF
COMMERCE
— 1882 —

analizi ise son derece önemli. Hiçbir sektör dijital dönüşümü görmezden gelmemeli çünkü dijitalleşme gerçeği her sektöre bir şekilde etki ediyor ve yeni istihdam alanları ortaya çıkıyor. Artık birçok yenilikçi iş fikrine sahip startup, yıkıcı iş modelleriyle pazara giriyor. Dolayısıyla dijitalleşmeye ayak uydurmak için yeni çıkan trendleri ve yenilikçi iş modellerini takip etmek aynı zamanda dijital stratejiler belirlemek, bu yeni çağda bir gereklilik arz ediyor. Dünya hayallerimizin ötesinde değişiyor ve dönüşüyor. Teknolojinin bize sunduğu imkânlarla ne kadar geç kalırsak, bizlere maliyeti o kadar fazla olur. Yenilikçi bir anlayışa sahip olmamız sebebiyle zaten dijital çağ ile bir uyum içindeyiz. Dijital dönüşüme katkı sağlayacak ve gündelik hayatı kolaylaştıracak birçok yenilikçi fikirlerin adresiyiz aslında. 7'den 70'e her sektörden yenilikçi tüm fikirlere kapımız açık. Dolayısıyla destek verdiğimiz startuplar Türkiye'nin dijital

dönüşümünde önemli mihenk taşları olacak. BTM olarak bizler de kendimizi yenileyerek girişimciler için farklı programlar geliştiriyoruz. Örneğin, faydalı model veya patent sahibi girişimciler için mucit girişimci programımız var. Bunun dışında bu ay bizleri çok heyecanlandıran, küresel doğan startuplar için hazırlamış olduğumuz Winglobal projesini başlatıyoruz. Faaliyetlerimize başlayalı 1,5 yıl oldu. Fakat bu kısa bir sürede çok yol kat ettik. 9 girişimcimiz 20 milyon TL değerleme ile yatırım aldı. Bir mucit girişimcimiz patentini 5 yıllığına 25 milyon TL'ye kiraladı. 11 BTM girişimi şirketleştirdi ve BTM girişimcilerinin toplam satışı 40 milyon TL'yi geçti.

Sizce dünyayı değiştirecek teknolojiler nelerdir?

Gelişen teknolojiyle birlikte her geçen gün

Vakıf olduğumuz için tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak hizmet veriyoruz. Aslında bir nevi bir startup üniversitesiyiz. Fikirlerin iş modeli haline gelmesini sağlarken, eğitim ve seminerler, mentor desteği, yatırımcı söyleşileri, girişimcilerin yatırımcı karşısında sunum yaptığı demoday etkinlikleri, 7/24 ofis imkânı, birebir danışmanlık gibi hizmetleri tamamen ücretsiz olarak girişimcilere sunuyoruz. Bunların dışında web sitemizde herkesin kullanımına açık olan online eğitim modüllerimiz bulunuyor. Buradaki eğitimleri tamamlayan tüm katılımcılar sertifika alabiliyor. Bu hizmetimizi de yine ücretsiz olarak sunuyoruz. Amacımız ekosistemde bir çatı vazifesi görerek, girişimcilik kültürünün yayılmasına katkı sağlamak.

Dijital dönüşüm konusunda görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye dijital dönüşümde hangi aşamada? Kurumunuz hangi aşamada, planlarınız nelerdir?

Dijitalleşmeyle birlikte iş dünyasındaki rekabet küresel arenaya taşındı. Günümüzde dijitalleşme ile ilgili strateji geliştirenler, rakiplerinden bir adım öne geçiyor. Artık bilgi bize hiç olmadığı kadar yakın ve bu bilgilerin doğru

hayatımız daha da değişiyor. Robot sistemleri, artırılmış gerçeklik ve yapay zekâ alanındaki gelişmeler son yıllarda ciddi anlamda yük-selişe geçti. Günümüzde sağlık, perakende, eğitim hatta gıda gibi birçok sektör artık bu alanlara ciddi yatırımlar yapıyor. Fintech ala-nındaki yeni teknolojiler de ekonomide yeni bir devrim yarattı. Tüm bu gelişmeler tüketiciler açısından tercih ve alışkanlıkların değişmesi-ne sebep oluyor. Artık sahip olduğumuz her teknoloji birbiriyle bağlantılı halde. Sürücüsüz otomobillerden, robot asistanlardan bahseder olduk. İnovasyonla birlikte geleneksel alışkan-lık ve davranışlar yeni teknolojilerin yıkıcı

gücüyle sarsılıyor ve sarsılmaya da devam edecek.

Dünyada ve Türkiye’de bilişim sektörünün geleceği hakkında öngörüleriniz nelerdir?

Üretim süreçlerinde ve toplumsal hayatta bilişim teknolojileri her geçen gün önemini artırıyor. Türkiye nüfusunun yarısından çoğu internet kullanıcısı. Büyük veri, nesnelerin in-terneti, bulut sistemi gibi kavramlar hayatımı-za girmeye başladı. Artık içinde yaşadığımız evlerimiz bile akıllı evler. Dolayısıyla toplumun büyük çoğunluğu dijitalleşmiş durumda

diyebiliriz. Bu dijitalleşme ile birlikte dünyada ve Türkiye’de yıkıcı değişimler oldu, yeni istih-dam alanları ortaya çıktı. Özellikle Türkiye’nin bilişim sektöründe nitelikli personel ihtiyacı çok fazla ve ne yazık ki bu anlamda yeterli seviyede personel yetişmiyor. Öte yandan di-jital dönüşüm hayatlarımızla entegre olurken, çeşitli riskleri de beraberinde getirdi. Bilişim hukuku son derece önem kazandı. Siber gü-venlik ve veri güvenliği gibi konular hem ülke-mizde hem de global arenada sıkça gündeme geliyor. Belki de siber güvenlik uzmanlığı gibi meslekler hızla yükselişe geçecek ve gelece-ğin en önemli meslekleri bu alanlarda olacak.

Tabi robot sistemleri ve yapay zekaların hayat-larımıza girmesiyle birlikte birçok işin otonom yapılması, iş görme biçimlerinin değişmesi ve bunun bir sonucu olarak çok sayıda kişinin işsiz kalması da söz konusu. Kısacası dönüşü olmayın yıkıcı değişimler yaşayacağız. Ama bizlere düşen en önemli görev; bu alanlar-daki çalışmalara, teknolojilere ve start-uplara, yani müşterek geleceğimize daha çok yatırım yapmak ve insana özgü yetkinlikleri ön plana çıkaran iş gruplarına odaklanmak. Türkiye olarak kendi global bilişim markalarımızı çıkar-malıyız.

Siber Suç Karaborsaları Yıkıcı Endüstriye Dönüştü

Antivirüs yazılım kuruluşu ESET'in yaptığı araştırmalar, siber suçun artık çok yönlü bir hizmet alanına dönüştüğünü ortaya koydu. Ürkütücü çeşitliliğe sahip bu yıkıcı endüstride siber suçlular, ücret karşılığında karaborsada kendi ürün veya altyapılarını satıyorlar. ESET, karanlık web'e göz atarak, siber suç pazarlarını mercek altına aldı.

Siber suç endüstrisi, 2015 yılında dünyaya 3 trilyon dolara mal oldu Küresel siber ekonomi rakamlarına odaklanan Cybersecurity Ventures araştırmacı kuruluşunun paylaş-

tığı bu bilgiye göre, siber suçun yarattığı maliyet 2021 yılına kadar 6 trilyona dolara çıkacak.

Peki bu yıkıcı maliyetlerin oluşmasına neden olan zararlı hizmet maliyetlerinde durum nedir? Antivirüs yazılım kuruluşu ESET, siber suç bir hizmet olarak sunan karanlık karaborsalardaki teklifleri mercek altına aldı.

Fidye yazılımları

Pek çok çeşitli fidye yazılımı paketleri karanlık web'de satışa sunuluyor, tıpkı yasal yazılım satışı gibi. Güncellemeler, teknik destek, C&C sunucularına erişim ve çeşitli

ödeme planları, sağlanan özelliklerden bazıları. Sunulan fidye yazılımı paketlerinden birinde de, ödeme modeli aylık ve yıllık aboneliğe dayanıyor. Farklı fiyatlarla sunulan çeşitli abonelik planları mevcut; en ucuz fiyatı sadece bir ay için 120 dolar ve en pahalısı ise bir yıl için 900 dolar olmakla birlikte, fidye yazılımı yürütülebilir dosyasına diğer özellikler eklerseniz bu rakam 1900 dolara kadar yükselebiliyor.

Fidye aldıkça pay alma yöntemi de var

Siber suçluların fidye yazılımlarını satmak için kullandıkları bir diğer ödeme modeli de, kötü amaçlı yazılım ve C&C altyapısını başlangıçta ücretsiz olarak sunarak, sonrasında kurbanlar tarafından yapılan ödemelerden pay alınmasına dayanıyor.

Hangi strateji kullanılırsa kullanılsın, bu hizmetleri satın alacak kişilerin ayrıca kötü amaçlı yazılımın yayılmasını sağlayacak yazılımları da edinmesi gerektiği ortada.

Sunuculara erişim satışı

Karanlık web'de, uzak masaüstü protokolü (RDP) aracılığıyla dünyanın çeşitli yerlerindeki sunuculara erişim sağlayarak kimlik bilgileri sunan çeşitli hizmetler de bulunuyor. Fiyatlar, sunucu başına 8-15 dolar aralığında ve ülkeye, işletim sistemine ve hatta kullanıcıların bu sunucudan eriştiği ödeme sitelerine göre arama yapılabilir.

Böyle bir erişimi satın aldıktan sonra, bir siber suçlu bunu fidye yazılımı çalıştırmak veya belki de bankacılık truva atları ya da casus yazılımlar gibi daha gizli kötü amaçlı yazılımları yüklemek için kullanabilir.

DDoS saldırısı altyapısı

Bazı suçlular, botnetler ya da ele geçirilmiş bilgisayarlardan oluşan ağlar geliştirerek, sahip oldukları bilgisayar gücünü spam e-postaları göndermek ya da DDoS saldırıları gerçekleştirmek için kiralyor.

Hizmet reddi saldırıları için (DDoS) fiyat,

saldırıların ne kadar süreceğine (1 ila 24 saat arasında değişkenlik gösteriyor) ve bu zaman diliminde ne kadar botnet trafiği yaratılabileceğine bağlı olarak değişiyor. ESET, üç saat için 60 dolar fiyat belirlenen bir örneğe ulaştı.

PayPal ve kredi kartı hesapları satışı

Başarılı kimlik avı saldırıları yapan siber suçlular, genellikle çalınan hesapları kendileri kullanmak gibi bir riske girmezler. Hesapları diğer suçlulara satmak halihazırda yeterince kârlı ve çok daha güvenlidir. Siber suçlular, genellikle çalıntı hesaptaki toplam kredinin yaklaşık yüzde 10'unu tahsil ederler. Bu arada bazı satıcılar, kimlik avı faaliyetlerini yürütmek için kullandıkları araçları ve sahte web sitelerini göstermekten de çekinmeden mutluluk duyuyor.

Reklam, pazarlama, dağıtım içeren siber suç ekosistemi oluşmuş

ESET'in Küresel Güvenlik Elçisi Tony Anscombe, kötü amaçlı yazılım endüstrisinin artık bir yazılım şirketinkine benzer özelliklere sahip olduğuna dikkat çekti. Anscombe, "Belli derecede anonimlik sağlayan araçlarla gizlenmiş siber suçluların, reklam ve pazarlamadan müşteri hizmetlerine, güncellemelere ve kullanım kılavuzlarına kadar her şeyi içe-

3 hours ddos botnet attack (~ 200k requests / sec)

Vendor	analis (760) (4.97★) ✓
Price	B0.00911 (\$57.772)
Ships to	Worldwide, Worldwide
Ships from	Worldwide
Escrow	No

Siber Suçlular 2018'de Basit DDoS Operasyonlarından Vazgeçti

Son çeyrekle beraber tüm 2018'in istatistiklerini içeren Kaspersky Lab 4. Çeyrek DDoS Raporu, toplam DDoS saldırı sayısının bir önceki yıla göre %13 azaldığını gösterdi. Ancak, karışık ve HTTP flood saldırılarının süresinin arttığı gözlemlendi. Bu da saldırganların daha karmaşık DDoS saldırı tekniklerine geçtiği anlamına geliyor.

Kötü niyetli rakipler ve internette başkalarına zarar vermek isteyenlerin en kolay erişebildiği saldırı türü, düşük maliyetli kiralık DDoS saldırıları oluyor. Hangi büyüklükte veya sektörde olursa olsun tüm şirketler bu tehditle karşılaşabiliyor. Kullanıcılar ve müşteriler şirketin internet üzerindeki kaynaklarına erişemediğinde bu durum gelir ve itibar kaybına yol açıyor. DDoS saldırı sayısı 2018'de azalmış olsa da saldırıların etkinliği azalmadığından henüz sevinme-

yi gerektiren bir durum yok. Kaspersky Lab araştırmacılarına göre, kendisini basit DDoS saldırılarına karşı koruyacak çözümler kullanan kurum sayısı arttığından, saldırganlar 2019'da standart koruma önlemlerini aşmak ve bu tür tehditleri bir üst seviyeye taşımak için kendilerini geliştirecek.

Saldırı sayısı azalsa da Kaspersky Lab uzmanlarına göre ortalama saldırı süresinde artış var. Yıl başına kıyasla, saldırıların ortalama süresi iki kattan fazla arttı. 1. çeyrekte ortalama süre 95 dakikayken 4. çeyrekte bu süre 218 dakikaya ulaştı. 2018'de saldırıların neredeyse yarısını (%48) oluşturan UDP flood saldırılarının (saldırganların çok sayıda UDP paketi göndererek hedefin sunucu portlarını meşgul ederek müşterilerin erişmesini engellediği saldırılar) çok kısa sürdüğü ve 5 dakikayı nadiren aştığı gözlemlendi.

Kaspersky Lab uzmanlarına göre UDP flood saldırılarının süresindeki bu düşüş, kolay gerçekleştirilen saldırılara ilginin azaldığını gösteriyor. Bu tür DDoS saldırılarında karşı koruma yöntemleri çok yaygın kullanılıyor, böylece çok vaka etki yaratmadan yok oluyor. Araştırmacılar, saldırganların UDP flood saldırıları düzenleyerek hedefin korunup korunmadığını kontrol ettiğini düşünüyor. Denemelerin başarısız olduğu anlaşıldığında saldırı kesiliyor.

Aynı zamanda, HTTP istismarı gibi daha fazla zaman ve para gerektiren, daha karmaşık saldırılar daha uzun sürebiliyor. HTTP flood yöntemi ve HTTP bileşeniyle karışık saldırılar, payları az olsa da (sırasıyla %17 ve %14) tüm yıl boyunca düzenlenen DDoS saldırıların toplam süresinin %80'ini oluşturuyor.

Kaspersky DDoS Koruma Ekibi İş Geliştirme Müdürü Alexey Kiselev, "Basit DDoS saldırıları hedefine ulaşmadığında bu yolla para kazananların önünde iki seçenek oluyor. DDoS saldırılar için gereken kapasiteleri kripto madencilik gibi başka gelir kaynaklarına ayırmayı tercih edebilirler. Buna alternatif olarak, DDoS saldırısı düzenleyenler teknik becerilerini artırmak zorunda kalabilir çünkü

müşterileri daha tecrübeli saldırganlar aramaya başlayacak. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda DDoS saldırılarının 2019'da gelişeceğini, şirketlerin bunları tespit etmek ve korumakta zorlanacağını söyleyebiliriz." dedi.

Son çeyrekte elde edilen bulgulara göre, 4. çeyrekte en uzun süren DDoS saldırısı 329 saat (neredeyse 14 gün) sürdü. Bu uzunlukta bir saldırı en son 2015 sonunda kaydedilmişti.

En çok DDoS saldırısı düzenleyen ilk üç ülke değişmedi. Çin birinciliği korumasına rağmen %77,67'den %50,43'e geriledi. ABD ikinci sırada yer almaya devam ediyor. Üçüncülükte ise yine Avustralya var.

Hedef dağılımında ise Çin yine ilk sırada fakat oranı %43,26'ya düştü (3. çeyrekte %70,58'di).

4. çeyrekte en fazla komut ve kontrol sunucusuna ev sahipliği yapan ülkelerin sıralamasında değişiklikler görüldü. ABD bir önceki çeyrekte olduğu gibi ilk sırada yer alırken, İngiltere ve Hollanda ikincilik ve üçüncülüğü Rusya ve Yunanistan'dan aldı. Bunun, belirtilen ülkelerdeki etkin C&C Mirai sunucularının önemli ölçüde artması nedeniyle yaşandığı düşünülüyor.

Kaspersky Lab DDoS saldırılarından korunmak isteyen kurumlara şunları öneriyor:

- Çalışanlarınıza bu gibi durumlarda nasıl davranılması gerektiğine dair eğitim verin.
- Şirketinizin web sitelerinin ve web uygulamalarının yoğun trafikle baş edebileceğinden emin olun.
- Saldırlardan korunmak için profesyonel güvenlik çözümleri kullanın.

E-Posta Dolandırıcılarına Göz Açtırmayın

Geçtiğimiz dönemde sadece büyük ölçekli şirketleri hedef alan Şirket E-postası Dolandırıcılığı (BEC) saldırıları artık her büyüklükte işletme için önemli bir tehdit haline geldi.

İskoçya'daki bir medya şirketi çalışanına, şirketi tarafından Şirket E-postası Dolandırıcılığı (BEC) sahtekarlığı kurbanı olduğu için dava açıldı. Çalışan, yöneticisinden gönderilmiş gibi görünen ve para transferi

isteyen e-postalar almıştı. İlk transferden önce bölüm müdüründen onay alan çalışan, ardından bölüm müdürü tatildeyken 3 ödeme daha gerçekleştirmişti. Toplamda 190 bin sterlinden fazla bir meblağ sahtekarların gönderilmesini istediği hesaplara havale edilmişti. Şirket, 85 bin sterlini bankadan geri aldıktan sonra işten çıkartılan çalışan da geri kalan meblağdan dolayı dava edilmişti. Dava edilmesinin nedeni ise bankanın para transferi dolandırıcılığına karşı standart olarak uyguladığı güvenlik uyarısı kutucuğunu görmezden gelmesiydi.

Artık şirketler bu tür sahtekarlıkların kurbanlarını suçlamak yerine kullanıcı eğitimleri, güvenlik kontrolleri ve süreç kontrolleriyle bu tür dolandırıcılıkları engellemeliler.

İlk adım: Çalışanların eğitimi

Bu davaya konu olan çalışan daha önce online sahtekarlıkları fark etmelerine ve önlemelerine yardımcı olacak hiçbir eğitim almadıklarını belirtti. Trend Micro Türkiye ve Yunanistan Ülke Müdürü Hasan Gültekin birçok çalışanın yöneticisinden mail aldığına cevap vermeye çok fazla odaklandığını ve mailin gerçek olup olmadığını kontrol etmeyi düşünmediğini belirtiyor. "Burada önemli olan, çalışanların bu tür saldırılar hakkında bilgi sahibi olması ve sahte e-posta olup olmadığını anlayabilecekleri belirtileri kontrol etmeleridir. Çalışanlar, şüpheli ya da beklenmedik bir e-posta aldıklarında cevap vermek, eki açmamak ya da gönderilen bağlantıyı tıklamamak üzere eğitilmelidir."

Trend Micro Phish Insight ile kurumlar ücretsiz ortalama simülasyonu düzenleyebilir ve

kullanıcı eğitimi verebilirler. Bu uygulama ile test amaçlı ortalama e-mailleri gönderilebilir, bu e-maillerden şüphelenen çalışanlar belirlenip ödüllendirilebilir ve eğitime ihtiyacı olanlar belirlenerek eğitim almaları sağlanabilir. Her büyüklükteki işletme Phish Insight'ı ücretsiz olarak Trend Micro web sitesi üzerinden kullanabilir.

İkinci adım: E-posta güvenliği

BEC e-postalarında normalde zararlı bir ek ya da bağlantı bulunmaz. Saldırıları ağırlıklı olarak sosyal mühendislik yoluyla gerçekleştirirler. Bu da özellikle bu saldırılar için tasarlanmış güvenlik kontrolleri yoksa tespit edilmelerini zorlaştırır. Son dönemde BEC sahtekarlıklarını belirlemek için yapay zekâ (AI) yöntemi kullanıldığını belirten Gültekin, öncelikli olarak geliştirilmiş kurallar sistemiyle sosyal mühendislik ve saldırgan davranışların bulunmaya çalışıldığını dikkat çekiyor. "Ücretsiz e-posta hesabından yüksek profilli bir ismin kullanıcı adını kopyalayan bir e-posta geldiğinde yapay zekâ ile bu belirlenir ve

Bilişim, Ekonomi ve İş Dünyasından Güncel Haberler 7/24 Sosyal Medya Hesaplarımızda

iletinin sahibi olan kişi uyarılır. Makine öğrenimi, sahtekarlığı en doğru şekilde tespit etmek için belirlediği tüm özellikleri uygulayarak karar verir.”

Yazım Stili DNA'sı (Writing Style DNA) ise sahte kimlik oluşturma girişimlerinin en zor noktasını tespit etmek için kullanılır. Writing Style DNA, yöneticiler gibi üst düzey kullanıcıların yazım stillerinin modelini yapay zekâ ile tekrar yaratır. Modeli oluştururken daha önce gönderilen e-postalardan elde ettiği kılavuz verilerden faydalanır. Üst düzey kullanıcının ismiyle ya da benzer bir isimle e-posta geldiğinde, güvenlik duvarı tarafından belirlenen kural sistemi tarafından da elenmediyse, e-postanın yazım stili yapay zekâ tarafından oluşturulan model ile karşılaştırılır.

Böylece eğer e-posta sahte bir hesaptan geliyorsa, alıcıya ulaşmadan engellenir ve hem e-postanın sahibine hem de alıcıya bu bilgi iletilir.

Trend Micro Türkiye ve Yunanistan Ülke Müdürü Hasan Gültekin kullanıcı eğitimleri ve güvenlik kontrollerine ek olarak kurumların para havale prosedürlerini de iyi incelemelerini ve özellikle çiftli onay sistemi kullanmalarını öneriyor. “Bugüne kadar BEC sahtekarlıkları sonucunda dünya çapında 12 milyar dolara yakın bir kayıp meydana geldi. Kullanıcı eğitimi, güvenlik ve süreç kontrolleri birlikte uygulanarak gelecek dönemde daha da artması beklenen bu tür saldırılar önlenbilir.”

Dijitalbiz

www.dijitalbiz.com

Uzay Teknolojileri İçin İş Birliği

Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Üniversitesi ile TÜBİTAK işbirliği protokolü imzalandı. Işık Üniversitesi Optomekatronik Uygulama ve Araştırma Merkezi (OPAM) ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Enstitüsü'ne bağlı Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY) arasında imzalanan işbirliği protokolü ile iki kurum, uzay teknolojileri geliştirme çalışmalarında ortak projelere imza atacaktır.

İki kurum arasındaki işbirliği protokolünü Işık Üniversitesi Şile Kampüsü'nde düzenlenen toplantıda Işık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal İbiş ve Işık Üniversitesi OPAM Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Onur Keskin ile TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Lokman Kuzu imzaladı. Işık Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ercan Solak ile Işık Üniversitesi Genel Sekreteri Dr. Levent İncedere'nin de katıldığı toplantıda imzalanan protokolle; iki kurumun araştırma-geliştirme faaliyetlerinde birbirlerinin kaynak ve yeterliliklerinden en üst düzeyde yararlanabilmeleri amaçlanıyor.

TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü ve OPAM'ın faaliyet alanlarındaki konularda araştırma-geliştirme, altyapı tesisi, ürün ve hizmetler ile danışmanlık hizmeti alımlarını kapsayan protokolle taraflar, bu alanlardaki çalışmalar için proje sözleşmeleri imzalayabilecek, her iki kurum da sözleşmeye bağlanan projelerde kendi görev ve yetki alanına giren faaliyetleri yerine getirecek. Her iki kurum geliştirilen projeler sözleşme aşamasına gelene dek hazırlık aşamasında gerek duyulabilecek her türlü destek, koordinasyon, bilgi ve belgeyi de birbirlerine sağlayacaklar.

İhtiyaçlara karşılıklı çözüm üretilcek

İmza töreninin ardından iş birliği protokolünü değerlendiren TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Lokman Kuzu, "Türkiye'de özellikle optik alanında çalışan sınırlı bir insan kaynağımız var. Bu kaynağın çoğalması ve bir araya gelip bir güç birliği yapması lazım. Bu protokolle TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü olarak yeteneklerimizi OPAM'la birleştirerek onların ihtiyaçlarını gidereceğiz, onlar da bizim sorunlarımıza, ihtiyaçlarımıza çözüm üretecek. Güzel bir işbirliği olduğunu düşünüyorum. Önümüzdeki süreçte bu iş birliğinin sonuçlarını göreceğiz" dedi.

'Milli teknoloji açısından önemli bir işbirliği'

İki kurum arasındaki iş birliği protokolünün Türkiye'nin özellikle uzay araştırmalarına yönelik teknoloji geliştirme çalışmalarına büyük katkı sağlayacağını kaydeden Işık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal İbiş ise; "Üniversitemiz bünyesindeki OPAM, özellikle uzay gözlemlerine yönelik optik konusundaki çalışmalarıyla mühendislik alanında bizim önemli bir merkezimizdir. Atatürk Üniversitesi'ne ait Doğu Anadolu Gözlemevi için görünür ve kızılötesi alanda çalışacak dört metre çaplı ilk optik teleskopun tüm optik ve mekanik tasarımını yaparak Türkiye'ye kazandıran OPAM'ın imkân ve yetenekleri, TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü ile imzaladığımız bu protokolle birlikte daha da artacak. Ülkemizin uzay araştırmalarına yönelik milli teknolojiler geliştirilmesi açısından çok önemli bir iş birliğine imza attık" diye konuştu.

Işık Üniversitesi OPAM Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Onur Keskin de imzalanan protokolle birlikte iki kurumun altyapı ve kabiliyetleriyle uzay teknolojileri alanında ileriye dönük bir iş birliği sağladıklarını ve bir sinerji oluşturdıklarını kaydederek, "Ülkemizin milli teknoloji hamlesine katkı sağlayacak güzel projelere imza atacağımıza inanıyorum" dedi.

Türk Şirketten ABD'de Uzay ve Havacılık Yatırımı

Kordsa, yaptığı stratejik yatırımlar ve endüstriye yön veren teknolojileriyle güçlendirme alanlarını genişletiyor. 2018 yılında, Fabric Development, Textile Products ve Advanced Honeycomb Technologies şirketlerini satın alan güçlendirme lideri, büyüyen uzay ve havacılık endüstrisinin önemli tedarikçileri arasındaki konumunu güçlendirmişti. Bu büyüme hamlesinin ardından uzay ve havacılık endüstrisi ile birlikte, gelecek nesil ulaşım araçlarına da kompozit malzemeler sağlayan Axiom Materials'ı 181 milyon ABD doları şirket değeri üzerinden yaklaşık %96'sına kadar hissesini satın almak için sözleşme imzaladı.

Kordsa, 2018 yılında bünyesine kattığı, uzay ve havacılık endüstrisine ileri kompozit malzemeler sağlayan Fabric Development, Textile Products ve Advanced Honeycomb Technologies şirketleri ile faaliyet alanını ve yetkinliklerini genişletmişti. Kompozit teknolojilerinde organik büyümesini, inorganik büyüme ile de destekleme stratejisi ile yol alan güçlendirme lideri, ABD'de yerleşik Axiom Materials'ı 181 milyon ABD doları şirket değeri üzerinden yaklaşık %96'sına kadar hissesini satın almak için sözleşme imzaladı. Axiom Materials, uzay ve havacılık endüstrisinin yanı sıra, gelecek nesil ulaşım araçlarına da ileri teknoloji kompozit malzemeler sağlıyor, yürüttüğü Ar-Ge çalışmaları ile kompozit pazarına yön veriyor. Söz konusu satın almanın, önümüzdeki aylar içerisinde Amerika'da rekabet hukuku ve yabancı yatırımlar komitesi tarafından verilecek onaylara ilişkin kapanış koşullarının gerçekleşmesine bağlı olarak sonuçlandırılması bekleniyor.

Kordsa Yönetim Kurulu Başkanı Cenk Alper, söz konusu yatırım kararına ilişkin şunları söyledi: "2013 yılında ilk yatırım kararımız ile girdiğimiz kompozit teknolojileri pazarında büyüme hamlelerimizi devam ettiriyoruz. 2016 senesinde Kompozit Teknolojileri Mükemmeliyet Merkezi'ni devreye aldık. İnorganik büyüme hedeflerimiz kapsamında 2018 senesinde bünyemize kattığımız üç kompozit firmasının ardından, ABD'de

yerleşik bir kompozit firmasını daha Kordsa çatısı altına almak için gerekli adımları attık. Uçak parçaları ve uzay araçlarında uzun onay süreçlerini geride bırakmak için tedarik zincirinde onaylı bir firma olan Axiom Materials'ı satın almak için yola çıktık. Bu satın alım ile uzay ve havacılık endüstrisinin yanı sıra gelecek nesil ulaşım araçları için ileri kompozit malzeme teknolojilerine yön vereceğiz."

Kordsa CEO'su Ali Çalışkan bu yatırım ile ilgili şunları dile getirdi: "Kordsa olarak bugün yaşamın her alanına dokunuyor, yaşamın her alanını güçlendiriyoruz. İkinci bir Kordsa yaratma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz, her geçen gün etki alanımızı genişletiyoruz. Lastik güçlendirme teknolojilerinde dünyada her üç otomobil lastiğinden birini, her üç uçak lastiğinden ikisini güçlendirirken, son dönem yaptığımız yatırımlarla, bu uçakların kompozit ile kabin içi görsel ve yapısal parçalarını, gövdesini, kanadını ve motorunu güçlendirir konuma geldik. İkinci bir Kordsa yaratmamızın yolunu güçlendirecek Axiom Materials satın alımı ile uzay ve havacılık endüstrisinde kompozit malzeme teknolojilerine yön vereceğiz. Böylece 'yaşamdan ilham alarak, yaşamı güçlendirme' misyonumuzu daha geniş bir coğrafyada daha derin yetkinliklerle gerçekleştirmeyi sürdüreceğiz."

Yapay Zekâ ve Blockchain ile Sahtecilik Tespiti

İlaç sektörünün devlerinden Merck, blockchain teknolojisi ile saptanabilen bir gerçeklik ispatı sistemi için patent aldı. Fiziksel ürünlerin dijital dünyaya güvenli şekilde entegre edilmesi için çözüm sunan bu yeni teknoloji, bir yandan tedarik zincirinin bütünlüğünü korurken bir yandan da sahtecilikle mücadelede önemli rol oynayacak.

Dünyanın lider bilim ve teknoloji şirketi Merck, yapay zekâ ve blockchain teknolojilerinin yardımı ile bazı fiziksel objelerin benzersizliğini ve gerçekliğini test edecek sistem ile Amerikan Patent ve Marka Ofisi'nden onay aldı. Merck'in yeni patenti yapay zekâ ve blockchain teknolojilerinden yararlanarak yeni bir güvenlik prosedürü oluşturuyor ve "kripto objelerin" oluşumunu düzenliyor.

Özellikle ilaç sektöründe karlılık ve kötü niyetli emeller birleşince, son dönemde sahte ilaç sektörünün pazar payı çok artmış durumda. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, şu anda yasa dışı sitelerde satılan ilaçların yüzde 50'si sahte. Benzer şekilde uluslararası nakledilen her 5 cep telefonundan biri de sahte. Bu nedenle geliştirilen yeni patent, tedarik zinciri üzerindeki kontrolü artırarak sahtecilikle mücadelede büyük avantaj sağlayacak. Firmalar blok zinciri üzerinden Nesnelerin İnterneti (IoT) ve bağlantılı iş akışı ortamları sayesinde tedarik zincirlerini kontrol altına alabilecekler.

Konu ile ilgili açıklama yapan Merck Strateji Grubu Başkanı Isabel De Paoli, "Bu yeni patent, önceki patentlerden kazanılan momentum üzerine inşa etmeye devam ediyor. Bu yeni teknoloji, yapay zekâ kullanarak, fiziksel objelerin, blockchain aracılığı ile oluşturulmuş 'dijital parmak izlerini' saptayacak. Güvenlik materyalleri üzerindeki deneyimimiz bizi sektörde uzmanlaştırıyor. Merck şimdi de fiziksel objeler ile dijital güvenlik kombinasyonuna odaklanan blockchain teknolojilerinin gelişimine öncülük ediyor. Bu çalışmaların özellikle de ilaç ve gıda gibi güvenilirliğin kritik olduğu tedarik zincirlerinde ve güvenilir orijinal ürüne ihtiyacı olan tüm endüstrilerde uygulamaları olacak."

Ferdi YILMAZ

Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı (TÜRGEV)

Bilgi Teknolojileri Direktörü

Veri Analizinde Lider Olmak?

Yeni nesil teknolojilerde elde edilen başarı, veri olanaklarının kilidini açma ve analitiği yaratıcı ve etkili yöntemlerle kullanmaya bağlıdır.

Yeni nesil teknolojilerin ve modellemelerin temelinde veri yer alıyor. Bu yeni döneme ayak uydurabilmek için veriyi iyi analiz edebilmek ve elde ettiğimiz verileri doğru kullanabilmek bizim lider kişiliğimizi ortaya çıkaracaktır. Peki biz makine öğrenmesi sonucu oluşacak büyük veri yığınlarını analiz etmek ya da analiz edecek algoritmalara önderlik etmek için ne kadar hazırız?

Makalemizde, verinin doğru kullanımından önce, veri hakkında bazı tanımlamalar yapalım. Veri analizi, yararlı bilgileri keşfetmek, sonuç çıkarmak ve karar vermeyi desteklemek amacıyla verileri incelemek, temizlemek, dönüştürmek ve modellemek için kullanılan bir süreçtir. Veri analizi, farklı iş, bilim ve sosyal bilim alanlarında çeşitli isimler altında çeşitli teknikleri kapsayan çok yönlü ve farklı yaklaşımlara sahiptir.

Verinin uygunluğu veri analiz öncülüğünde bulunacaktır. Veri analizi, veri görselleştirme ve veri dağılımı ile yakından ilişkilidir. Veri analizi terimi bazen veri modellemesi için eşanlamlı olarak da kullanılır.

Veri analizi, ham verilerden kullanıcıların karar vermesinde etkili olacak bilgileri elde etmek

için kullanılan süreçtir. Veriler önce bir kümede toplanır. Bu veriler istenen soruların cevaplanması için hipotezler oluşturularak teorilerin cevaplanması için kullanılır.

Veri gereksinimleri, müşteri ihtiyaçlarına göre verilerin analizlerinin yapılması ve sonucunda sayısal veriler elde edip üretimde kullanmak olarak nitelendirebiliriz. Peki ihtiyaçları belirlemek için elde edilmesi gereken verileri nasıl toplayacağız, veri farklı kaynaklar aracılığı ile toplanabilmektedir. Örneğin bir trafik kamerası, uydu alıcıları, ses kayıt cihazları gibi mekanik veri toplayıcıları olduğu gibi analog veri toplayıcıları olarak da bir röportaj ya da ansiklopediler düşünülebilmektedir.

Toplanan verinin işlenmesi ve bir algoritmik düzene alınması gerekmektedir. Bunun için veri tabanı tabloları ya da istatistiksel yazılımları kullanabilmekteyiz. Böylece veriler bir tabloda satır ve sütunlara yerleştirilmiş olacaktır.

Verilerin tablolarda tutulması sürecinde eksik ve tekrarlayan veriler, insani yararları uygun olmayacak ahlaki yönden incelenmesi gereken veriler oluşacaktır. Bu verilerin temizlenmesi işlemini gerekli kılacaktır. Veri-

nin temizleme işlemi adımları, kayıtların eşleştirilmesi, yanlış verilerin belirlenmesi ve veri kalitesini arttırmak için kayıtların eşleştirilerek tekrarsız satırların elde edilmesidir.

Verilerin temizlemesi ile analize açık hale gelmesi sonrasında Analistler için anlaşılır veri bulutları meydana gelmiş olacaktır. Bu veri bulutları içerisinden gerekirse ilave veri temizlikleri de yapılabilecektir. Verilerin anlaşılır olmasını sağlayacak ortalama

ve medyan gibi tanımlayan istatistikler oluşturulması ile verinin görselleşmesi süreci grafikse analiz ve yorumlama işlemine olanak sağlayacaktır.

Algoritmik Modeller

Veri bulutu içerisinde yer alan değişken modeller arasında oluşacak ilişkileri belirlemek için korelasyon veya nedensellik gibi, algoritmalar uygulanabilir. istatistikleri belirli değişkenler arasındaki

ilişkileri ölçmek için kullanılan teknikleri içerir.

Elde edilen veri, müşterilere gereksinimlerini karşılaması için sonuçlar üretmeye olanak sağlayacaktır. Müşterilerin analizle sonrası elde edilecek veri bulutları ve ürün örnekleri için kullanım sırasında geri bildirimler ile dönebilir, bu da ek analist sonuçlar ile ürün geliştirme ve iyileştirmede kullanılabilir doneler oluşturacaktır.

Türkiye’de Y Kuşağının Yüzde 73’ü Online Tehdide Maruz Kalıyor

Tüm dünyada bu yıl 5 Şubat’ta kutlanan Uluslararası İnternet Günü’nde insanları daha güvenli bir internet için bir araya gelmeye ve dijital nezaket sergilemeye davet eden Microsoft, aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 22 ülkede “Dijital Nezaket Araştırması” gerçekleştirdi. Araştırma, Türkiye’de internet kullanımı açısından ilgi çekici sonuçlara sahip. Sonuçlara göre, Türkiye’de 18-38 yaş aralığındaki Y kuşağının yüzde 73’ü online tehditlere maruz kalıyor. Araştırmanın yürütüldüğü ülkelerde ise bu oran yüzde 60. Türkiye’deki internet kullanıcılarının karşı karşıya geldiği en büyük tehditler, cinsel içerikli istenmeyen mesaj almak, saldırgan kişi olarak adlandırılmak ve yalan haberlerle kandırılmak olarak sıralanıyor.

Özellikle çocuklar ve gençler arasında teknolojinin daha güvenli ve daha sorumlu bir şekilde kullanılmasını teşvik etmek için organize edilen Güvenli İnternet Günü’nü desteklemek için Microsoft, 2004 yılından beri çeşitli faaliyetlerle güvenli internet kullanımına katkılar sunuyor. Microsoft bu kapsamda 3 yıldır, online davranışlar ve etkileşimler hakkında internet kullanıcılarının tutum ve algılarını inceleyen “Dijital Nezaket Araştırması” (Digital Civility Index/DCI) yürütüyor.

Bu yıl, aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 22 ülkenin dâhil olduğu araştırma, İnternet kullanımı konusunda bireylerin yaşadığı riskler, tehditler, etkileşimler ve saldırgan davranışlar konularında önemli bilgiler sunuyor. 13-17 yaşlarındaki gençler ve 18-74 yaşları arasındaki yetişkinler ile yapılan görüşmelerden alınan

sonuçları içeriyor. Araştırmada kullanıcıların karşılaştıkları risklerin çeşidine ve sıklığına göre puanlama yapılıyor. Buna göre, geçen yıla göre 2 sıra yükselen Türkiye, 22 ülke arasında 71 puanla 14’üncü konumda yer aldı. Birinci sırada ise 50 puanla İngiltere bulunuyor. karşılaştıkları risklerin çeşidine ve sıklığına göre puanlama yapılıyor. Buna göre, geçen yıla göre 2 sıra yükselen Türkiye, 22 ülke arasında 71 puanla 14’üncü konumda yer aldı. Birinci sırada ise 50 puanla İngiltere bulunuyor.

Türkiye’de gençler ailelerinden yardım istemekten çekiniyor

Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye’de Y kuşağındaki internet kullanıcılarının yüzde 73’ü online tehditlere maruz kalıyor. Online risklerin hedefi olan kişilerin açıklamalarına göre, bu tehditler sıklıkla tanıdıklar, arkadaşlar veya aile bireyleri tarafından gerçekleştiriliyor. Bu tehditler geçen yıla göre 9 puan artarak yüzde 27 olarak gerçekleşti. Ankete katılan kadınların bu tarz tehditlere erkeklerden daha yüksek oranda maruz kaldığı görülüyor. Türkiye’deki kullanıcılar ayrıca, online saldırıları dünya geneline göre daha şiddetli yaşıyor. Dünya genelinde bu oran yüzde 28 iken Türkiye’de internet kullanıcılarının yüzde 33’ü şiddet içerikli saldırılara maruz kalıyor. Online bir saldırı karşısında gençlerin ailelerinden yardım isteme oranı dünya genelinde yüzde 42 iken Türkiye’de bu oran yüzde 32. Başka bir yetiştikenden yardım isteme konusunda da Türkiye, yüzde 28 olan dünya ortalamasının gerisinde kalarak, ancak yüzde 20 oranını yakalıyor.

Tehditlerin yüzde 28’i tanıdık çevreden ve akrabalarından geliyor

Türkiye’deki en yaygın istenmeyen online temas türleri, rahatsız edici veya müstehcen içerik almak ile uygunsuz ve kişisel bilgi toplama girişimlerinde bulunmak olarak öne çıkıyor. Bu girişimlerin oranı dünya genelinde yüzde 33 iken Türkiye’de bu oran yüzde 41. İnternet kullanıcılarının karşılaştığı tehditlerin yüzde 62’si yabancılardan, yüzde 28’i ise tanıdık çevrelerden geliyor. Dünyada ve Türkiye’de bu tip online risklerle karşılaşanlar, yabancılara olan güvenini kaybediyor, daha stresli bir hayat

yaşamaya başlıyor, uyku düzenini kaybediyor ve sosyal medya, blog ya da forumlara daha az giriyor.

Microsoft Türkiye Kurumsal İletişim Direktörü Aslı Arbel konuyla ilgili olarak: “Teknoloji yaygınlaştıkça insanların internet üzerinden birbiriyle kurdukları etkileşim de artıyor. İnsan odaklı bir teknoloji şirketi olarak, herkesin dijital ortamda nezaket kurallarını ve ahlak kavramlarını göz önünde bulundurarak hareket etmesini temenni ediyoruz. Bu nedenle, Güvenli İnternet Günü’nde, dünyanın dört bir yanındaki insanları dijital nezaketi benimsemeye ve online ortamda birbirlerine saygılı davranmaya davet ediyoruz. 3 yıldır 20’den fazla ülkede gerçekleştirilen Microsoft Dijital Nezaket Araştırmamız 4 temel ilkeye dayanıyor: Başkalarına sana davranılmasını istediğin gibi davran, Farklılıklara saygı göster, Cevap vermeden önce düşün ve Haksızlığa uğradığında harekete geç. Bu ilkeler doğrultusunda gelişen bir dijital ortamda insanların ve kurumların birbirine olan güvenlerini kaybetmeden daha fazlasını başarabileceğine inanıyoruz. Araştırma sonuçlarında da görülebileceği üzere, Türkiye’nin online riskler konusunda dünya standartlarının gerisinde kalması için ailelere ve eğitimcilere de önemli görevler düşüyor. Aileler ve öğretmenler, birer rol model olarak, her zaman gençlerin yanında olmalı ve internet kullanımında tüm bireyler günlük yaşamdaki gibi eylemlerinin sorumluluklarını üstlenmeli” dedi.

Çocuklar Kontrol Bende Programıyla Bilinçleniyor

BTK'nın Ankara ofisinde gerçekleşen Güvenli İnternet Günü etkinlikleri kapsamında, Facebook ve Habitat Derneği "Kontrol Bende" programlarının ilk yılının sonuçlarını ve bir sonraki yıl için hedeflerini paylaştı.

Türkiye'de 44 milyondan fazla kullanıcısı olan Facebook, 2017'nin Mayıs ayında Habitat Derneği ile birlikte "Kontrol Bende" adını verdikleri kapsamlı bir çevrimiçi ehliyet programı başlattığını duyurmuştu. Türkiye'nin dört bir yanındaki insanları çevrimiçi güvenlik konusunda bilinçlendirmek adına sürdürülebilir kalkınma alanında çalışmalarına devam eden Habitat Derneği'nin görevlendirdiği Kontrol Bende gönüllüleri, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) da desteklediği bu program kapsamında Türkiye'nin 20 ilinde Facebook'u güvenli kullanmaya yönelik eğitimler verdi.

İlk aşamada Türkiye'nin 20 farklı ilinden 100 gönüllü üniversite öğrencisine eğitim vererek, bu gönüllülerin yaşadıkları illerdeki 10,000 kişiye ulaşmalarını hedefleyen Kontrol Bende projesi, başlangıçtaki hedefinin üstüne çıkarak ilk yılında toplam 11,115 kişiye ulaştı. Programın ikinci dönem için hedefi ise 30 farklı şehirden 120 gönüllüye eğitim vererek toplamda 15,000 kişiye ulaşmak.

"Türkiye'deki insanları Facebook'u nasıl güvenli kullanabilecekleri konusunda eğitmek bizim sorumluluğumuz"

BTK'nın Ankara ofisinde gerçekleşen Güvenli İnternet Günü etkinliğinde, Kontrol Bende gönüllüleri öğrencilerle güvenlik temalı oyunlar oynayarak aileleri ve öğretmenleri Facebook'un güvenli kullanımı konusunda bilinçlendirdi. Etkinlikte konuşan Facebook Türkiye Kamu Politikaları Yöneticisi Çağatay Pekiörür, insanların ve bilgile-

rinin Facebook'taki güvenliğini sağlamanın en büyük öncelikleri olduğunun altını çizerek sözlerine şöyle devam etti:

"Türkiye'de 44 milyondan fazla insan Facebook'u ziyaret ederek hayatlarını paylaşıyor ve arkadaşları ve aileleriyle anlamlı bağlantılar kuruyorlar. Türkiye'deki topluluğumuzun platformumuzda çok daha iyi bir deneyim yaşayabilmesi için insanların güvenliğini sağlama sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Topluluğumuza daha iyi hizmet verebilmek ve dünyayı daha bağlantılı bir yer haline getirebilmek adına yeni araçlara ve teknolojilere yatırım yapıyor ve politikalarımızı iyileştiriyoruz. Ancak, insanları Facebook'u nasıl güvenli kullanabilecekleri konusunda eğitim sorumluluğumuzun da farkındayız.

Gururla söylüyoruz ki, Habitat Derneği iş birliğiyle ve BTK'nın desteğiyle başlattığımız Kontrol Bende programı, ilk döneminde – başlangıçtaki hedefimiz olan 10,000'in üzerine çıkarak-11,000'den fazla insana ulaştı ve onlara Facebook'un gizlilik araçlarını nasıl kullanabilecekleri konusunda eğitim verdi. Kontrol Bende'nin ikinci döneminde, Türkiye'deki insanların Facebook'ta güvenliklerini sağlama konusunda bilinçlenmelerine yardımcı olmak adına onlara ihtiyaç duydukları araç ve bilgileri sunmaya devam edeceğiz."

"11 binden fazla insanın internette güvende hissetmesine yardımcı olduk"

Habitat Derneği Başkanı Sezai Hazır ise konuyla ilgili şu sözleri dile getirdi:

"Habitat Derneği olarak 20 yılı aşkın süredir sürdürülebilir kalkınma alanında çeşitli çalışmalar ve projeler gerçekleştiriyoruz. Çalışmalarımızı hem kamu hem de özel sektörle birlikte çok ortaklı bir yapıyla sürdürüyoruz. Bu yapmış olduğumuz çalışmalardan bir tanesi de Facebook ile birlikte 2017 yılından beri yürüttüğümüz "Kontrol Bende" projesi. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kişilerin çevrimiçi ortamda var olmaları artık kaçınılmaz bir durum. Biz de Facebook ve Habitat Derneği olarak Kontrol Bende Projesi kapsamında verdiğimiz eğitimler ile kişilerin çevrimiçi ortamda sosyal medyayı daha bilinçli kullanmalarını ve kendi güvenliklerini sağlamalarını amaçlıyoruz. Bu kapsamda projenin ilk yılında 100 gönüllü eğitmenimizle birlikte Türkiye'nin 20 ilinde 11,000 'den fazla kişiye eğitimler verdik.

Kontrol Bende projesi eğitimlerini gerçekleştiren gönüllü eğitmenlerimiz internet ortamında artık kendilerini daha güvenli hissedip daha bilinçli hareket ettiklerinden ve bu bilgilerini ulaştıkları kitlelere de aktardıklarından bahsediyorlar.

Projenin ikinci yılında ise hem eğitmenlerden hem de sahadan gelen talep ve istekler doğrultusunda daha fazla insana ulaşmak ve etki alanımızı genişletmek adına, uygulama illerimizin sayısını 30'a çıkardık. Yetiştireceğimiz 120 gönüllü eğitmenimizle 15,000 kişiye ulaşmayı hedefleyerek çalışmalarımıza devam edeceğiz."

Ekran Karşısında Geçirilen Zamanı Azaltmak için 8 Öneri

Pek çok insan artık gününün büyük bir bölümünü bilgisayar, telefon ve tablet gibi cihazlarının ekranına bakarak geçiriyor. Ekranlar karşısında geçirilen sürenin uzaması ise en çok çocukları etkiliyor. Dünyada 500 milyondan fazla kullanıcıyı koruyan Bitdefender Antivirüs'ün Türkiye Operasyon Direktörü Alev Akkoyunlu, çocuklarının ekran önünde çok fazla vakit geçirdiğini düşünen ebeveynlerle bu durumu engelleme yollarını paylaşıyor.

Televizyon yayınları, film ve videolar, ekran oyunları ile bilgisayar, tablet, telefon ve diğer cihazlarda geçirilen zaman, ekran süresi olarak adlandırılıyor. Bu cihazlar ile geçirilen zamanın gitgide uzaması, özellikle çocuklar için sayısız risk yaratırken aile üyelerinin birbirleriyle daha az vakit geçirmesine de sebep oluyor. Anne babaların bu durumun

farkında olduğunu ancak ne yapacaklarını bilmedikleri için müdahale edemediklerini dile getiren Bitdefender Türkiye Operasyon Direktörü Alev Akkoyunlu, ekran karşısındaki sürenin sınırlandırılarak makul bir seviyeye getirilmesine yardımcı olacak önerilerini 8 başlıkta sıralıyor.

1. Hafta içi ve hafta sonu izin verilen ekran süreleri ile ilgili bir plan yapın. Bir araya gelerek maksimum ekran süresini belirlediğiniz bir plan çıkartın. Oluşturacağınız bu dijital takvimi hazırlarken yaratıcı ve dengeli olun. Programınıza dijital dünyadan tamamen uzak bir gün koyabilir ya da oyun oynayacağınız saatler ekleyebilirsiniz.

2. Uygulamalar, oyunlar, mailler gibi ekrana bağlı aktivitelere ne kadar zaman ayırdığınızı anlamak için süre tutun. Böylece dijital aktivitelere ayırmak istediğiniz yeni zamanı daha doğru belirleyebilir, cihazlarla

yapmak istediğiniz şeylerin hangilerini ertelebileceğinizi ya da çevrimdışı aktivitelerle değiştirebileceğinizi görebilirsiniz.

3. Sohbet uygulamalarında çok fazla zaman harcamak yerine yüz yüze iletişimi öncelikli haline getirin. Hayatınızdaki insanlarla sadece çevrimiçi ortamlar üzerinden konuşma alışkanlığınızdan vazgeçin. Uzaktaki sevdiklerinizi telefonla arayın veya aynı şehirde yaşadığınız halde uzun zamandır ihmal ettiğiniz akrabalarınızla bir araya gelin.

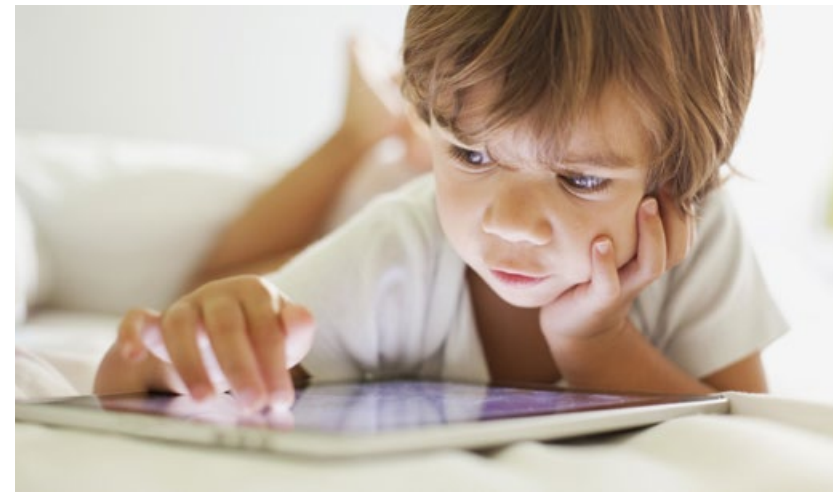
4. Ekran karşısında geçirdiğiniz sürenin bir kısmını dışarıda geçirin. Gününüze dışarıda kısa bir yürüyüş eklemeniz bile bütün zamanınızı telefon, tablet veya laptopunuzla koltuğunuzda geçirmenizden daha iyidir. Koşuya çıkabilir, sanatsal bir etkinliğe katılabilir ya da küçük çocuklarınız varsa onlarla dışarıda oynayabilirsiniz.

5. Beraber yapacağınız çevrimdışı aktivitelere yönelik fikirler oluşturun. Çocuklarınız, akıllı cihazlarınızı ortadan kaldırdığınızda sıkıldığını ve yapacak hiçbir şeyleri olmadığını söyleyebilir. Böyle bir tavra karşı alternatifler üretmek beraber bir oyun oynamayı, yemek pişirmeyi, el işi yapmayı veya bir şeyler çizmeyi önerin. Böylece ekran karşısında fazla süre geçirmelerini önlerken yeni bir hobiye sahip olmalarını da sağlayabilirsiniz.

6. Bir akıllı telefon oteli belirleyin. Evdeyken telefonları elinizde veya kıyafetlerinizin cebinde tutmak yerine duracakları ortak bir alan belirleyin. Bildirimlerin en azından bir kısmını kapatmanız da onları kontrol etmek için sürekli telefona bakmak istemenizi engelleyecektir.

7. Evinizde akıllı cihazların kullanımına izin verilmeyen, dijitalikten uzak alanlar yaratın. Yemek odası, yatak odası, çocuk odası veya banyoda ekranlardan uzak durun. Yemeğinizi ekran karşısında yemeniz aile arasındaki iletişimi keser. Çoğu doktorun uykudan en geç bir saat önce telefon ve bilgisayar gibi cihazların bırakılmasını önerdiğini unutmayın.

8. Çocuklarınızla çevrimiçi tehlikeler hakkında konuşun. Ekran karşısında çok fazla süre geçirmenin yaratacağı problemleri çocuklarınızla konuşun ve uyguladığınız kısıtlamalar ile önlemlerin onların güvenliği için olduğunu anlamalarını sağlayın. Şiddet içeren video oyunlarının, filmlerin, görüntülerin veya siber zorbaların oldukça yaygın olduğunu hatırlatarak güvenlik risklerini azaltmak için beraber neler yapabileceğinizi anlatın.

Mustafa ÇELİKPENÇE
Eksim Yatırım Holding
Bilgi Sistemleri Müdürü

Türkiye’de Elektrik Piyasasının Gelişimi ve Bilişim

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de enerji ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Enerji sektöründe küresel piyasalarda özellikle 1990’lı yıllardan sonra, sektörel anlamda ciddi değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de ise 1970 yılında TEK - Türkiye Elektrik Kurumu ile başlayan süreç, özelleştirme-ler ve regülasyonlar ile birlikte günümüzde farklı bir noktaya gelmiştir. Elektrik Üretim, İletim ve Dağıtım süreçleri, 1994 yılına kadar tek kurum olan TEK sorumluluğunda gerçekleştirilirken, 1994 yılından itibaren elektrik dağıtım TEDAŞ - Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş tarafından, elektrik üretim ve iletim ise TEAŞ - Türkiye Elektrik Üretim İletim A.Ş. tarafından gerçekleştirilmeye başlamıştır.

2003 yılında 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ile birlikte; dağıtım, üretim ve iletim tamamen farklı kurumlara verilmiştir. TEDAŞ Türkiye’deki 21 bölgenin dağıtımından sorumlu iken, üretimden EÜAŞ - Elektrik Üretim A.Ş., iletimden ise TEİAŞ - Türkiye Elektrik İletim A.Ş. sorumlu hale gelmiştir. Yeni kurulan TETAŞ - Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Kurumu, elektrik toptan satış işlemlerini gerçekleştirmekte iken, 2018 yılında çıkan kararname ile TETAŞ ve EÜAŞ, EÜAŞ bünyesinde birleştirilmiştir.

2008 yılında TEDAŞ özelleştirme sürecine girmiştir. 1990 yılında özelleşen KCEDAŞ -

Kayseri ve Civarı Elektrik Dağıtım A.Ş. dışında kalan diğer 20 elektrik dağıtım bölgesi, bu kapsamda özel sektöre devredilmiştir.

Tablo 1’de özelleştirilen elektrik dağıtım kurumları, dağıtım bölgesi kapsamında yer alan iller, abone sayıları, bölgelerin yıllık elektrik tüketimleri ile ihaleyi alan firmalar ve özelleştirme bedelleri yer almaktadır. Tablodaki bilgiler, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü’nden alınmıştır.

2010 yılında özelleşen OEDAŞ - Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., yükümlülüklerini yerine getiremediğinden dolayı EPDK onayı ile Zorlu Enerji’ye devredilmiştir.

EPDK - Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararıyla, Elektrik Dağıtım ve Perakende Hizmetleri 2013 yılında birbirinden ayrılmıştır. Buna göre tüm özelleşen dağıtım firmaları, dağıtım ve perakende olmak üzere iki farklı tüzel kişiliğe bölünmüştür. Bu ayrıma göre dağıtım ve perakende (Elektrik Tedarik) firmalarının görevlerini aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.

Elektrik Dağıtım Firmaları	Kısa Ad	Bölge Kapsamındaki İller	Abone Sayısı	Elektrik Tüketim Yıllık	İhaleyi Alan Firma	Özelleştirme Bedeli
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	Dicle EDAŞ	Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak	1.300.000	19 Milyar kwh	İşkaya-Doğu OGG	387.000.000 USD
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	VEDAŞ	Bitlis, Hakkari, Muş	405.000	3,9 Milyar kwh	Türkerler İnşaat	118.000.000 USD
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	Aras EDAŞ	Erzurum, Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Iğdır, Kars	815.000	1.9 Milyar kwh	Kiler-Çalık	128.500.000 USD
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	Çoruh EDAŞ	Trabzon, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize	1.000.000	2,5 Milyar kwh	Aksa Enerji	227.000.000 USD
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	Fırat EDAŞ	Elazığ, Malatya, Bingöl, Tunceli	700.000	3,2 Milyar kwh	Aksa Enerji	230.250.000 USD
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	Çamlıbel EDAŞ	Sivas, Tokat, Yozgat	750.000	2,2 Milyar kwh	Cengiz-Kolin	258.500.000 USD
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	Toroslar EDAŞ	Adana, Gaziantep, Hatay, Killis, Mersin, Osmaniye	7.700.000	11,7 Milyar kwh	Enerjisa	1.725.000.000 USD
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	MEDAŞ	Konya, Aksaray, Niğde, Kırşehir, Nevşehir, Karaman	1.600.000	6,6 Milyar kwh	Alarko-Cengiz	440.000.000 USD
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	Başkent EDAŞ	Ankara, Bartın, Çankırı, Karabük, Kastamonu, Kırıkkale, Zonguldak	3.560.000	10,9 Milyar kwh	Enerjisa	1.225.000.000 USD
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	AEDAŞ	Antalya, Burdur, Isparta	1.670.000	6,9 Milyar kwh	Cengiz-Kolin	546.000.000 USD
Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.	Gediz EDAŞ	İzmir, Manisa	2.591.000	13,8 Milyar kwh	Elsan-Tümaş-Karaçay	1.231.000.000 USD
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	UADEŞ	Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Yalova	2.728.000	7,9 Milyar kwh	Limak	940.000.000 USD
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	TREDAŞ	Kırklareli, Tekirdağ, Edirne	928.000	6,2 Milyar kwh	IC Holding	575.000.000 USD
Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	AYEDAŞ	İstanbul Anadolu Yakası	2.464.000	7,7 kwh	Enerjisa	1.227.000.000 USD
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	SEDAŞ	Sakarya, Kocaeli, Bolu, Düzce	1.501.000	8,5 Milyar kwh	Akkök – Akenerji – CEZ	600.000 USD
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	OEDAŞ	Eskişehir, Afyon, Bilecik, Kütahya, Uşak	1.515.000	5,8 Milyar kwh	Polat İnşaat/Zorlu Enerji	485.000.000 USD
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	BEDAŞ	İstanbul Avrupa Yakası	4.326.000	23,9 Milyar kwh	Cengiz-Kolin	1.960.000.000 USD
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	KCETAŞ	Kayseri ve Civarı	593.000	2,11 Milyar kwh	-	
Aydem Elektrik Dağıtım A.Ş.	Aydem EDAŞ	Denizli, Muğla, Aydın	1.668.000	7,4 Milyar kwh	Bereket Enerji	110.000.000 USD
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	AKEDAŞ	Kahramanmaraş, Adıyaman	564.000	3,59 Milyar kwh	Akedaş	60.000.000 USD
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	YEDAŞ	Samsun, Amasya, Çorum, Ordu, Sinop	1.766.000	4.7 Milyar kwh	Çalık Holding	441.500.000 USD

Tablo 1

Dağıtım (EDAŞ)	Perakende (EPSAŞ)
Yatırım yapmak ve Altyapı kurmak, Yeni elektrik bağlantıları	Abonelik işlemleri (Satış Sözleşmesi, Abonelik Başvurusu/İptali...)
Elektrik Kesme- Açma İşlemleri	Fatura işlemleri (Borç Sorgulama, Fatura Tahakkuk, Fatura İtiraz...)
Kaçak Elektrik Faturalama ve Tahsilat	Fatura Tahsilat
Sokak Aydınlatmalar	Elektrik Tarifeleri
Dağıtım Hattı Bakım Onarım	İndirimli Elektrik Satışı
Sayaç İşlemleri (sayaç sökme takma, sayaç değiştirme, sayaç okuma)	Güvence Bedellerinin Takibi
Elektrik Arızaları ve Kesintiler	

Dipnot:

Enerjide dijital dönüşümün bir parçası olarak elektrik dağıtım kurumlarını, birer teknoloji şirketi gibi değerlendirebiliriz.

Elektrik Dağıtım ve Perakende firmalarında, tüm bu süreçlerin yönetilebilmesi amacıyla ciddi bir bilişim altyapısı kurmak gerekmektedir. Bu kapsamda sektörde ihtiyaç duyulan ana bilişim sistemlerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

Enerji Dağıtım ve Perakende Sektöründe Bilişim Teknolojileri

- Abone Yönetim Sistemleri
- Kurumsal Varlık Yönetimi
- OSOS - Otomatik Sayaç Okuma Sistemleri
- SCADA Sistemleri
- CBS - Coğrafi Bilgi Sistemleri
- Talep Tahmin Sistemleri
- Çağrı Merkezi Yönetimi
- ERP - Kurumsal Kaynak Planlama
- İş Zekâsı ve Raporlama
- Doküman ve Arşiv Yönetim Sistemleri
- CRM - Müşteri İlişkileri Yönetimi
- Doküman ve İş Akışı Yönetim Sistemi
- Serbest Tüketici Operasyon, Satış ve Takip Sistemleri

Abone Yönetim Sistemleri yazılımları; abonelik işlemleri, sayaç sökme-takma/değiştirme/okuma işlemleri, tahakkuk ve faturalama, tahsilat işlemleri gibi ana operasyonların yönetildiği uygulamalardır. Dağıtım sektöründe TEDAŞ döneminde ağırlıklı Abone.NET kullanılmakta iken, özelleştirmeler sonrası farklı uygulamalar kullanılmaya başlamıştır. TEDAŞ bünyesinde Microsoft altyapılarını kullanarak geliştirilen, Abone.NET ve benzeri uygulamalarla devam eden firmalar da bulunmaktadır. Tamamen yerli bir uygulama olan MBS-Müşteri Bilgi Sistemi, mevcut dağıtım firmalarının üçte birinde kullanılmaktadır. Uygulama Oracle veri tabanında çalışmakta olup, C dilinde geliştirilmiştir.

ERP - Kurumsal Kaynak Planlama sistemleri, sektörden bağımsız tüm şirketlerin kurumsal kaynaklarının planlayabilmesi için bir ihtiyaçtır. Finansal hareketler, muhasebe işlemleri, hizmet ve gider faturaları, insan kaynakları yönetimi süreçleri, kurumsal kaynak planlama sistemleri üzerinden gerçekleştirilebilir. Kurumsal Kaynak Planlama sistemleri,

Abone Yönetim Sistemleri ile birlikte de değerlendirilebilir.

Özelleştirme sonrası özellikle kurumlarında SAP ERP kullanan firmalar, elektrik dağıtım ve perakende süreçlerinde de SAP ISU (Industry-Specific Solution for the Utilities Industry) ile devam etmektedir.

Oracle firmasının enerji sektörüne özel çözümü olan Oracle Utilities (Management Solutions for Utility Companies) ürünü, ülkemize elektrik dağıtım sektörüne CK Enerji ile giriş yapmıştır. CK Enerji bünyesindeki pilot bölgelerde canlı geçiş süreci tamamlanan Oracle Utility ürününün, grubun diğer elektrik dağıtım ve perakende firmalarında da yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Benzer şekilde Güneydoğu Anadolu bölgesinde faaliyet gösteren Dicle EDAŞ ve Dicle EPSAŞ firmalarında da, Oracle Utility projesi devam etmektedir.

OSOS - Otomatik Sayaç Okuma Sistemleri, sayaçların merkezi olarak okunarak, faturalandırılmasına imkan tanımaktadır. Elektrik Dağıtım firmalarının sorumluluğunda olan sayaç operasyonları, OSOS ile merkezi olarak gerçekleştirilebilmektedir. Takılan sayaçların özelliklerine göre, uzaktan enerji kesme işlemleri de gerçekleştirilebilmektedir. Özellikle kayıp kaçağın fazla olduğu bölgelerde, OSOS ve bu sistemlere bağlı sayaç sayılarının fazla olduğu görülmektedir. OSOS ile birlikte daha sık periyotta, sayaçlarda tutulan daha fazla veriler merkezi sistemlere alınabilmekte; tüketim, akım ve gerilim gibi okunabilen diğer sayaç değerleri de anlık olarak izlenebilmektedir. Ayrıca OSOS bünyesine alınan sayaçlara ait geçmişe ait tutulan veriler ile birlikte, Büyük Veri yönetimi ve analizi ile daha hızlı sonuçlara ulaşılabilmektedir.

CBS - Coğrafi Bilgi Sistemleri ile sağlanan harita altyapısı üzerinde, tüm bağlantıları ile elektrik dağıtım şebekesi, trafo merkezleri, dağıtım merkezleri ve kofra bağlantıları takip edilebilmekte, Abone Yönetim Sistemleri entegrasyonları ile şebekedeki arıza durum-

larında etkilenen aboneler ortaya konabilmektedir. Ayrıca şebekeden beslenen bina ve aboneye kadar son tüketim noktası, harita üzerinde işaretlenebilmektedir. Uygulamalarda kullanılan adres yapısı, CBS tarafından beslenebilmektedir.

Talep Tahmin Sistemleri ile tüketilecek enerjiler tahmin edilerek, enerji alım ve satış arasındaki optimizasyonlar gerçekleştirilebilir. Bu noktada hangi dönemlerde ne kadar enerji tüketilebileceği, bu tüketimlere karşılık gelen fiyatlarla değerlendirilerek, enerji arz talep dengesi sağlanmaktadır.

Her dağıtım ve perakende firmasının çağrı merkezi hizmeti sunması gerekmektedir. Bu kapsamda kendisi bu hizmeti sağlayan elektrik dağıtım firmaları, Çağrı Merkezi Yönetimi ile müşterilerinin çağrılarını yönetmektedir. Gelen çağrıların müşteri temsilcilerine dağıtılması, çağrılar ile ilgili kayıtların oluşturulması, gelen çağrıya göre alınacak aksiyonları tetiklemek amacıyla gerekli saha iş emirlerinin oluşturulması ve kalite yönetimi kapsamında hizmet kalitesi raporlarının sağlanabiliyor olması gerekmektedir.

Doküman ve İş Akışı Yönetimi ile kurum içinde dolaşan evrakların dijital ortamda dolaştırılması, onayların dijital ortamda alınması ve elektronik imzalar ile imzalanması sağlanabilir. Böylelikle kuruma gelen giden tüm evraklar kayıt altına alınarak, gerekli iş akışları sistem üzerinden başlatılabilmektedir.

CRM - Müşteri İlişkileri Yönetimi, elektrik abonelerinin abonelik, sözleşme yönetimi, evrak işlemleri, indirimli elektrik satış kampanyaları, müşteriye özel imkanlar ve fırsatların sunulabilmesini sağlar. Müşteri İlişkileri Yönetimi uygulamaları, benzer şekilde Abone Yönetim Sistemleri ile birlikte değerlendirilebilir. Bu uygulamalar özellikle elektrik dağıtımdan ziyade aboneye dokunan yüzüyle elektrik perakende satış tarafında daha aktif olarak kullanılacak uygulamalardır.

Serbest Tüketici Operasyon, Satış ve Takip Sistemleri, indirimli elektrik kullanan abone-

lerin işlemlerinin takip edildiği uygulamalardır. Potansiyel abonelerin belirlenmesi, müşteri ziyaretleri, müşteri tüketim analizleri, karlılık modellerinin oluşturulması gibi süreçler takip edilmektedir. CRM - Müşteri İlişkileri Yönetimi uygulamalarının bir parçası veya Abone Yönetim Sisteminin alt modülü olarak da değerlendirilebilir. Elektrik perakende şirketleri için özellikle serbest piyasada önem arz eden operasyonlar yönetilmektedir.

SCADA Sistemleri, EPDK - Enerji Piyasası Denetleme Kurumu tarafından her dağıtım firmasının kurmakla yükümlü kılındığı, şebekenin uzaktan izlenmesine imkan sağlayan, veri toplama ve kontrol sistemleridir. “Denetleyici Kontrol ve Veri Toplama Sistemi” olarak geçen SCADA, elektrik değerlerinin uzaktan ölçülebilmesi, yük paylaşımlarının gerçekleştirilmesi, kesiciler yardımıyla uzaktan açma/kapama işlemlerinin yapılması gibi süreçleri yönetir. Elektrik dağıtım şebekesinin uzaktan izlenmesi, toplanan verilerin analiz edilmesi ve şebekenin kontrol edilmesi olanaklarıyla, şebeke üzerinde tam bir otomasyon imkânı sağlar.

Ülkemizde yerli SCADA çalışmaları kısmen de olsa devam etse de dağıtım firmalarında SCADA sistemleri, yabancı firmalar tarafından kurulmaktadır.

Diğer sektörlerde olduğu gibi, özellikle enerji sektöründe de dijital dönüşüm hayati bir önem taşımaktadır. Tüm bu uygulamalar göz önüne alındığında, enerjide dijital dönüşümün bir parçası olarak elektrik dağıtım kurumlarını, birer teknoloji şirketi gibi değerlendirebiliriz. Elektrik dağıtım kurumlarının AR-GE firması kurmaya başlaması da bu değerlendirmeyi güçlendirmektedir. Zira tüm bu sistemleri sağlayacak ciddi bir donanım ve uygulama altyapısı ihtiyacı ile birlikte, bu yapıyı yönetecek insan kaynağına ihtiyaç vardır.

Oyun Severler 4 Gün Boyunca Oyun ve Dijital Eğlenceye Doydu

Dördüncüsü düzenlenen GAMING İSTANBUL'un kapısında ilk günden itibaren kuyruklar oluşturan ziyaretçiler yeni oyunları, donanımları ve aksesuarları denedi, ödüllü turnuva ve yarışmalara, eğlenceli aile boyu etkinliklere katıldı, takip ettikleri internet yayıncıları ve oyun karakteriyle tanışma şansı buldu. Son gün düzenlenen ve dünyaca ünlü jüri üyelerinin kazananları belirlediği GIST Cosplay Yarışması'nın kazananları, toplam 10 bin TL değerindeki ödülleri aldı.

Yenikapı Avrasya Gösteri ve Sanat Merkezi'nde dördüncüsü gerçekleşen Türkiye'nin en büyük dijital eğlence ve oyun fuarı GAMING İSTANBUL, ilk günden itibaren, sabahın ilk saatlerinde başlayan uzun kuyruklarla kapılarını açtı.

Türkiye'nin dört bir yanından oyun severleri misafir eden fuar boyunca, ziyaretçiler dijital

dünyanın yeniliklerini deneyimleme şansına sahip oldular. Kadın, erkek, çocuk, her yaşta kitle tarafından büyük bir ilgi gören GAMING İSTANBUL, 4 gün boyunca Fortnite, PUBG, League of Legends, FIFA, PES gibi popüler oyunların turnuvaları, profesyonel dans gösterileri, cosplay yarışmaları, çocukların eğlenceli ve geliştirici saatler yaşadığı etkinlikler ile oyun dünyasında profesyonelleri buluşturan konferanslar gerçekleştirildi.

Başarılı cosplayer'lar 20 bin TL değerinde ödül kazandı

Cumartesi günü Fortnite standında, Pazar günü ise fuar alanında yapılan cosplay yarışmalarının finallerinde oyun ve kurgu karakterlere bürünen cosplayerlar, toplam 20 bin TL değerindeki ödüller için kıyasa yarıştı. Fortnite cosplay yarışmasını aralarında Ceyda Doğan Kardeş ve Mete Özbey'in (Easter Gamers) de bulunduğu jüri belirlerken, GIST Cosplay Yarışması'nın finalini dünyaca ünlü cosplayer'lar

Issabel Cosplay & Other, Calypsen Cosplay, Anastasia Komori'nin yanı sıra, geçen yılki yarışmanın kazananı Cihan Yallı'dan oluşan jüri değerlendirdi. Oyun ve kurgu karakterleri tasarladıkları kostüm ve aksesuarlarla en iyi yansıtan yarışmanın kazananları aşağıdaki şekilde sıralandı:

1. Strife -Taha Caner Lebleci - <https://www.instagram.com/tahacanerprop/>
2. Malfurion – Caner Özel - <https://www.instagram.com/kerrocospay/>
3. Crusaidier – Sara Valennia - <https://www.instagram.com/valenniacospay/>

Hepsiburada'nın 'Destansı Sponsor'luğu ile gerçekleştirilen GAMING İSTANBUL'da Playstation, Epic Games, Epin – YesilyurtGame, Omen by HP, Aral, Redbull, Dell Alienware, Vodafone Freezone, XDRIVE, setimedia, LaSalleCollege, 13 Aksesuar gibi şirketler yer alırken, fuarın bileklik sponsoru InGame

Group - Zula, B2B Nadir Sponsoru Xsolla, toplantı sponsoru Inlingo, Indie Lounge sponsoru ise Unreal Engine oldu.

Ziyaretçiler GAMING İSTANBUL'a özel, sürpriz hediyeler kazandı

Dünyada 200 milyondan fazla oyuncusu bulunan Fortnite'ın fuardaki standındaki üç alana katılan ziyaretçilere dağıtılan GAMING İSTANBUL'a özel Patlayan Llama Spreyi oyun severleri heyecanlandırırken, Fortnite'ın meşhur dansları da hediyeler kazandırdı.

Omen by HP standında dört gün süren PUBG turnuvasının kazananlarına 2 adet HP dizüstü bilgisayar hediye edilirken, Dell Alienware standında PUBG'nin yanı sıra, League of Legends turnuvaları da gerçekleştirildi. Özel ayrılan drone alanında, yeni nesil teknolojinin meraklıları drone'larla keyifli vakit geçirirken, drone yarışları da ziyaretçilere heyecanlı anlar yaşattı.

Aile boyu eğlence: Çocuk oyun ve alışveriş alanı, ünlü YouTuber'larla buluşma

Nintendo ve PlayStation sponsorluğundaki çocuk oyun alanı, oyun, donanım ve aksesuarların, çeşitli figür ve hediyelek eşyaların satıldığı alışveriş alanı da G-MING İSTANBUL'un aile boyu eğlence konseptini tamamlarken, oyun severler YouTube ve Twitch yayınlarıyla tanıdıkları ünlülerle fotoğraf çektirip sohbet etmek için uzun kuyruklar oluşturdu.

Fortnite standında Batuhan Bozkan (Videoyun), Batuhan Büyükakkan (Platen), Cantuğ Özsoy (UNLOST), Tuna Akşen (PintiPanda), Ferit Karakaya (wtcN), Kemal Can Parlak (Kendine Müzisyen), Aral standında Just Dance Dünya Şampiyonu Umutcan Tütüncü, Omen by HP standında Fenerbahçe PUBG e-spor takımı, Necati Akçay (Zeon), Fox Gaming ile Tuana Yılmaz (Poppiceyn) ve Can Sungur, Deli mi ne? (Fester Abdü), Doğuş Çabakçor (DJ, Youtuber), oyuncu/komedyen Hayrettin Karaoğuz oyun severlerle bir araya geldi.

GIST Bağımsız Oyun Ödülü'nü kazanan Siis Games, İngiltere'ye gidiyor

Bölgenin en önemli fuarlarından olan G-MING İSTANBUL, iş dünyasına özel alanıyla da birçok buluşma ve etkinliğe ev sahipliği yaptı. Dünyanın dört bir yanından fuara katılan oyun dünyasının profesyonelleri 2Meet uygulaması sayesinde aylar öncesinden toplantılar ayarlayarak iş birlikleri ve yatırımlar gerçekleştirirken, ücretsiz stant ve profesyonel bilet desteği verilen 32 adet bağımsız oyun geliştirici de Unreal Engine'in sponsor olduğu Indie Lounge'da bir araya geldi.

Bu yıl ilki düzenlenen GIST Bağımsız Oyun Ödülleri'nin 1.'si olan Siis Games, İngiltere'deki Indie Prize etkinliğindeki Casual Connect Spot'a tam erişim hakkı kazandı. Sektörde kariyer yaparak yaratıcı alanlarda çalışmak isteyenler ise programlama, tasarım, proje yönetimi, pazarlama gibi alanlarda içeriklerin sunulduğu GIST Geliştirici Konferansları'nda buluştu.

Türk Oyun Devi Yeni Oyunlar ve Teknolojiler için Ekibini Genişletiyor

Mobil oyunda dünyanın en büyüğü olma hedefini koruyan Peak, geliştirdiği yeni ürünlerle dünya genelinde ulaştığı kullanıcı sayısını yüz milyonlardan milyarlara yükseltmeyi amaçlıyor. İstanbul merkezli şirket, hem mobil oyun alanında hem de teknolojinin farklı alanlarındaki çalışmaları için yeni takım arkadaşları arıyor.

2010 yılında İstanbul'da kurulan ve mobil uygulama alanında dünyanın en büyük şirketlerinden biri olan Peak, ekibini genişletiyor. 2010 yılında İstanbul'da kurulan ve mobil uygulama alanında dünyanın en büyük şirketlerinden biri olan Peak, ekibini genişletiyor. Şirket, ABD pazarında ilk beşte yer aldığı mobil oyun alanında büyümeye hızla devam ederken, yapay zekâ ve yapay

öğrenme alanlarında da dünya çapında yeni ürünler geliştiriyor.

Dünyayı değiştirmek isteyenlere ulaşmak için insan kaynakları arayışını hızlandırıyor

Dünyayı değiştirmek isteyenlere ulaşmak için insan kaynakları arayışını hızlandırıyor Yeni takım arkadaşları arayan Peak, mobil oyun ve yeni alanlarda teknolojiler geliştirerek dünyayı değiştirmek isteyenlere seslendiği bir insan kaynakları çalışması başlattı. Tüm çalışmalarını İstanbul'da yürütmekte olan Peak'in ekibini ne kadar genişleteceği konusunda ise bir sınır yok.

Dünyayı değiştirmek isteyenlere ulaşmak için insan kaynakları arayışını hızlandırıyor

Yeni takım arkadaşları arayan Peak, mobil

oyun ve yeni alanlarda teknolojiler geliştirerek dünyayı değiştirmek isteyenlere seslendiği bir insan kaynakları çalışması başlattı. Tüm çalışmalarını İstanbul'da yürütmekte olan Peak'in ekibini ne kadar genişleteceği konusunda ise bir sınır yok.

Peak Strateji Direktörü Ömer İnönü, "Bizimle aynı hedefe koşacak, gerçek anlamıyla etki yaratacak işler yapmayı önemseyen herkesi arıyoruz. Ekibimize 100 kişi de katabiliriz 500 kişi de" diyerek şunları söyledi:

"Bugüne dek özellikle başta ABD olmak üzere, yurtdışı pazarları hedefledik. Rekabetin üst seviyede olduğu ABD'de, en çok gelir elde eden ve en çok oynanan oyunları geliştirerek mobil oyun alanında en büyük beş şirketten biri olduk. Dünyanın 193 ülkesinde 300 milyon insana dokunan küresel bir teknoloji şirketiyiz.

Gurur duyduğumuz ekibimizle elde ettiğimiz başarılarla yenilerini eklemek üzere, çok daha hızlı koşturmacaya hazırlanıyoruz."

"Mobil oyunda dünya birincisi olacağız"

Sidar Şahin'in Peak'i kurarken büyük bir hayalle yola çıktığını belirten Ömer İnönü, "İnsanların hayatına dokunan küresel bir teknoloji şirketi olma yolunda ilk büyük adımı mobil oyun alanında attık. Mobil oyunla ilgili çalışmalarımız artarak sürececek ve dünyanın en büyüğü olma doğrultusunda var gücümüzle koşturmacaya devam edeceğiz. Bu alandaki hedefimiz dünyanın bir numaralı şirketi olmak. Aynı zamanda teknolojinin farklı alanlarında da ürünler geliştirmeye odaklandık. Sekiz yıl içinde mobil oyunda kat ettiğimiz mesafenin ve gelişimin bir benzerini, adım attığımız yeni alanlarda da göstereceğimize inanıyoruz. Bugüne dek geliştirdiğimiz uygulamalarla dünya genelinde yüz milyonlarca kişinin hayatına dokunduk. Hayallerimiz bunun çok daha ötesinde. Milyarlarca insanın hayatına dokunmak istiyoruz" dedi.

"İnsanla büyüyen bir şirketiz"

Peak İnsan Kaynakları Direktörü Eda Aza-roğlu ise, "Ekibimizin büyümesinin devam edeceği yeni dönemde, bizimle birlikte sürekli ilerleyecek ve aynı hedefe koşacak yeni takım arkadaşlarına daha hızlı ulaşmak için bir çalışma başlattık. Biz insanla büyüyen bir şirketiz. Türkiye'de çok iyi yetişmiş, çok iyi değerlere sahip milyonlarca insan var ve etki yaratan işler yapmak istiyorlar. Peak'in kuruluş amacında da bu yatıyor: Güzel insanlara, bir takım olarak hayallerine koşmalarına yardımcı olacak bir şirket ortamı sağlamak. Bu yapıldığında, en imkânsız görünen işlerin bile gerçekleşeceğine inanıyoruz. Bu inancın meyvelerini bugüne kadar topladık, toplamaya da devam edeceğiz" dedi.

Av. Arb. Murat KEÇECİLER
Keçeciler & Partners
Kurucu Ortak

Siber Hippiler

Türk Dil Kurumuna göre Hippi: “Toplumsal düzene, tüketime ve şiddete karşı çıkan, derbe-derce yaşayan, örgütlenmemiş gençler topluluğu” olarak tanımlanmıştır. Hippi veya Hippilik, Vietnam savaşına karşı ABD yapılan toplumsal gösteriler içinde ortaya çıkmış ve daha sonrasında 68 öğrenci olayları ile dünyaya yayılan bir akım olarak, dönemin gençlerini etkilemiştir. 70’lerin ortasından itibaren etkisi azalmış ve 80’ler ile birlikte hippie gençler, orta yaşlı bireyler olarak hayatlarına devam etmişlerdir.

Hippilik bir siyasal duruş olarak ortaya çıkmış, zaman içerisinde ise gençler arasında moda bir akım haline gelmiştir. En temel özellikleri şiddet ve özellikle de savaş karşıtı olmalarıdır. Bu sebeple ilk olarak Vietnam savaşına karşı yapılan gösterilerde görünür olmaya başlamışlardır. Hippilik; doğaya duyarlı, kapitalizmin tüketimi önceleyen modeline karşı çıkan ve ağırlıklı olarak Hint ve uzak doğu mistisizminden etkilenen bir felsefi arka plana sahiptir. Kendilerine özgü giyimleri, kullandıkları semboller ile 60’ların ortasından itibaren ortaya çıkan bu akım, 70’li yıllarda birçok farklı toplumda birçok genci etkileyen bir akım halini almıştır.

Hippiler, bireyselleşme ve bireyin özgürlüğü merkezli ilk kitlesel gençlik hareketi olarak dikkat çekmiştir. Pasif direnişi kendilerine yöntem seçen bu gençler; aile, din, ulusal kimlik gibi değerleri tabu olarak

gördüler ve hiçbir tabuya inanmamayı tercih ettiler. Kendi dönemlerinde siyasi otoriteye karşı direnişlerin ön saflarında yer almakta çekinmeyen, politik gelişmelere duyarlı bir kitle olarak kendi felsefelerine uygun giyimleri, söylemleri ve eylemleri ile “çiçek çocukları” olarak anılmaya başladılar.

İnsanın doğaya dönmesi, doğal üretim yöntem ve tekniklerini uygulamasını öncelidiler. Sanayi devrimi ve kapitalizmin insan doğasına aykırı etkilerine karşın insanın özüne ve doğaya dönmesini savunan hippiler, başta ABD olmak üzere gelişmiş birçok ülkede komün yaşam yaklaşımını benimseyerek kırsalda kurulan komün yaşam alanları inşa ettiler. Doğal uyuşturucu kullanımına karşı hiçbir bariyerin olmadığı bu komünler zaman içerisinde yerleşik toplum düzeni tarafından tehdit olarak algılanmaya başlanmış ve hippiler zaman içerisinde toplumdan dışlanarak iyice marjinalleşmiştir.

80’ler ile etkisi hızla azalan bu gençlik akımının, zaman içerisinde birçok yeni grup ve yaklaşımı etkilediği veya zamanında hippie olanların öncülüğünde yeni akım ve yaklaşımların geliştiğini ifade etmek yanlış olmaz.

Hippilerin yaşama bakışları, her türlü otoriteye karşı geliştirdikleri duruşları ilk dönem hackerlerin düşünce dünyasının gelişmesine

ve hackerlik kavramının oluşmasına ilham kaynağı olmuştur. Bazı çalışmalarda bu ilk kuşak hackerler Neo-Hippiler olarak da anılmıştır. Zamanla internetin yaygınlaşması ve bilişim teknolojilerin gelişmesi ile yeni kültürel ve sosyal gruplar ortaya çıkmaya başlamıştır. Tekno-şamanlar, siber-punklar, tekno-saplantılılar ve siber-hippiler bunların önde gelenlerindendir.

Neo-Hippilerin ardılları olan siber-hippiler çoğunlukla hacker ve hactivistlerin oluşturduğu bir topluluktur. Siber Ütopyacılar olarak eleştirilen bu grup, sosyal ağlar ve yaygınlaşan internet üzerinden ortaya konulacak eylemler ile toplumsal bir

dönüşüm iddiasını ortaya koymuşlardır. Açık kaynaklı yazılımların yaygınlaşmasını savunan siber-hippiler, internetin temel bir anayasal hak olmasını savunmaktadırlar. 60’lı yılların hippiler gibi denetlenen ve kontrol edilen her şeye ve haliyle denetim altında olan bir internete de karşıdırlar.

Günümüzde ise siber-hippilik gençler arasında yaygınlaşmaya başlayan moda bir akım haline gelmiştir. Günümüzün siber-hippileri, teknik açıdan hacker veya hactivist olmaktan çok uzak olsalar da onların geliştirdikleri felsefeye bağlı kalarak protest bir tutuma sahiptirler. Teknolojinin hayatlarının içerisinde yer almasında bir

tedirginlik ve rahatsızlık duymamalarına rağmen, dijital bir iz bırakmaktan, verilerinin kayıt altına alınmasından ciddi rahatsızlık duymaktadırlar. Çevresel konulara duyarlı olan bu yeni nesil siber-hippiler, organik ve doğal olan bir yaşamın teknoloji ile uyumlu olarak gelişmesini arzu etmektedirler. Freelance çalışmanın en insani çalışma modeli olduğu konusunda sağlam bir inanışları olan bu gençler otoriter yaklaşımlardan ciddi şekilde veryansın etmektedirler. Yeni toplum bilimciler için üzerinde çalışılacak bir saha da ortaya çıkmaktadır. Yazımızı siber hippilerin bir mottosu ile bitirelim “Kontrolsüz bir internet ile güç sizinle olsun.”

Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri Sergisi Kapılarını Açıyor

Merakla beklenen “Cezeri’nin Olağanüstü Makineleri” sergisi, 15 Şubat Cuma günü UNIQ Expo’da kapılarını açıyor. Anadolu’nun en büyük mucidi Cezeri’nin 13. yüzyılda yazdığı Kitab-ül Hiye’deki tarife uygun ve çalışır vaziyette üretilen makinelerini ziyaretçilere sunacak olan sergi, adeta bir bilim tarihi arkeolojisi sayılabilecek yapısıyla dünyada bir ilk olma özelliğini taşıyor.

Zamanı aşan fikirleri, bakış açısı ve felsefesiyle modern mekaniğin babası kabul edilen; Artuklu Sarayı’nın 26 yıl başmühendisliğini yapan, Anadolu’nun en büyük mucidi Cezeri’nin olağanüstü makineleri, 15 yıllık titiz bir çalışmayla 800 yıl aradan sonra yeniden canlanıyor! Merkezine Cezeri’yi

yerleştirerek mekanik tarihinin görkemli hikayesini ilham verici bir şekilde sunacak “Cezeri’nin Olağanüstü Makineleri Sergisi”, 15 Şubat Cuma günü UNIQ Expo’da kapılarını açıyor. Cezeri’nin 13. yüzyılda yazdığı kitabı Kitab-ül Hiye’deki tarife uygun ve çalışır vaziyette üretilen makinalarını karşımıza çıkarmak sergi, adeta bir bilim tarihi arkeolojisi sayılabilecek yapısıyla dünyada bir ilk olma özelliğini taşıyor.

Sergi küratörü Mehmed Ali Çalışkan Cezeri ile ilgili olarak; “Cezeri, olağanüstü bir makine mühendisi. Böyle bir değeri sahiplenmek ve adını daha fazla duyurmak bizim için büyük bir onur. Mekaniğe kazandırdığı tüm yenilikler dışında, makine tasarımıyla hikâye anlatan bir sanatçı o. Ve azimli. Bıkmadan, usanmadan deniyor. ‘Denenmemiş bilgi, doğru ile yanlış arasında bir yerde asılı kalır’ sözüyle mühendisliğin en önemli

ilkesini 800 yıl önce belirlemiş. Dünyanın ilk insansı robotları, şifresi Enigma’dan bile güçlü kilitler, bugün hâlâ kullandığımız 4 zamanlı dişli mekanizmalar, zamanı hassas şekilde ölçen saatler ve krank mili... Mühendisliği sanatla, bilimi hayatla buluşturan Cezeri’den öğreneceğimiz pek çok şey var” dedi.

İstanbul Cezeri Müzesi Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Selami Çalışkan ise, müze fikrinin nasıl ortaya çıktığını anlatırken “Mühendis olan babam Durmuş Çalışkan, Cezeri’nin mühendisliği konusunda en kapsamlı akademik çalışmayı yapan kişiydi, şimdi onun bu değerli mirasının dünyanın en güzel müzelerinden birisine dönüşme sürecine tanıklık etmek ve bu sürecin önemli bir parçası olmak, evlatları olarak bize büyük bir mutluluk veriyor. 15 senelik titiz bir çalışmayla hayata geçirdiğimiz sergimizi baştan sona ilham vermek üzere tasarladık, ziyaretçilerimiz geçmiş, şimdi ve gelecek arasında bir yolculuğa çıkacaklar” diyor.

Boyutları 4 metreyi bulan dev makineler ve dahası...

Cezeri’nin Olağanüstü Makineleri sergisi, 1500 m2’lik alanda, içerisinde boyutları 4 metreyi bulan dev makinelerle birlikte 66 farklı alete, makineye ve çeşitli düzeneklere yer veriyor. Eserlerin çalışma prensiplerini anlaşılır bir biçimde ortaya koyan sergide, Cezeri’nin şifreli, dört sürgülü kapı kilidi, şifreli kasası, dünyaca ünlü filli su saati, anıt su saati, tarihin ilk insansı robotu olan içecek sunan çocuk otomatı gibi birçok çalışmasının birebir örneklerini görmek mümkün.

Sergide kısa bir filmle karşılanan ziyaretçiler sırasıyla; Cezeri öncesi mekanik tarihi (Yaşam-Kalım), Cezeri dönemi sanatı ve siyasi kaosu anlatıldığı bölüm (Kaos ve Düzen), Cezeri’nin kitabına ait görsellerin olduğu Harikalar Kitabı bölümü, Cezeri’nin makinelerinin birebir çalışır örneklerinin ve etkileşimli eğitim düze-

neklerinin olduğu sanat bölümü, Cezeri'nin üretim araçlarının olduğu Cezeri'nin Atölyesi bölümü, Cezeri sonrası mekanik tarihten örneklerin bulunduğu Saldırı bölümü ve gelecek tasvirinin olduğu gelecek bölümüyle tanışacaklar.

Enerji kaynağı 'su', sergide başrolde...

"Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri" sergisinde-ki çalışır durumdaki birebir versiyonlarda dönemin koşullarındaki gibi enerji kaynağı olarak su kullanıldı. Sergide, bilimden sanata, tarihten mekaniğe ait birçok etkileşimli öğe ziyaretçileri bilgilendiren sıra dışı bir sergi deneyimi sunuyor.

Mekanik tarihten başlıca örnekler

"Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri Sergisi"nde

Cezeri'nin birbirinden ilginç makineleri ve Türk-İslam sanatının estetik ve tarihi unsurları dışında; Antik Çin, Mısır, Yunan ve çağdaş Batı medeniyetlerinin bilim adamları da mekanik tarihten çeşitli örneklerle karşımıza çıkıyor.

Her pazar çocuklar için Cezeri Atölyesi...

7'den 77'ye herkese hitap eden Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri sergisi, her pazar düzenlenecek çocuk atölyelerine ev sahipliği yapacak. Bilim, sanat ve tarihle dolu sergi ziyaretinin ardından Cezeri'nin bazı icatlarını yeniden yapacak olan çocuklar yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini artıracak.

30 Haziran'a kadar UNIQ İstanbul'daki UNIQ Expo'da devam edecek olan Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri Sergisi, haftanın her günü ziyaretçilere açık olacak.

“A Ticket For Your Future” Programı Başvuruları Başladı

Arçelik, dünyanın önde gelen üniversitelerinde eğitim gören Türk öğrencileri, ülkemize geri kazandırma hedefiyle geçtiğimiz yıl başlattığı “A Ticket For Your Future” Programını 2’nci kez hayata geçiriyor. 16 Temmuz-2 Ağustos tarihleri arasında Arçelik’in yeni nesil Ar-Ge Merkezi Garage’da düzenlenecek program için 1 Nisan’a kadar başvuru yapılabilecek.

Arçelik, yurt dışında öğrenim gören Türk öğrencilere Türkiye’nin inovasyon ve yaratıcılık potansiyeline katkıda bulunmaları için imkan yaratmaya devam ediyor. Yaz döneminde 2’nci kez düzenlenecek “A Ticket For Your Future” programı için başvurular alınmaya başlandı. 1 Nisan’a kadar devam edecek başvuru sürecinin ardından yapılan değerlendirme sonrasında dünyanın dört bir yanında, mühendislik ve teknoloji bölümlerinden son sınıf ve lisansüstü seviyesinden okuyan Türk öğrenciler, 16 Temmuz - 2 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilecek “A Ticket For Your Future” Programına davet edilecek. Programa katılan öğrenciler Arçelik’in yeni nesil Ar-Ge Merkezi Garage’da alanında uzman liderlerle tanışıp yeni fikir ve projeler geliştirecek.

Geçtiğimiz yıl başlatılan program ile Arçelik, yurt dışında okuyan 26 Türk öğrenciyi ağırlamış, öğrencilerden 3’ü Türkiye’ye geri dönerek Arçelik’in Üretim, Dijital Dönüşüm ve Tüketici Eğitimleri gibi ekiplerinde işe başlamıştı. Programın bu yılki hedefi; daha çok yeteneği Arçelik’e ve Türkiye’ye kazandırmak olacak.

Avrasya'yı Buluşturan Nesnelerin İnterneti Zirvesi Yeniden İstanbul'da!

EURASIA

9 April 2019, Hilton Bosphorus Istanbul

Nesnelerin İnterneti (IoT) konusundaki gelişmeleri derinlemesine tartışacak IoT EurAsia, 9 Nisan tarihinde Hilton Bosphorus İstanbul'da gerçekleşecek. Data, Network, Security, AI, Blockchain çerçevesinde gelişen konular, farklı sektörler için bu gelişmelerin etkisini tartışacak.

Nesnelerin interneti global gelişmelerinin Enerji, Sağlık, Üretim, Kamu, Ulaşım, Finans, Perakende, Otomotiv başta olmak üzere sektör sektör inceleneceği zirveye; Almanya, Hollanda, Fransa, Birleşik Arap Emirlikleri başta olmak üzere gelecek farklı sektör liderleri, Avrupa, Asya ve Orta Doğu'nun kalbi İstanbul'da buluşacak.

Zirvede ziyaretçi olarak bulunan sektöre yön veren üst düzey yöneticiler ve kendi alanında uzman uluslararası konuşmacılar, gün sonunda yapılacak yuvarlak masa toplantılarında Endüstri 4.0, Akıllı Üretim, Data Analizi, Blockchain, Güvenlik ve IoT'nin

kar potansiyeli gibi güncel konuları derinlemesine işleyecekleri vaka analizleri yaparak deneyimlerini paylaşacak ve yeni iş ortaklıklarına öncülük edecek. Schneider Electric, Ankaref, Vestel, Intel, Mbis, TrioMobil, IoT EurAsia sponsorları arasında bulunuyor.

Zirve boyunca B2B ve VIP alanları yanı sıra, uzun kahve networking araları, Cocktail Resepsiyonu, Workshoplar gibi aktivitelerle maximum etkileşim ve networking sağlanacak.

Networking aktiviteleri süresince buluşabileceğiniz firmalar arasında: Acıbadem, Ağaoğlu, Aisin, Akbank, Akçansa, Allianz, Anadolu Isuzu, Assan Hanil, Autoliv, BSH, Bağcılar Belediyesi, BASF, Bayraktar, BMC, Borçelik, Borsa İstanbul, Borusan, Coca-Cola, Daiichi, Decathlon, Eczacıbaşı, Ekol, Enerjisa, GSMA, Halkbank, Hayat, IBB, IGDAS, ING Bank, Kibar Holding, KPN, Maxison Wheels, Metro, Otokoç, Pegasus, Petkim, Petrol Ofisi, Tekfen, Temsa, TİM, Total, Toyota, TÜBİTAK, Turkon, Unilever, Valeo, Vestel, Volvo,

Yapı Kredi, Yıldız Holding, Zain KSA, Zorlu bulunuyor.

Geçmiş katılımcı yorumları:

Türk Telekom: "IoT platformunun sorunları çözmek için hayatımıza nasıl girdiği çok şaşırtıcıydı. Fikirlerimizi paylaşmak için yeni profesyonellerle tanıştım. Gelecek sene tekrar katılmayı umuyorum."

Sadelabs: "Bulunduğumuz sektöre hitap eden, donanımlı bireyleri bizimle buluşturup çok verimli toplantılar ve tanıtımlar gerçekleştirdiğimiz faydalı bir organizasyon oldu."

Icron: "Katıldığım en iyi ve güzel organize edilmiş etkinliklerden biriydi. Diğer sektör liderleriyle bir araya gelmek ve tartışmak için çok iyi bir fırsattı."

İşNet: "Doğru sektörlerden, doğru ilgili kişilerin katılım sağladığı bir etkinlik olmuş. Hedefe ulaşma anlamında faydalı."

Dijital Biz Dergisi'nin de "Sponsor" olarak yer alacağı IoT EurAsia, Londra merkezli Worldwide Partnerships firması tarafından endüstrisinin önde isimleri ve medyanın yüksek katılımı ile düzenlenen uluslararası bir platform. Daha fazla bilgi ve kayıt için: <https://iot-eurasia.com/>

Dijital Dönüşüm; Blockchain Zirvesi

26 Nisan'da İstanbul'da Gerçekleşecek

Bitcoin başta olmak üzere türevi birçok kripto paranın üzerinde çalıştığı Blockchain Teknolojisi son yıllarda hakimiyetini, Finans ve Bankacılık sektörlerinin dışında da tüm dikey sektörlerde hissettirmeye başladı. Kısa sürede tüm sektörlerin iş yapış sistemini değiştireceği ve yeni iş modelleri çıkaracağı öngörülen blockchain teknolojisi devrimsel bir dönüşüme neden olacak ve bu dönüşümün önünde kimse duramayacak.

Dünya için yeni bir olgu olarak kabul edilen Blockchain teknolojisinin uygulanması aşamasında birçok bilinmezlik söz konusu. Bu teknolojiye geçiş aşamasında; devletin uygulayacağı strateji, mevzuat, altyapı, kanunlar, lisanslama, patent ve fikri mülkiyet hakları gibi sorular; diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de henüz tam anlamı ile cevaplanmamış bulunuyor.

Bu noktada ülkemizin tribünde seyirci olmaksızın oyun kurucu olarak yer alması gayesine hizmet edebilmek amacıyla Hermes Event Management firması 26 Nisan 2019 tarihinde Dijital Dönüşüm Blockchain Zirvesi'ni gerçekleştiriyor. Bu etkinlik hükümetin dijitalleşme ve yazılıma vermiş olduğu stratejik destek ve önemle de birebir örtüşen bir zirve olacak.

Blockchain Teknolojisi konusunda üniversite, kamu ve özel kurumların uzman temsilcilerinden oluşan yaklaşık 20 konuşmacının yer alacağı ve konunun ayrıntılı bir şekilde irdeleneceği Dijital Dönüşüm Blockchain Zirvesi etkinliğinde; 500'den fazla sektör lideri, işletme karar vericileri ve teknoloji yenilikçileri bir araya geliyor. 26 Nisan 2019 tarihinde, İstanbul Marriott Hotel Şişli'de gerçekleştirilecek etkinlik "Blockchain" konusunda yapılan etkinliklerin en kapsamlı ve en doyurucusu olacak.

Birçok STK'nın ve ilgili Blockchain Platformlarının tam desteğini alan etkinlikte, bu teknolojinin Kamu Kurumları ve Özel sektör, özellikle Bankacılık, Finans, Turizm vb. sektörlerde uygulanacak yerel mevzuatın neler olacağı ve bu teknolojinin global entegrasyonu ile ilgili yapılacak çalışmalar konusunda önemli bilgiler aktarılacak.

Blockchain Derneği, Bilişimciler Derneği, Bilişim Grubu gibi önemli STK'ların desteğini alan Zirve'de; Ekonomist Erkin Şahinöz, Dr. Gökçe Phillips, Belçika-Lüksemburg Ticaret Derneği Üyesi Patrick Bosteels, Bahçeşehir Üniversitesi'nden Blockchainist Direktörü Bora Erdamar, Cemil Şinasi Türün gibi konunun uzmanı, değerli birçok konuşmacının yer alacağı etkinliğin sonunda tüm katılımcılara katılım belgesi verilecek.

Türk özel ve kamu kurumlarının bu dönüşümü nasıl gerçekleştirebilecekleri, ekonominin ve Finans Dünyasının Blockchain teknolojisine uyumlandırma süreçleri ve bu süreçler sonucunda evrileceği dönüşüm, Türkiye'nin bu dönüşüm sürecinin etkili bir oyuncusu olup olamayacağı soruları 26 Nisan 2019 tarihinde İstanbul Marriot Hotel Şişli'de gerçekleştirilecek olan Dijital Dönüşüm Blockchain Zirvesi'nde cevaplanacak.

Dijital Biz Dergisi'nin de sponsor olarak yer alacağı Zirve'ye Erken Kayıt yaparak önemli bir indirimden yararlanmak için son tarih 15 Mart 2019. Zirveye anında online kayıt yaptırmak için:

www.dijitaldonusumblockchainzirvesi.com

BU DÖNÜŞÜME HAZIR MISINIZ?

DİJİTAL DÖNÜŞÜM BLOCKCHAIN ZİRVESİ

26 NİSAN 2019 - İSTANBUL MARRIOTT HOTEL

 ERKİN ŞAHİNÖZ Ekonomist Blokcincir Kripto Paralar Bitcoin Yazarı	 MUSTAFA ÇAKIR Teknoloji ve Lisans Yöneticileri Derneği Genel Sekreteri	 CEMİL ŞİNASI TÜRÜN Defterhane Blockchain Protokolü Direktörü	 DR. GÖKÇE PHILLIPS Projesium Blockchain Stratejisti
 KORAY BAHAR Foriba Kurucu Ortağı	 OĞUZ ÇİÇEK Ethereum Smart Contract Developer	 BORA GÜNGÖREN Portakal Teknoloji Kurucu Ortağı	
 DR. MUSTAFA ÖZGÜR GÜNGÖR Okan Üniversitesi Öğretim Üyesi	 ADEM KAYA Keçeciler & Partners Kurucu Ortağı	 AV. ARB. MURAT KEÇECİLER Borsa İstanbul Yazılım Geliştirme ve İş Zekası Müdürü	 METİN KARABİBER Enqura CEO
 ŞENOL VATANSEVER Bilişim Grubu ve Bilişimciler Derneği Başkanı	 PATRICK BOSTEELS Stage Co Kurucu Ortağı	 UĞUR DEVELİ Hermes Eğitim Danışmanlık Girişimci Geliştirme Mentoru	

Güvenlik Sektörünün En Prestijli Buluşması 13-15 Mart Tarihleri Arası Ankara'da Gerçekleşecek

ISAF exclusive

Güvenlik sektörünün en prestijli-buluşması ISAF Exclusive, 13-15 Mart tarihlerinde Ankara Sheraton Hotel&Convention Center'da üçüncü kez gerçekleşiyor.

2000 yılından bugüne 20 yıldır gerçekleşen, dünyanın en önemli sektör fuarları arasında yer alan ISAF markası altında gerçekleşen ISAF Exclusive, Konferans ve Fuarı eşit oranda bir araya getiren etkinlikleri tarif eden CONFEX özelliğinde gerçekleşiyor.

Yurt içinde güvenlik sektörünü bir araya getiren konferans niteliğinde bir etkinliğin eksikliğini gidermek amacıyla düzenlenmeye başlanan ISAF Exclusive Konferansı ve Fuarı, bugün dünyada örneği az bulunur bir etkinlik niteliğine kavuştu.

Güvenlik sektörünün en önemli firmalarının özel proje ürünlerini sergilediği fuarda, bu ürünlerin en önemli alıcısını konumunda olan özel kullanıcılar ziyaret etmek üzere davet ediliyor. Ülke içindeki en önemli projeleri planlayan ve yürüten isimlerin ve birimlerin ağırlıklı ziyaret ettiği ISAF Exclusive Fuarı, katılımcıların %100'e yakın oranda memnuniyetiyle sonuçlanan bir fuar oluyor.

ISAF Exclusive Konferansı'nın üçüncüsünde, geçmiş yıllarda olduğu gibi yine alanlarında çok önemli isimler konuşmacı olarak yer alıyor. Güvenlik, Akıllı Şehirler ve Siber Güvenlik başlıklarının ağırlıklı olduğu konferansta yangın ve iş sağlığı güvenliği ile ilgili de bir oturum yer alıyor. Konferansın ilk gününde konuşulacak olan yerli ve milli teknolojiler konusunu, ikinci gün ağırlıklı olarak akıllı şehirler ve üçüncü gün de siber güvenlik ve yangın, iş sağlığı güvenliği konuları takip edecek.

3. GÜVENLİK FUARI VE KONFERANSI

13-15 MART 2019

Sheraton Ankara Hotel & Convention Center

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRLERDE SİBER GÜVENLİK OTURUMU

15 MART 2019 / 14:00-15:15

Oturum Başkanı

Şenol Vatansever

Bilişim Grubu ve Bilişimciler, Başkan

Konuk Konuşmacı

Dr. A. Naci ÜNAL

BAU, Siber Güvenlik Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve Öğretim Üyesi

Konuk Konuşmacı

Hüsnü Tavlaş

Türk Nippon Sigorta, Sistem Altyapı ve Bilgi Güvenliği Müdürü

Konuk Konuşmacı

Mehmet Fatih Uluçam

T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı

Konuk Konuşmacı

Av. Arb. Murat Keçeciler

Keçeciler & Ortaklar Hukuk Bürosu, Kurucu Ortak

www.isafexclusive.com

Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birim yöneticilerinin ve ekibinin, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tüm birimlerinin, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün tüm Daire Başkanlıklarının, özel sektör temsilcilerinin, üniversitelerin idari kadrolarının, hastanelerin, otellerin, turizm yatırımcılarının, taahhüt firmalarının ve ilgili meslek gruplarından kişilerin takip edeceği ISAF Exclusive, 3. yılında geçmiş yıllara oranla artan bir ziyaretçi ilgisi ile karşılaşılıyor.

Kamuda ve Özel Sektörlerde Siber Güvenlik ISAF Exclusive'de Masaya Yatırılıyor

Dijital Biz Dergisi olarak sponsoru olduğumuz konferansın 3. günü olan 15 Mart Cuma günü 14:00-15:15 arası "KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRLERDE SİBER GÜVENLİK" oturumu gerçekleşecek.

Oturum Başkanı:

- Şenol VATANSEVER - Bilişim Grubu ve Bilişimciler, Başkan

Konuk Konuşmacılar:

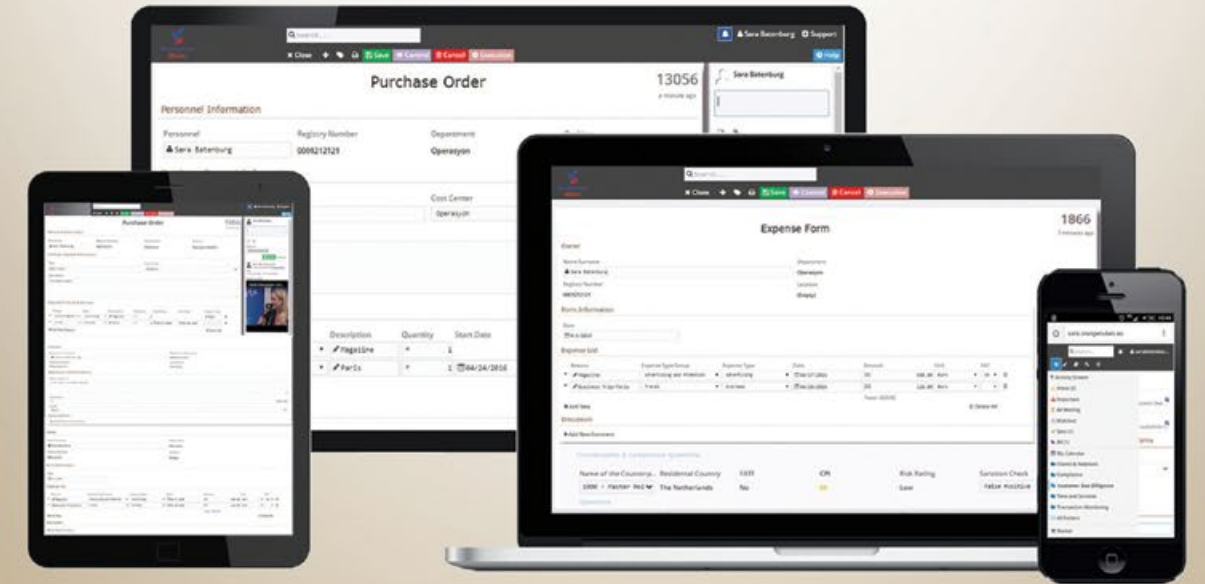
- Av. Arb. Murat KEÇECİLER - Keçeciler & Ortaklar Hukuk Bürosu, Kurucu Ortak
- Hüsnü TAVLAŞ - Türk Nippon Sigorta, Sistem Altyapı ve Bilgi Güvenliği Müdürü
- Mehmet Fatih ULUÇAM - T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı
- Dr. A. Naci ÜNAL - Bahçeşehir Üniversitesi (BAU), Siber Güvenlik Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve Öğretim Üyesi

ISAF Exclusive hakkında:

<https://www.isafexclusive.com>

İş süreçlerinize mobil cihazlardan ulaşın

+90 850 460 0 886 (VTN)

- Proje Yönetimi •Fatura Onay •Satın Alma •Sipariş Yönetimi
- İşe Başlatma •İşten Ayrılma •Değişim Yönetimi •Talimat
- İzin •Performans Yönetimi •Masraf •Avans •İç Yazışma
- Sözleşme Öneri ve Takip •Yeni Ürün •Ürün Versiyon Değişimi
- Mutabakat •KEP Yönetim •Tebliğat •EFT •Kredi Başvurusu
- POS Operasyonları •ERP ve MRP •Doküman Yönetim Sistemi

www.vatanseverbilisim.com

Gelecek 5.0 (Future 5.0) ile
Yerleşme ve Millileşme Sürecinde
İhracatımızı Artıracak Küresel Markalar

Firma Sahipleri, Bilgi Teknolojileri Çalışanları,
Akademisyenler, Medya Mensupları, Kanaat Önderleri
(2,5 Ayda 500 Üyeye Ulaştık)

| bilisimdernegio

Yüksek Teknoloji, Mutlu İnsan, Dünya Barışı

GELECEK 5.0 (FUTURE 5.0)

BİLİŞİM GRUBU
bilisimgrubu.org

CIO ve Bilgi Teknolojileri Yöneticilerinden oluşan
Türk bilişim sektörünün en etkili düşünce topluluğu

Dijital Biz Dergisi Nisan 2019 Dosya Konusu

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)

Dosya konuları için sektör ve uzmanlık alanı çerçevesinde abonelerin görüşleri alınabilir.

Ücretsiz abone olmak için:

<https://www.dijitalbiz.com/abone/>

Dijital Biz Dergisi Abonelik Avantajları

- Dergi ilk olarak abonelere iletilir.
- Derginin dosya konuları için belirttiğiniz sektör, uzmanlık alanı gibi bilgiler çerçevesinde sizinle iletişime geçilip görüşleriniz alınabilir.
- Sponsor olunan etkinliklere davet edilme ya da avantajlı olarak katılma imkânınız olabilir.
- İlk 5000 abone ile sınırlı olmak üzere yıllık abonelik ücretsizdir.

SPEED NETWORKING

Kartvizitlerinizi şimdiden hazırlayın.
Katılımcıların birbiriyle iletişimlerini arttırmak ve işbirliklerini geliştirmek amacıyla "**Hızlı Tanışma Seansları**" gerçekleştirilecektir.

Bilişim dünyasında işbirliği yapabileceğiniz birçok profesyonel iş insanları ile tanışabileceksiniz.

SMART
FUTURE
FORUM

**GELECEKTE
BİLİŞİM
KONFERANSI**

"Gelecek geliyor!"

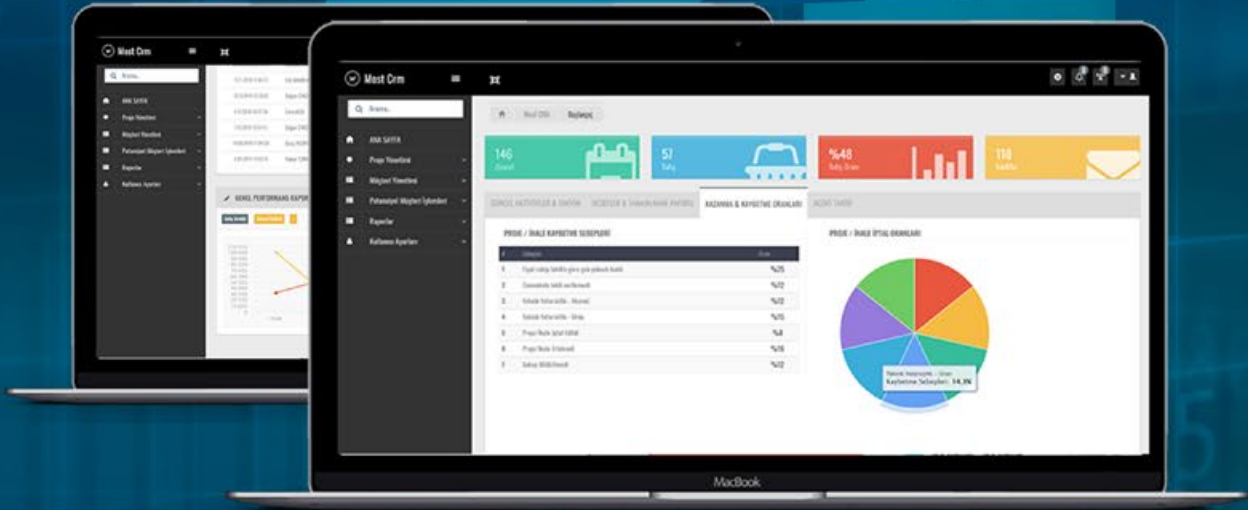
27 Nisan 2019

SETA, İstanbul Konferans Salonu

smartfutureexpo.com/gelecektebilisim

KURUMSAL YAZILIM ÇÖZÜMLERİ

Web Yazılım, Mobil Yazılım (IOS, Android, Windows), B2B / B2C ve Crm tasarımı çalışmalarıyla faaliyet göstermekte ve koşulsuz müşteri memnuniyetini hedeflemekteyiz.

CRM - Müşteri İlişkileri Yönetimi

360 Derece Müşteri Yönetimi, Satış Ekiplerinin Yönetimi
Müşteri Kayıtlarını Düzenleme, Teklif Takibi ve Yönetimi

Online Mütabakat

BA / BS mütabakatları artık kabusunuz olmayacak!

BA/BS Mutabakatlarınızı ve Cari Mutabakatlarınızı online olarak yapabilirsiniz.